

Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kalsku

Sprawozdanie z realizacji programu działalności w 2022 roku

Projekt jednolitego sprawozdania z realizacji programu działalności dla ODR

wg 13 zadań z ustawy o JDR

Akceptuję

.....
/dyrektor /

Zatwierdzam

.....
/Minister Rolnictwa
i Rozwoju Wsi/

Kalsk, 2023 r.
www.lodr.pl
e-mail: sekretariat@lodr.pl

Opracowanie: **zespół doradców terenowych i specjalistów zakładowych zatrudnionych w LODR**

Redakcja techniczna: **Sylvia Wawrzyniak - Bodnar – zastępca kierownika Działu Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw,
Agnieszka Jankowiak – p.o. kierownik PZDR Świebodzin,
Tomasz Sakowicz - specjalista ds. produkcji roślinnej, LODR Kalsk.**

Kierujący: **Wojciech Szadel – dyrektor Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Kalsku**

Zaopiniowany: **Rada Społeczna Doradztwa Rolniczego przy LODR Kalsk**

Spis treści

Wstęp.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
A. Charakterystyka ośrodka doradztwa rolniczego	6
B. Zakres i metodyka procesu sprawozdawczego	8
C. Działalność merytoryczna	10
C.1. Zadania realizowane na podstawie art. 4.2 ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego	10
Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.	
Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej	42
Zadanie 3. Prowadzenie działalności w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich	53
Zadanie 4. Udzielanie pomocy rolnikom i innym mieszkańcom obszarów wiejskich w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych	54
Zadanie 5. Prowadzenie analiz rynku artykułów rolni-spożywczych i środków produkcji oraz gromadzenie i upowszechnianie informacji rynkowej w tym zakresie	56
Zadanie 6. Możliwość prowadzenia doświadczałnictwa odmianowego w ramach porejestrowego doświadczałnictwa odmianowego	57
Zadanie 7. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska	58
Zadanie 8. Podejmowanie działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego zarządzania gospodarstwa rolnego	73
Zadanie 9. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku	80
Zadanie 11. Prowadzenie analiz przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej i funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechnianie wyników tych analiz w pracy doradczej.....	86
Zadanie 12. Udział w szacowaniu szkód łowieckich, a także ustalanie wysokości odszkodowania za te szkody zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 października 1995 r.- Prawo łowieckie.....	88
Zadanie 13. Ocena i akceptacja planów restrukturyzacji, o których mowa w ustawie z dnia 9 listopada 2018 r. o restrukturyzacji zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne.....	89
C.2. Usługi odpłatne realizowane na podstawie art. 4.4 ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego	90
C.3. Zadania realizowane w zakresie Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (SIR)	95
C.4. Zadania finansowane z innych źródeł, w tym w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich (KSOW), Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW)	119
D. Współpraca z innymi instytucjami i samorządem	125
E. Wykaz ważniejszych wydarzeń	130
F. Działalność wydawnicza	132
G. Kształcenie i doskonalenie zawodowe kadry własnej	133
H. PODSUMOWANIE	135

Wstęp

- **Status prawny**

Podstawy funkcjonowania:

- ustawa z 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego (tekst jednolity Dz.U. 2020, poz. 721) stanowiąca podstawę prawną działalności Ośrodka.

1. Statut.

- Zarządzenie nr 31 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 sierpnia 2016 r. w sprawie nadania statutu Lubuskiemu Ośrodkowi Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Kalsku. Zarządzenie weszło w życie z dniem 20 sierpnia 2016 r. Dziennik Urzędowy Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 2016 r. poz. 23.

2. Regulamin organizacyjny.

- Regulamin Organizacyjny Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Kalsku z dnia 20 lipca 2021 r.

Rada Społeczna Doradztwa Rolniczego

1. Przedstawiciel Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi:
Pani *Monika Zielińska-Osiak*, MRiRW, Departament Innowacji, Cyfryzacji i Transferu Wiedzy
2. Przedstawiciel Sejmiku Województwa Lubuskiego:
Pan *Zbigniew Jan Kołodziej*, Radny Sejmiku Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze
3. Przedstawiciel Zarządu Województwa Lubuskiego:
Pan *Wojciech Kozieja*, Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze
4. Dwóch Przedstawicieli Lubuskiej Izby Rolniczej:
 - a. Pan *Stanisław Myśliwiec*, Prezes Lubuskiej Izby Rolniczej,
 - b. Pan *Andrzej Kuziemski*, członek zarządu Lubuskiej Izby Rolniczej.
5. Czterech przedstawicieli zgłoszonych przez związki zawodowe rolników działających na obszarze województwa:
 - a. Pan *Grzegorz Grabarek*, NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność”,
 - b. Pan *Tomasz Czajkowski*, NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność”,
 - c. Pan *Marek Teodor Szylicz*, Związek Rolników Polskich,
 - d. Pan *Ireneusz Ganczar*, Związek Rolników Polskich.
6. Dwóch przedstawicieli zgłoszonych przez szkoły wyższe oraz instytuty badawcze, kształcące i realizujące działania na potrzeby rolnictwa i rozwoju wsi:
 - a. Pan prof. dr hab. *Piotr Goliński*, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu,

- b. Pani dr inż. *Elżbieta Wojtowicz*, Instytut Biotechnologii Przemysłu Rolno-Spożywczego w Warszawie
- 7. Przedstawiciel szkoły ponadgimnazjalnej kształcącej na potrzeby rolnictwa i działającej w obszarze województwa:
Pan *Zbigniew Hałabura*, Dyrektor ZSCKR w Henrykowie.

Podstawa prawna sporządzenia Sprawozdania z Programu Działalności.

art. 8 ust. 1 pkt. 1 ustawy z 22 października 2004 roku o jednostkach doradztwa rolniczego (tekst jednolity Dz.U. 2020, poz. 721).

A. Charakterystyka ośrodka doradztwa rolniczego

1. Ogólna informacja o zmianach organizacyjnych w 2022 r.

Zmiana w strukturze organizacyjnej Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w wyniku wyodrębnienia w Dziale Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw Zespołu ds. Promocji, Mediów i Wydawnictw, który w szczególności realizuje zadania promocji Ośrodka.

1. Utworzenie ponaddziałowego Zespołu ds. aktywizacji lubuskich kół gospodyń wiejskich.
2. Powołanie nowej Rady Redakcyjnej czasopisma wydawanego przez LODR tj. Lubuskich Aktualności Rolniczych oraz nowego Redaktora naczelnego.
3. Wypowiedzenie firmie zewnętrznej umowy dzierżawy kuchni i stołówki, które będą prowadzone przez LODR od 1 stycznia 2023 r.
4. Powierzenie funkcji Kierownika PZDR-u jednej osobie na dwa Powiatowe Zespoły w następujących PZDR-ach:
 - a) PZDR Zielona Góra i PZDR Świebodzin,
 - b) PZDR Sulęcín i PZDR Słubice
 - c) PZDR Strzelce Krajeńskie i PZDR Gorzów Wlkp.

2. Informacja o zatrudnieniu (tabela A), stan na dzień 31 grudnia 2022 r.

Tab. A. Zatrudnienie w Lubuskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego, stan na dzień 31.12.2022

L.p.	Komórki organizacyjne	Liczba zatrudnionych osób
1	2	3
1	Dyrektor	1
2	Zastępca Dyrektora	1
3	Dyrektor oddziału	1
4	Główny Księgowy	1
5	Dział Technologii Produkcji Rolniczej i Doświadczalnictwa	8
6	Dział Ekonomiki i Zarządzania Gospodarstwem Rolnym	2
7	Dział Rozwoju Obszarów Wiejskich	2
	Zespół SIR	2
8	Dział Rolnictwa Ekologicznego i Ochrony Środowiska	6

9	Dział Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw	2
	Zespół ds. promocji mediów i wydawnictw	3
10	Dział Kadr i Organizacji Pracy	4
11	Księgowość	5
12	Dział Teleinformatyki	2
13	Dział Administracyjno – Gospodarczy	20
14	Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego	45
15	Pozostali pracownicy	1
Razem		106

Tab. B. Zatrudnienie w Powiatowych Zespołach Doradztwa Rolniczego

L.p.	Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego	Liczba gmin	Liczba pracowników
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
1	Gorzów Wielkopolski	7	4
2	Krosno Odrzańskie	7	5
3	Międzyrzecz	6	5
4	Nowa Sól ze Wschową	11	7
5	Słubice	5	2
6	Strzelce Krajeńskie	5	3
7	Sulęcín	5	3
8	Świebódzin	6	3
9	Zielona Góra	11	4
10	Żagań	9	4
11	Żary	10	5
Razem		82	45

B. Zakres i metodyka procesu sprawozdawczego:

1. Priorytety działania w 2022 roku:

- 1) Upowszechnianie informacji nt. zasad zapobiegania ASF i grypie ptaków.
- 2) Dostosowanie do zmian klimatycznych oraz ochrona wód, gleby i powietrza (uwzględniająca wymagania ramowej dyrektywy wodnej, dyrektywy azotanowej, dyrektywy NEC, aktualnych inicjatyw Zielonego Ładu), w tym:
 - a) racjonalne gospodarowanie wodą w rolnictwie (w tym poprzez zwiększenie retencji wodnej i działalność lokalnych partnerstw wodnych),
 - b) dobre praktyki rolnicze mające na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych i program azotanowy,
 - c) ochrona i sposoby utrzymania żyzności gleb,
 - d) dobre praktyki rolnicze dotyczące ograniczenia emisji amoniaku do powietrza,
 - e) dobre praktyki dotyczące redukcji gazów cieplarnianych,
 - f) ograniczanie ryzyka związanego ze stosowaniem środków ochrony roślin.
- 3) Produkcja żywności wysokiej jakości, w tym w zakresie:
 - a) rolnictwa ekologicznego,
 - b) bezpieczeństwa żywności oraz ochrony zwierząt w zakresie przepisów obowiązujących przy uboju z konieczności zwierząt gospodarskich kopytnych poza rzeźnią,
 - c) przeciwdziałania antybiotykooporność u ludzi i zwierząt,
 - d) zdrowia zwierząt ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących chorób zwierząt, w tym chorób, które przenoszą się lub są przenoszone na ludzi, ogólnych zasad bioasekuracji, zależności między zdrowiem zwierząt, dobrostanem zwierząt i zdrowiem ludzi,
 - e) produkcji i wykorzystania krajowych źródeł białka,
 - f) ograniczania ryzyka rozprzestrzeniania się bakteriozy pierścieniowej ziemniaka oraz agrofagów kwarantannowych ziemniaka.
- 4) Produkcja żywności w gospodarstwie i wprowadzanie jej na rynek na małą skalę, w tym w ramach takich form działalności jak: rolniczy handel detaliczny, działalność marginalna, lokalna i ograniczona, sprzedaż bezpośrednia oraz rzeźnie o małej zdolności produkcyjnej położone na terenie gospodarstwa.
- 5) poza-żywnościowe wykorzystanie surowców i produktów rolniczych.
- 6) współpraca i różne formy wspólnego działania (formalne i nieformalne), w szczególności grupy i organizacje producentów, spółdzielnie, grupy operacyjne EPI.
- 7) prowadzenie i wykorzystanie ewidencji przychodów i rozchodów rolników.

8) wdrażanie Wspólnej Polityki Rolnej, w tym upowszechnianie informacji na temat założeń Planu Strategicznego WPR.

Etapy przygotowania sprawozdania z realizacji programu działalności.

Dział Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw przy Lubuskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Kalsku przygotowuje Sprawozdanie z działalności na podstawie danych zawartych w module informatycznym *Sprawozdawczość 2022* oraz obowiązującej w Ośrodku dokumentacji. Zastępca kierownik działu Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw Pani Sylwia Wawrzyniak - Bodnar opracowuje całościowe Sprawozdanie z Działalności Ośrodka i przedkłada go do weryfikacji i akceptacji Dyrektorowi LODR. Dyrektor przedkłada Sprawozdanie do zaopiniowania Radzie Społecznej Doradztwa Rolniczego, po czym jest ono analizowane i zatwierdzone przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Etapy przygotowania sprawozdania z działalności	
<i>Data realizacji</i>	<i>Zadanie</i>
październik/listopad/grudzień 2022 rok	Zastępca kierownika działu Metodyki, Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw analizuje zapisy wykonania zadań poszczególnych pracowników, informując o tym Kierowników działów i biur powiatowych. Kierownicy poszczególnych komórek organizacyjnych nadzorują i kontrolują wykonanie zadań/form zaplanowanych na 2022 r. oraz zapisów w Systemie Sprawozdawczości.
listopad - grudzień 2022	Zastępca kierownika działu Metodyki, Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw przypomina i zwraca uwagę na naradzie z pracownikami LODR oraz w zadaniach o kończącym się roku sprawozdawczym i weryfikacji zapisów w systemie informatycznym LODR.
29.12.2022 r.	Zamknięcie systemu informatycznego – Sprawozdawczość 2022
02-09.01.2023 r	Sprawdzenie, konsultacje i uwagi do rozliczenia z wykonania zadań (12 zadań z ustawy o JDR) – zastępca kierownik działu Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw
09.01-13.01.2023 r.	Sporządzanie zał. nr 5 Rozliczenie roczne z wykonania zadań LODR przez kierownika działu Metodyki Doradztwa,

	Szkoleń i Wydawnictw
14.01.2023 r.	Wysłanie do zatwierdzenia przez MRiRW <i>Rozliczenia z wykonania zadań za okres 01.01.2022 do 31.12.2022 r.</i> (zał. nr 5)
18.01.-13.02.2023 r.	Sprawdzenie, konsultacje i uwagi do Sprawozdania z działalności LODR Kalsk (całościowe) przez kierowników Działów/PZDR oraz Dział Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw
11.02.2022 do 17.02.2023 r.	Opracowanie wersji roboczej Sprawozdania z działalności LODR (całościowe, zadania odpłatne i nieodpłatne) – kierownik działu Metodyki i Doradztwa Szkoleń i Wydawnictw
21.02.2023 r.	Przesłanie Sprawozdania z działalności LODR Kalsk (całościowe) członkom Rady Społecznej Doradztwa Rolniczego przy LODR w Kalsku
21-28.02.2023 r.	Opiniowanie Sprawozdania RSDR
28.02.2023 r.	Przesłanie Sprawozdania z działalności LODR Kalsk za rok 2022 do MRiRW w Warszawie

C. Działalność merytoryczna:

Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kalsku w roku 2022 realizował wyznaczone zadania w ramach działalności szkoleniowej, doradczej, informacyjnej oraz upowszechnieniowej. Zadania realizowane były poprzez szkolenia stacjonarne, szkolenia zdalne, doradztwo grupowe, pokazy, targi, broszury, ulotki, konkursy, monitoring i wiele innych form „pozostałych”. Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego starał się w roku 2022 docierać ze swoją ofertą (doradztwem) do gmin, poprzez stoiska promocyjno – informacyjne.

C.1. Zadania realizowane na podstawie art. 4.2 ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego:

Działania doradcze w 2022 roku w ramach działalności nieodpłatnej realizowane były w ramach ośmiu priorytetów.

Priorytetowe kierunki działalności jednostek doradztwa rolniczego w 2022 roku (MRiRW):

Priorytet 1:

1) Upowszechnianie informacji nt. zasad zapobiegania ASF i grypie ptaków.

W ramach poniższego Priorytetu zrealizowano:

Z.1.B.2. (szkolenie stacjonarne) Technologia produkcji zwierzęcej pt. Projekt pilotażu zwalczania ASF w województwie lubuskim na lata 2022-2023 – 1 szkolenie dla 33 uczestników.

Z.1.B.6. (szkolenie zdalne) Bioasekuracja w gospodarstwie rolnym -3 szkolenia dla 24 uczestników.

Z.2.B. (porady indywidualne) Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno -ekonomicznych gospodarstw rolnych: Upowszechnianie informacji na temat ASF - 231 informacji, Bioasekuracja w gospodarstwie rolnym – 391 informacji.

Z.2.B.6. (informacje www) Bioasekuracja w gospodarstwie rolnym - ASF w lubuskim – 13 informacji, Bioasekuracja - nabór wniosków od 20 czerwca 2022 r.,

100 tys. zł dla rolników na inwestycje chroniące przed ASF.

Z.2.G.2.(informacje www) PROW - Wsparcie z PROW: do 100 tys. zł dla rolników na ochronę przed ASF i nawet 1 mln zł dla spółek wodnych lub ich związków na zapobieganie podtopieniom.

Z.2.G.5 (informacje www) Inne programy w tym Założenia Wspólnej Polityki Rolnej po roku 2020 - Pomoc dla producentów trzody chlewnej na wyrównanie kwoty dochodu obniżonego z powodu ASF.

Z.7.B.6.(porada indywidualna) Bioasekuracja w gospodarstwie rolnym – 132 porady indywidualne, Bioasekuracja w gospodarstwie rolnym w tym ASF – 336 porady indywidualne, Bioasekuracja w obejściu, zastosowanie w gospodarstwie rolnym – 3 porady indywidualne, Bioasekuracja w gospodarstwie rolnym - zapobieganie rozprzestrzenianiu ptasiej grypy – 205 porad indywidualnych.

Z.7.B.6. (doradztwo grupowe) Bioasekuracja w gospodarstwie rolnym pt. Bioasekuracja i możliwości jej zastosowania w małych gospodarstwach 1 doradztwo grupowe dla 11 uczestników.

Lp.	Forma:	Ilość form	Liczba uczestników
1.	Szkolenia stacjonarne/zdalne	4	57
2.	Porad indywidualnych	1298	
3.	Doradztwo grupowe	1	11
4.	Informacji www	16	

Dodatkowo:

Działania SIR w roku 2022 powiązać można również z Priorytetem 1:

W ramach operacji „Spotkań Zespołów Tematycznych ds. innowacji w rolnictwie” – Zespołu producentów trzody chlewnej zorganizowano dwa spotkania (w marcu i październiku 2022 r.), podczas których przedstawiciele weterynarii zaprezentowali najnowsze przepisy i działania z zakresu zasad zapobiegania ASF.

Priorytet 2:

2) Dostosowanie do zmian klimatycznych oraz ochrona wód, gleby i powietrza (uwzględniająca wymagania ramowej dyrektywy wodnej, dyrektywy azotanowej, dyrektywy NEC, aktualnych inicjatyw Zielonego Ładu), w tym:

W ramach poniższego Priorytetu zrealizowano:

a) racjonalne gospodarowanie wodą w rolnictwie (w tym poprzez zwiększenie retencji wodnej i działalność lokalnych partnerstw wodnych):

Z.1.B.1. (szkolenie stacjonarne) Technologia produkcji roślinnej Zwiększenie retencji w glebie – 1 szkolenie dla 7 uczestników.

Z.1.K.1. (szkolenie stacjonarne) Zalecenia zawarte w zbiorze zaleceń dobrej praktyki rolniczej, o którym mowa w art. 103 ust. 1 ustawy Prawo wodne pt. Sposoby zatrzymania wody w glebie – 1 szkolenie dla 11 uczestników.

Z.1.B.1. (szkolenia zdalne) Technologia produkcji roślinnej pt. Bezpieczeństwo uprawy kukurydzy w warunkach zmieniającego się klimatu - zagadnienia nawożenia kukurydzy – 1 szkolenie dla 32 uczestników, Bezpieczeństwo uprawy kukurydzy w warunkach zmieniającego się klimatu - zagadnienia odmianowe kukurydzy – 1 szkolenie dla 23 uczestników.

Z.2.K.1. (porada informacyjna) Zalecenia zawarte w zbiorze zaleceń dobrej praktyki rolniczej, o którym mowa w art. 103 ust. 1 ustawy Prawo wodne: Zalecenia zawarte w zbiorze zaleceń dobrej praktyki rolniczej zawarte w Prawie Wodnym – 100 porad,

Z.2.K.1. (informacje www) Zalecenia zawarte w zbiorze zaleceń dobrej praktyki rolniczej, o którym mowa w art. 103 ust. 1 ustawy Prawo wodne - Podsumowanie działań LPW w województwie lubuskim.

Z.2.P.1. (informacje www) Zasady ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna - Zasoby wodne zadrzewienia i bioróżnorodność wyzwania dla gospodarstwa rolnego.

Z.7.M.8. (konkurs) Konkurs ekologiczny dla dzieci pt. „Oszczędzajmy wodę i dbajmy razem o przyrodę” – 1 konkurs dla 10 uczestników.

Lp.	Forma:	Ilość form	Liczba uczestników
1.	Szkolenia stacjonarne/zdalne	4	73
2.	Porad indywidualnych	100	
3.	Konkurs	1	10
4.	Informacji www	2	

Dodatkowo:

Działania SIR w roku 2022 powiązać można również z Priorytetem 2 a:

W ramach SIR (Sieci na rzecz Innowacji w Rolnictwie i na obszarach wiejskich) powołanych zostało 5 lokalnych partnerstw ds. wody na terenie woj. lubuskiego. Była to kontynuacja działań z 2021 r., których głównym celem było zainicjowanie współpracy oraz stworzenie sieci kontaktów między lokalnym

społeczeństwem a instytucjami naukowymi i administracją publiczną na rzecz prawidłowego zarządzania gospodarką wodną na obszarach wiejskich ze szczególnym uwzględnieniem rolnictwa. Transfer wiedzy i innowacji w zakresie gospodarowania wodą, diagnoza sytuacji w zakresie zarządzania zasobami wodnymi pod kątem potrzeb rolnictwa, upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie gospodarki wodnej i oszczędnego gospodarowania wodą w rolnictwie i na obszarach wiejskich oraz ochrona wód przed zanieczyszczeniami azotowymi pochodzącymi ze źródeł rolniczych były głównymi tematami spotkań LPW.

b) dobre praktyki rolnicze mające na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniem

azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych i program azotanowy:

Z.1.A.1.(szkolenie stacjonarne) Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej –Efektywność produkcji roślinnej w oparciu o preparaty mineralne – 1 szkolenie dla 7 uczestników, Nawożenie roślin uprawnych , obowiązek posiadania planu nawozowego i rejestru nawożenia azotem - 1 szkolenie dla 7 uczestników.

Innowacje w nawożeniu roślin uprawnych – 1 szkolenie dla 7 uczestników,

Z.1.D.1. (szkolenie stacjonarne) Produkcja metodami ekologicznymi - Europejski Zielony Ład - Nowe wyzwania w rolnictwie – 1 szkolenie dla 36 uczestników.

Z.1.P.1. (szkolenie stacjonarne) Zasady ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna, Dokumentacja w zakresie nawożenia azotem i obowiązek posiadania planu nawożenia – 5 szkoleń dla 40 uczestników.

Z.1.P.3. (szkolenie stacjonarne) Ochrona bioróżnorodności, w tym NATURA 2000, Ochrona różnorodności biologicznej w warunkach produkcji rolnej – 2 szkolenia dla 29 uczestników.

Z.1.L.1. (szkolenia zdalne) Zalecenia zawarte w kodeksie dobrej praktyki rolniczej w zakresie ograniczenia emisji amoniaku, o którym mowa w art. 22a ust. 1 ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2018 r. poz. 1259, z 2019 r. poz.1495, 1501 i 2170 oraz z 2020 r. poz. 284) pt. Sposoby ograniczania strat azotu z nawozów – 1 szkolenie dla 35 uczestników.

Z.1.P.1. (szkolenie zdalne) Zasady ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna pt. Dokumentacja w zakresie nawożenia azotem i obowiązek posiadania planu nawożenia – 1 szkolenie dla 18 uczestników.

Z.2.B.1. (porada informacyjna) Technologia produkcji roślinnej - Dobra praktyka rolnicza ograniczenie amoniaku do powietrza – 19 porad,

Z.2.L.1. (porada informacyjna) Zalecenia zawarte w kodeksie dobrej praktyki rolniczej w zakresie ograniczenia emisji amoniaku, o którym mowa w art. 22a ust. 1 ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2018 r. poz. 1259, z 2019 r. poz 1495, 1501 i 2170 oraz z 2020 r. poz. 284) – 40 porad.

Z.2.P.1. (porada indywidualna) Zasady ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna - 464 porad.

Z.2.M.3. (informacje www) Zasady przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu na poziomie gospodarstwa - Praktyki adaptacyjne do zmian klimatu stosowane w gospodarstwach demonstracyjnych.

Z.2.B.1. (artykuły w miesięczniku) Technologia produkcji roślinnej: Prawidłowe nawożenie ziemniaka jadalnego,

Z.2.D.1. (artykuły w miesięczniku) Produkcja metodami ekologicznym: Europejski Zielony Ład.

Z.7.M.3. (porady indywidualne) Zasady przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu na poziomie gospodarstwa – 239 porad.

Z.10.P.1.(porada indywidualna) Zasady ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna, Zasady ochrony gleb i wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i dyrektywa wodna, Dyrektywa wodna i azotanowa – 124 porady.

Lp.	Forma:	Ilość form	Liczba uczestników
1.	Szkolenia stacjonarne/zdalne	13	179
2.	Porad indywidualnych	886	
3.	Artykuły	2	
4.	Informacji www	1	

Dodatkowo:

W ramach poddziałania 1.1 „Wsparcie dla działań w zakresie kształcenia zawodowego i nabywania umiejętności” w ramach działania „Transfer wiedzy i działalność informacyjna” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, zrealizowano zlecone zadanie pn. „**Obowiązki rolnika w świetle ustawy Prawo Wodne**”. Szkolenia te miały na celu promowanie wiedzy z zakresu odtwarzania, ochrony i wzbogacania ekosystemów powiązanych z rolnictwem i leśnictwem, w szczególności poprawę gospodarki wodnej i poszerzenie wiedzy rolników z zakresu prawidłowej gospodarki wodnej, nawożenia i stosowania pestycydów. **Przeprowadzono 11 szkoleń dla 289 uczestników.**

c) ochrona i sposoby utrzymania żyzności gleb:

Z.1.A.1. (szkolenie zdalne) Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej: Agroleśnictwo - innowacyjna metoda uprawy roślin – 2 szkolenia dla 15 uczestników.

Z.1.A.1.(szkolenie stacjonarne) Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej - Nowe odmiany zalecane do uprawy w województwie lubuskim - Dni Pola Świebodzin 2022 – 1 szkolenie dla 92 uczestników.

Z.1.B.1. (szkolenia zdalne) Technologia produkcji roślinnej pt. Czas na wapnowanie 2 szkolenia dla 16 uczestników,

Z.2.K.1. (porada informacyjna) Zalecenia zawarte w zbiorze zaleceń dobrej praktyki rolniczej, o którym mowa w art. 103 ust. 1 ustawy Prawo wodne: Ogólnopolski program regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie – 136 porad.

Z.2.A.1. (artykuły w miesięczniku) Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej: Wykorzystanie gorczycy białej jako poplon, Monokultura w rolnictwie.

Z.2.B.1. (artykuły w miesięczniku) Technologia produkcji roślinnej: Wpływ wapnowania na strukturę gleby,

Z.2.D.1. (artykuły w miesięczniku) Produkcja metodami ekologicznym: Utrzymanie żyzności gleby w gospodarstwie ekologicznym, Prawidłowe zmianowanie w gospodarstwach ekologicznych,

Z.2.A.1. (audycja tv) AGROLIGA Mistrz Województwa lubuskiego w Kategorii ROLNIK Gospodarstwo rolne Krzysztof Mencel.

Z.2.B.4. (audycja tv) Film Pokazy Polowe MASZYN ROLNICZYCH.

Z.2.B.1. (broszura) Technologia produkcji roślinnej; pt. „Uprawa Ziół”, „Uprawa wybranych roślin ozdobnych”.

Z.7.M.8. (doradztwo grupowe) Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska pt. Regeneracja gleb poprzez wapnowanie – 1 doradztwo grupowe dla 5 uczestników.

Lp.	Forma:	Ilość form	Liczba uczestników
1.	Szkolenia stacjonarne/zdalne	5	123
2.	Porad indywidualnych	136	
3.	Artykuły	5	
4.	Doradztwo grupowe	1	5
5.	Pozostała działalność (film)	2	
6.	Broszura	2	

Działania SIR w roku 2022 powiązać można również z Priorytetem 2c:

Zorganizowany został wyjazd studyjny do Szwecji pt. „*Rolnictwo regeneratywne, zrównoważone i ekologiczne - dobra praktyka szwedzkich rolników*”, w trakcie którego uczestnicy zapoznali się z technikami uprawy zwiększającymi długoterminowy potencjał gleby, w szczególności w zakresie odtworzenia i utrzymania potencjału plonotwórczego gleby (a szerzej - agroekosystemów), poprzez prowadzenie nieszkodliwej dla środowiska gospodarki rolnej.

Ponadto:

1. W ramach w ramach działania „*Transfer wiedzy i działalność informacyjna*” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2022, poddziałanie 1.1 „*Wsparcie dla działań w zakresie kształcenia zawodowego i nabywania umiejętności*”, zrealizowano zlecone poddziałanie „*Nowoczesne technologie uprawy zbóż*” mające na celu poprawę wyników gospodarczych wszystkich gospodarstw oraz ułatwienie restrukturyzacji i modernizacji gospodarstw, w szczególności zwiększenie uczestnictwa w rynku i zorientowaniu na rynek, a także różnicowanie produkcji rolnej. Zorganizowano 6 szkoleń dla 140 uczestników.

2. W ramach w ramach działania „*Transfer wiedzy i działalność informacyjna*” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2022, poddziałanie 1.1 „*Wsparcie dla działań w zakresie kształcenia zawodowego i nabywania umiejętności*”, zrealizowano zleczone poddziałanie pn. „*Ochrona różnorodności biologicznej w warunkach produkcji rolnej*”. Poddziałanie to ma na celu osiągnięcie celu odtwarzanie, ochronę i wzbogacania ekosystemów powiązanych z rolnictwem i leśnictwem.

d) dobre praktyki rolnicze dotyczące ograniczenia emisji amoniaku do powietrza:

Z.1.L.1 (szkolenie zdalne) Zalecenia zawarte w kodeksie dobrej praktyki rolniczej w zakresie ograniczenia emisji amoniaku – 1 szkolenie dla 35 uczestników.

Z.2.L.1. (porady indywidualne) Zalecenia zawarte w kodeksie dobrej praktyki rolniczej w zakresie ograniczenia emisji amoniaku – 40 porad

Lp.	Forma:	Ilość form	Liczba uczestników
1.	Szkolenia stacjonarne/zdalne	1	35
2.	Porad indywidualnych	40	

Dodatkowo:

Działania SIR w roku 2022 powiązać można również z Priorytetem 2 d:

W ramach Spotkań Zespołów Tematycznych ds. innowacji w rolnictwie oraz podczas V Konferencji lubuskich hodowców bydła i Konferencji Winiarskiej zaprezentowane zostały zagadnienia z zakresu: dobrych praktyk rolniczych dot. ograniczenia emisji amoniaku do powietrza oraz redukcji gazów cieplarnianych, ochrony wód przed zanieczyszczeniami azotowymi pochodzących ze źródeł rolniczych, najnowszych rozwiązań w produkcji, ochronie i pielęgnacji winorośli połączone z dobozem odmian oraz utrzymaniem gleby w winnicy.

e) dobre praktyki dotyczące redukcji gazów cieplarnianych:

Z.2.M.3. (porada indywidualna) Zasady przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu na poziomie gospodarstwa – 239 porad.

Z.7.M.5. (porada indywidualna) Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwie rolnym – 490 porad

Lp.	Forma:	Ilość form	Liczba uczestników
1.	Porad indywidualnych	729	

f) ograniczanie ryzyka związanego ze stosowaniem środków ochrony roślin:

Z.1.A.1.(szkolenie stacjonarne) Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej - Integrowana ochrona roślin- 1 szkolenie dla 8 uczestników, Wiosenna ochrona roślin uprawnych – 1 szkolenie dla 20 uczestników.

Z.1.B.1. (szkolenie stacjonarne) Technologia produkcji roślinnej - Wiosenne nawożenie – 1 szkolenie dla 15 uczestników,

Z.1.M.2. (szkolenie stacjonarne) Zasady integrowanej ochrony roślin – Integrowana Ochrona Roślin - kompleksowe podejście do tematu zwalczania chwastów - 3 szkolenia dla 39 uczestników.

Z.1.A.1. (szkolenie zdalne) Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej: Integrowana ochrona roślin – 1 szkolenie dla 8 uczestników, Przegląd szkodników roślin – 1 szkolenie dla 9 uczestników, Optymalizacja zwalczania chwastów – 1 szkolenie dla 7 uczestników.

Z.1.B.1. (szkolenia zdalne) Technologia produkcji roślinnej pt. Wiosenne nawożenie – 1 szkolenie dla 7 uczestników,

Z.2.B.1. (porada informacyjna) Technologia produkcji roślinnej - Ograniczenie ryzyka związanego ze stosowaniem środków ochrony roślin – 36 porad.

Z.2.M.1. (porada indywidualna) Zasady integrowanej produkcji – 104 porady.

Z.2.M.2. (porada indywidualna) Zasady integrowanej ochrony roślin – 332 porad.

Z.2.A.1. (artykuły w miesięczniku) Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej: Integrowana ochrona roślin w praktyce - ochrona biologiczna pszenicy ozimej,

Z.2.B.1. (artykuły w miesięczniku) Technologia produkcji roślinnej: Metody biologiczne w walce z chorobami zbóż, Mechaniczna ochrona roślin.

Z.2.A.1. (Broszura) Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej – pt. *Lista odmian zalecanych do uprawy w województwie lubuskim.*

Z.7.M.1. (porady indywidualne) Zasady integrowanej produkcji – 358 porad.

Z.7.M.2. (porady indywidualne) Zasady integrowanej ochrony roślin – 659 porad.

Z.7.A.1. (pokazy) Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej – pt. Pokaz poletek doświadczalnych z zastosowaniem nowych środków ochrony roślin – 3 pokazy dla 21 uczestników.

Lp.	Forma:	Ilość form	Liczba uczestników
1.	Szkolenia stacjonarne/zdalne	10	113
2.	Porad indywidualnych	1489	
3.	Artykuły	3	
4.	Pokaz	3	21
5.	Broszura	1	

Dodatkowo:

Na zlecenie Instytutu Biotechnologii Przemysłu Rolno – Spożywczego im. prof. Wacława Dąbrowskiego - Państwowego Instytutu Badawczego w Warszawie wykonano dodatkowo 25 analiz jakości surowców, z uwzględnieniem zagrożenia występowania substancji skażających.

Priorytet 3:**3) Produkcja żywności wysokiej jakości, w tym w zakresie:**

W ramach poniższego Priorytetu zrealizowano:

a) rolnictwa ekologicznego:

Z.1.D.1. (szkolenie stacjonarne) Produkcja metodami ekologicznymi, pt. *Dobre praktyki dotyczące upraw ekologicznych* – 1 szkolenie dla 37 uczestników, *Zmiany w płatnościach do upraw ekologicznych* – 1 szkolenie dla 8 uczestników.

Z.1.D.1. (szkolenie zdalne) Produkcja metodami ekologicznymi: pt. *Zmiany w płatnościach do upraw ekologicznych* – 2 szkolenia dla 43 uczestników, *Dobór gatunków roślin do uprawy ekologicznej* – 1 szkolenie dla 35 uczestników.

Z.2.B.2. (broszura) Technologia produkcji zwierzęcej pt. „Przydomowy chów drobiu”.

Z.7.B.2. (porada indywidualna) - Technologia produkcji zwierzęcej: pt. *Żywnienie i warunki utrzymania zwierząt* – 260 porad.

Z.7.D.1. (porada indywidualna) - Produkcja metodami ekologicznymi – Produkcja metodami ekologicznymi – 1027 porad , *Zasady produkcji metodami ekologicznymi* – 291 porad.

Z.7.D.2. (porada indywidualna) - Sprzedaż produktów ekologicznych – 183 porady.

Z.7.D.3. (porada indywidualna) - Rolnictwo ekologiczne w ramach PROW 2014-2020: Bezpieczeństwo i higiena pracy w rolnictwie – 58 porad, Rolnictwo ekologiczne w ramach PROW – 437 porad.

Z.7.D.1. (doradztwo grupowe) Produkcja metodami ekologicznymi: pt. *Nawożenie w rolnictwie ekologicznym* – 1 doradztwo grupowe dla 5 uczestników, *Ekologia w gospodarstwie rolnym* – 5 doradztw grupowych dla 20 uczestników.

Z.7.D.3. (doradztwo grupowe) Rolnictwo ekologiczne w ramach PROW 2014-2020 pt. *Dokumentacja produkcji ekologicznej w ramach PROW* – 2 doradztwa grupowe dla 9 uczestników.

Z.7.D.1. (Konkurs) - Produkcja metodami ekologicznymi pt. *Najlepsze gospodarstwo ekologiczne* – 1 konkurs dla 7 uczestników.

Z.7.D.2. (pozostała działalność) Sprzedaż produktów ekologicznych – „pozostała” pt. *Kiermasz produktów ekologicznych*.

Lp.	Forma:	Ilość form	Liczba uczestników
1.	Szkolenia stacjonarne/zdalne	5	123
2.	Porad indywidualnych	2256	

3.	Doradztwo grupowe	8	34
4.	Konkurs	1	7
5.	Pozostała działalność	1	
6.	Broszura	1	

Dodatkowo:

W ramach działania „*Transfer wiedzy i działalność informacyjna*”, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, zrealizowano poddziałanie 1.2 „*Wsparcie dla projektów demonstracyjnych i działań informacyjnych*”. Celem operacji jest upowszechnienie wśród rolników dobrych praktyk lub innowacyjnych rozwiązań stosowanych w ekologicznym systemie produkcji żywności. Przeprowadzono 7 demonstracji dla 81 uczestników.

b) bezpieczeństwa żywności oraz ochrony zwierząt w zakresie przepisów obowiązujących przy uboju z konieczności zwierząt gospodarskich kopytnych poza rzeźnią:

Z.1.J.1.(szkolenie stacjonarne) Promocja i sprzedaż produktów lokalnych i regionalnych pt. *Znakowanie żywności, marketing produktów spożywczych* – 1 szkolenie dla 14 uczestników.

Z.7.H.3. (porada indywidualna) - Systemy jakości żywności – 45 porad.

Z.7.H.4. (porada indywidualna) - Systemy bezpieczeństwa żywności, dobre praktyki higieniczne, produkcyjne przy produkcji żywności w warunkach domowych, HACCP - Udział w systemach jakości żywności – 36 porad , Produkcja żywności w gospodarstwie – 36 porad.

Lp.	Forma:	Ilość form	Liczba uczestników
1.	Porad indywidualnych	117	
2.	Szkolenie stacjonarne	1	14

c) przeciwdziałania antybiotykooporność u ludzi i zwierząt,

Z.1.B.2.(szkolenie stacjonarne) Hodowcy bydła w województwie lubuskim – innowacyjne rozwiązania w rolnictwie – 1 szkolenie dla 27 uczestników.

Z.2.B.2. (porada indywidualna) Sposoby przeciwdziałania antybiotykooporności u zwierząt – 22 porady

Z.2.B.2. (artykuł) Technologia produkcji zwierzęcej – pt. Przydomowy chów indyków.

Lp.	Forma:	Ilość form	Liczba uczestników
1.	Szkolenie stacjonarne	1	27
2.	Porad indywidualnych	22	

3.	Artykuły	1	
----	----------	---	--

Dodatkowo:

Działania SIR w roku 2022 powiązać można również z Priorytetem 3c):

SIR w 2022r w ramach tematyki „Produkcja żywności wysokiej jakości” przeprowadził następujące operacje:

- „Dobre praktyki w rolnictwie łotewskim: hodowla bydła i przetwórstwo” - wyjazd studyjny.
- „Produkcja żywności wysokiej jakości” – konferencja ekologiczna dla 50 uczestników.
- „Aktywne i innowacyjne Koła Gospodyń Wiejskich” – konferencja w zakresie produkcji żywności wysokiej jakości i sprzedaży w ramach Krótkich Łańcuchów dostaw Żywności.
- „Lubuskie innowacje podczas Targów Rolniczych” - organizacja pokazu produktów regionalnych podczas Targów Rolniczych w Kalsku - jako nowoczesnej formy sprzedaży produktów rolnych wysokiej jakości bezpośrednio konsumentom w wyniku skrócenia łańcucha dostaw. Szacowana liczba uczestników biorących udział w Targach wyniosła ok. 3000 osób.

Ponadto LODR współpracował z lubuskimi Grupami Operacyjnymi – beneficjentami działania „Współpraca” w zakresie Krótkich Łańcuchów dostaw Żywności.

d) zdrowia zwierząt ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących chorób zwierząt, w tym chorób, które przenoszą się lub są przenoszone na ludzi, ogólnych zasad bioasekuracji, zależności między zdrowiem zwierząt, dobrostanem zwierząt i zdrowiem ludzi:

Z.1.B.2. (szkolenie stacjonarne) Technologia produkcji zwierzęcej, pt. *Ubój gospodarczy* – 1 szkolenie dla 11 uczestników, *Aktualne problemy w chowie bydła* – 1 szkolenie dla 33 uczestników.

Lp.	Forma:	Ilość form	Liczba uczestników
1.	Szkolenie stacjonarne	2	44

e) produkcji i wykorzystania krajowych źródeł białka:

Z.2.B.1. (artykuł) Technologia produkcji roślinnej – pt. *Dlaczego warto siać rośliny strączkowe, Czy warto siać soję?* – 2 artykuły.

Z.2.B.2. (artykuł) Technologia produkcji zwierzęcej – pt. *Strączkowe w żywieniu świń.*

Z.2.B.2. (porada indywidualna) Technologia produkcji zwierzęcej – *Wykorzystanie pasz bez GMO w produkcji zwierzęcej* – 10 porad

Lp.	Forma:	Ilość form	Liczba uczestników
1.	Porad indywidualnych	10	
2.	Artykuły	3	

f) ograniczania ryzyka rozprzestrzeniania się bakteriozy pierścieniowej ziemniaka oraz agrofagów kwarantannowych ziemniaka:

Z.1.B.1. (szkolenie stacjonarne) Technologia produkcji roślinnej, pt. *Choroby ziemniaka - zasady bioasekuracji* - 1 szkolenie dla 52 uczestników.

Z.2.B.1. (artykuł) Technologia produkcji roślinnej – pt. Produkcja ziemniaka jadalnego – wywiad z producentem, Najważniejsze choroby ziemniaka, Uchronić ziemniaka - 3 artykuły.

Lp.	Forma:	Ilość form	Liczba uczestników
1.	Szkolenia stacjonarne/zdalne	1	52
2.	Artykuły	3	

Priorytet 4:

W ramach poniższego Priorytetu zrealizowano:

Produkcja żywności w gospodarstwie i wprowadzanie jej na rynek na małą skalę, w tym w ramach takich form działalności jak: rolniczy handel detaliczny, działalność marginalna, lokalna i ograniczona, sprzedaż bezpośrednia oraz rzeźnie o małej zdolności produkcyjnej położone na terenie gospodarstwa.

W ramach tego priorytetu zrealizowano:

Z.1.J.1. (szkolenie stacjonarne) Promocja i sprzedaż produktów lokalnych i regionalnych, *Wykorzystanie krótkich łańcuchów dostaw* – 1 szkolenie dla 14 uczestników, *RHD i tworzenie grup producenckich* – 1 szkolenie dla 7 uczestników.

Z.1.J.3. (szkolenie zdalne) *Rolniczy handel detaliczny* – 1 szkolenie dla 12 uczestników.

Z.1.J.1. (szkolenie wyjazdowe) Promocja i sprzedaż produktów lokalnych i regionalnych pt. *Promocja produktów lokalnych w powiecie gorzowskim* – 2 szkolenie dla 32 uczestników.

Z.2.A.3. (porada informacyjna) Prowadzenie przetwórstwa w ramach działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej (MLO) 29 informacji.

Z.2.H.4. (porada informacyjna) Systemy bezpieczeństwa żywności, dobre praktyki higieniczne, produkcyjne przy produkcji żywności w warunkach domowych, HACCP – 3 informacje.

Z.2.J.1. (porada informacyjna) Promocja i sprzedaż produktów lokalnych i regionalnych -113 informacji.

Z.2.J.2. (porada informacyjna) Krótkie łańcuchy dostaw (od pola do stołu), w tym sprzedaż bezpośrednia, dostawy bezpośrednie, działalność marginalna, lokalna i ograniczona – 123 informacje.

Z.2.J.3. (porada informacyjna) Rolniczy handel detaliczny – 132 informacje.

Z.2.J.1. (informacje www) Promocja i sprzedaż produktów lokalnych i regionalnych –pt. Miejsca handlu dla lokalnych rolników.

Z.2.F.1.(artykuły w miesięczniku) Profilaktyka prozdrowotna, świadomość konsumencka i racjonalne żywienie – pt. Kiszonki - zdrowie zamknięte w słoiku.

Z.2.G.2. (artykuły w miesięczniku) - PROW –pt. Krótkie łańcuchy dostaw formą rozwoju lokalnych producentów.

Z.2.J.1. (artykuły w miesięczniku) Promocja i sprzedaż produktów lokalnych i regionalnych –pt. Znakowanie żywności, Symbole umieszczane na opakowaniach żywności, Unijny system oznaczeń żywności, Grudzień pachnie rybą, z wizytą w Rybackiej Chacie.

Z.2.J.3. (artykuł w miesięczniku) Rolniczy handel detaliczny pt. RHD – zmiany.

Z.2.J.1.(audycja tv) Promocja i sprzedaż produktów lokalnych i regionalnych - Relacja z Jesiennego Kiermaszu Ogrodniczego w Kalsku, AGROLIG Mistrzowie województwa lubuskiego w Kategorii Firma Sery Kościńscy.

Z.2.J.1. (stoisko promocyjno –informacyjne) Promocja i sprzedaż produktów lokalnych i regionalnych – 8 stoisk.

Z.7.A.3.(porada indywidualna) Prowadzenie przetwórstwa w ramach działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej (MLO) – 75 informacji.

Z.8.J.1. (porada indywidualna) Promocja i sprzedaż produktów lokalnych i regionalnych – 577 informacji.

Z.8.J.2. (porada indywidualna) Krótkie łańcuchy dostaw (od pola do stołu), w tym sprzedaż bezpośrednia, dostawy bezpośrednie, działalność marginalna, lokalna i ograniczona – 29 informacji.

Z.8.J.3. (porada indywidualna) Rolniczy handel detaliczny – 137 informacji.

Z.8.N.3.(pokaz) Potrawy regionalne – 1 pokaz dla 7 uczestników.

Z.8.N.3. (pozostałe) Tradycje kulinarne, kiermasz wypieków i wyrobów wiejskich – 2 formy.

Lp.	Forma:	Ilość form	Liczba uczestników
1.	Szkolenia stacjonarne/zdalne	3	33
2.	Szkolenie wyjazdowe	2	32
3.	Porad indywidualnych	1218	
4.	Informacje na www	1	
5.	Artykuły	7	
6.	Stoisko informacyjno – promocyjne	8	
7.	Pozostała działalność	2	
8.	Pokaz	1	7

Dodatkowo:

Działania SIR w roku 2022 powiązać można również z Priorytetem 4:

Głównym tematem działaniem z tego zakresu tematycznego było przeprowadzenie warsztatów wędliniarskich, serowarskich i piekarniczych, zorganizowanych dla 175 uczestników w ramach operacji pn.: „Zespoły Tematyczne ds. innowacji”. Celem warsztatów było przekazanie wiedzy teoretycznej potwierdzonej praktyką w zakresie produkcji i przetwórstwa wyrobów najwyższej jakości, w tym zapoznanie się z mechanizmem skracania łańcucha dostaw żywności na poczet rozwoju innowacyjnych form działalności na terenach wiejskich.

Drugim celem działalności sieci SIR w LODR było w 2022r podniesienie poziomu wiedzy na temat innowacji w produkcji i przetwórstwie wyrobów wędliniarskich, serowarskich oraz piekarskich oraz identyfikacja potrzeb i problemów w tym zakresie. Przeprowadzone zostały praktyczne warsztaty zrealizowane pod nadzorem wykwalifikowanych specjalistów. Stały się one doskonałą okazją do konfrontacji zdobytej wiedzy z praktyką. Wybrano niniejszą formę ponieważ najbardziej wpisuje się ona w efektywną współpracę rolników z hodowcami, przedsiębiorcami, przetwórcami oraz jednostkami naukowymi i doradczymi.

Priorytet 5:

W ramach poniższego Priorytetu zrealizowano:

Poza-żywnościowe wykorzystanie surowców i produktów rolniczych.

W ramach tego priorytetu zrealizowano:

Z.2.M.5. (informacja www) Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwie rolnym –nt. Biogaz i biopaliwo - energia przyszłości.

Z.2.B.1.(artykuł w miesięczniku) Technologia produkcji roślinnej pt. Uprawa słonecznika na nasiona,

Z.2.E.1. (audycja tv) - Prowadzenie działalności pozarolniczej – Silna Lawenda – Pole lawendy.

Lp.	Forma:	Ilość form	Liczba uczestników
1.	Informacja www	1	
2.	Artykuły	1	
3.	Pozostała działalność (film)	1	

Dodatkowo:

Działania SIR w roku 2022 powiązać można również z Priorytetem 5:

W lipcu 2022r SIR w LODR Kalsk zorganizował „Warsztaty Lawendowe i Bartnicze”, w trakcie których omawiano wykorzystanie surowców rolniczych w kosmetyce, lecznictwie naturalnym oraz naturalnej ochronie roślin i ekologicznym nawożeniu.

Priorytet 6:

W ramach poniższego Priorytetu zrealizowano:

Współpraca i różne formy wspólnego działania (formalne i nieformalne),

w szczególności grupy i organizacje producentów, spółdzielnie, grupy operacyjne EPI.

Z.1.H.1.(szkolenie zdalne) Zasady tworzenia i funkcjonowanie grup producentów rolnych, grup i organizacji producentów owoców i warzyw, zrzeszeń i innych form organizacji pt. *Organizacja i funkcjonowanie grup producentów rolnych* – 1 szkolenie dla 3 uczestników.

Z.2.H.1.(porada informacyjna) Zasady tworzenia i funkcjonowanie grup producentów rolnych, grup i organizacji producentów owoców i warzyw, zrzeszeń i innych form organizacji – 9 porad.

Z.2.H.1.(informacja www) Zasady tworzenia i funkcjonowanie grup producentów rolnych, grup i organizacji producentów owoców i warzyw, zrzeszeń i innych form organizacji – Forum Rolnika Tworzenie grup i organizacji producenckich, Grupy producentów i organizacje producenckie.

Z.2.O.1. (audycja radiowa) Promocje wsi jako atrakcyjnego miejsca życia i wypoczynku, agroturystyka, turystyka wiejska, tworzenie sieci współpracy: nt. XXVIII Targi Rolnicze AGRO-TARG 2022.

Z.2.J.1. (stoisko informacyjne) – Bitwa Regionów.

Z.3.I.3. (informacja/porad indywidualnych) Współpraca ze szkołami rolniczymi – 19 informacji.

Z.7.H.1. (porada indywidualna) Zasady tworzenia i funkcjonowanie grup producentów rolnych, grup i organizacji producentów owoców i warzyw, zrzeszeń i innych form organizacji – 34 porady.

Z.8.N.1.(doradztwo grupowe) Spotkanie w ramach zespołu ds. aktywizacji lubuski KGW, *Spotkanie robocze Koło Gospodyń Wiejskich w Kowalewie - Kowalewianki* – 1 doradztwo grupowe dla 7 uczestników, *Spotkanie w ramach zespołu ds. aktywizacji lubuskich Kół Gospodyń Wiejskich* – 1 doradztwo dla 20 uczestników.

Z.8.N.3.(targi – wystawy) Tradycje kulinarne - VII Edycja Bitwy Regionów w Kalsku.

Z.9.O.1. (porada indywidualna) Promocje wsi jako atrakcyjnego miejsca życia i wypoczynku, agroturystyka, turystyka wiejska, tworzenie sieci współpracy – 470 porad.

Lp.	Forma:	Ilość form	Liczba uczestników
1.	Szkolenia stacjonarne/zdalne	1	3
2.	Doradztwo grupowe	2	27
3.	Porad indywidualnych	532	
4.	Informacje www	2	
5.	Stoisko informacyjno – promocyjne	1	
6.	Pozostała działalność	1	
7.	Targi/wystawy	1	

Priorytet 7:

W ramach poniższego Priorytetu zrealizowano:

Prowadzenie i wykorzystanie ewidencji przychodów i rozchodów rolników.

Z.1.C.1. (szkolenie stacjonarne) Rachunkowość rolna pt. *Zasady prowadzenia rachunkowości rolnej w gospodarstwie* – 1 szkolenie dla 8 uczestników.

Z.1.C.1. (szkolenie zdalne) Rachunkowość rolna pt. *Prowadzenie rachunkowości w rolnictwie* - 1 szkolenie dla 22 uczestników.

Z.1.C.2. (szkolenie zdalne) Rachunkowość podatkowa pt. *VAT w rolnictwie* – 1 szkolenie dla 25 uczestników.

Z.2.C. (porada informacyjna) Rachunkowość rolna w gospodarstwach rolnych – 1637 porad.

Z.2.I. (porada informacyjna) Zarządzanie gospodarstwem rolnym – 2775 porad.

Z.2.I.2. (ulotka) Wyliczanie dochodów, kosztów i opłacalności produkcji roślinnej i zwierzęcej pt. *Kalkulacje kosztów produkcji wybranych produktów rolniczych*.

Z.2.C. (informacje www) Rachunkowość podatkowa – 28 informacji na www.

Z.2.C.1. (artykuł w miesięczniku) Rachunkowość rolna pt. Szacunkowe wyniki rachunkowości FADN za 2021 rok.

Z.2.C.2. (artykuł w miesięczniku) Rachunkowość podatkowa pt. Zmiany w VAT w roku 2023.

Z.11.C.(porada indywidualna) Rachunkowość rolna – 1397 porad indywidualnych.

Z.11.I. (porada indywidualna) Zarządzanie gospodarstwem rolnym – 857 porad indywidualnych

Lp.	Forma:	Ilość form	Liczba uczestników
1.	Szkolenia stacjonarne/zdalne	3	55
3.	Porad indywidualnych	6666	
4.	Informacje www	28	
5.	Artykuły	2	
6.	Ulotka	1	

Dodatkowo:

Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego kontynuuje zbieranie danych o gospodarstwach w ramach System zbierania i wykorzystywania danych rachunkowych z gospodarstw rolnych FADN – 226 książek. Celem głównym Polskiego FADN jest dostarczanie danych rachunkowych z reprezentatywnej próby gospodarstw rolnych do Sieci Danych Rachunkowych.

Priorytet 8:

W ramach poniższego Priorytetu zrealizowano:

Wdrażanie Wspólnej Polityki Rolnej, w tym upowszechnianie informacji na temat założeń Planu Strategicznego WPR.

W ramach tego priorytetu zrealizowano:

Z.1.G. (szkolenie stacjonarne) *Płatności bezpośrednie* – 19 szkoleń dla 252 uczestników.

Z.1.G. (szkolenia zdalne) Ubieganie się o przyznanie pomocy finansowej lub współfinansowej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych, lub zagranicznych – 27 szkoleń dla 339 uczestników.

Z.1.M.8. (szkolenie stacjonarne) Inne działania na rzecz ochrony środowiska na poziomie gospodarstwa, pt. Proponowane rozwiązania w zakresie warunkowości i ekoschematów – WPR – 1 szkolenie dla 10 uczestników.

Z.1.I.1.(szkolenie zdalne) Zarządzanie, organizacja i planowanie pracy w gospodarstwie rolnym pt. *Czy warunkowość to nowy obowiązek rolników ?* – 1 szkolenie dla 10 uczestników.

Z.1.G.2. Konferencja stacjonarna pt. *Rolnik - zawód przyszłości* – 1 konferencja dla 51 uczestników.

Z.2.G.(porady informacyjne) Ubieganie się o przyznanie pomocy finansowej lub współfinansowej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych, lub zagranicznych – 5200 porad.

Z.2.G.(informacje www) Ubieganie się o przyznanie pomocy finansowej lub współfinansowej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych, lub zagranicznych – 64 różne informacje www.

Z.2.E.(informacje www) Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich – 8 różnych informacji www

Z.4.I.1. (porada indywidualna) Płatności bezpośrednie – 3773 porady

Z.2.G. (artykuły w miesięczniku) Ubieganie się o przyznanie pomocy finansowej lub współfinansowej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych, lub zagranicznych – 11 artykułów.

Z.2.G.2. (stoisko) PROW – Stoisko promocyjne LODR – 3 formy.

Z.4.I.2. (porada indywidualna) PROW – 1734 porady

Z.4.I.5.4.(porada indywidualna) Działania PROW w 2022 r. – 86 porad

Z.7.D.3. (doradztwo grupowe) Dokumentacja produkcji ekologicznej w ramach PROW – 2 doradztwa grupowe dla 9 uczestników.

Z.7.B.4. (pozostałe) Spotkanie rolników z Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi Panem Henrykiem Kowalczykiem.

Z.10.P.2.(doradztwa grupowe) Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne: Realizacja działań rolno-środowiskowo-klimatycznych – 6 doradztw grupowych dla 34 uczestników.

Lp.	Forma:	Ilość form	Liczba uczestników
1.	Szkolenia stacjonarne/zdalne	48	611
2.	Porad indywidualnych	10793	
3.	Doradztwo grupowe	8	43
4.	Informacje www	72	
5.	Artykuły	11	
6.	Stoisko informacyjno – promocyjne	3	
7.	Pozostała działalność informacyjna	1	
8.	Konferencja	1	51

Działania SIR w roku 2022 powiązać można również z Priorytetem 8:

Cała działalność SIR, w tym wszystkie operacje realizowane w ramach dwuletniego Planu Operacyjnego KSOw 2022-2023, skierowane są na tworzeniu sieci komunikacji i współpracy pomiędzy rolnikami, przedsiębiorcami sektora rolno-spożywczego, przedstawicielami instytucji naukowych, doradców rolniczych, właścicielami lasów, lokalnych samorządów oraz mieszkańców wsi. Efektem tych działań jest m.in. tworzenie

Grup Operacyjnych EPI. W 2022 LODR współpracował w 8 grupami – 7 działającymi w ramach KŁŻ oraz 1 w zakresie działania Współpraca (której jest jednym z konsorcjantów).

Kolejnym zadaniem pozastatutowym realizowanym przez LODR Kalsk, a wpasowującym się w realizację Priorytetu 8 było wypełnienie przez doradców rolniczych i rolnośrodowiskowych LODR wniosków i innych dokumentów niezbędnych do ubiegania się o przyznanie pomocy finansowej ze środków pochodzących z funduszy UE lub innych instytucji krajowych i zagranicznych: Podczas sporządzania wniosków doradcy przekazywali wiedzę o nadchodzących zamianach w nowym Planie Strategicznym dla WPR 2022-2027 – Sporządzono łącznie 2914 wniosków o dopłaty bezpośrednie (str.96-97).

Tabela C. Realizacja zadań priorytetowych w 2022 roku

Numer priorytetu	Nazwa priorytetu	Szkolenie/ szkolenie zdalne		Szkolenie wyjazdowe		Konferencja/ konferencja zdalna		Porada indywidualna	Doradztwo grupowe		Pozostała działalność doradcza		Informacja	Broszura	Ulotka	Info na www	Art. w miesięczniku ODR	Inne wydawnictwa	Stoisko informacyjno-promocyjne	Pozostała działalność informacyjna	Pokaz		Demonstracja		Konkurs /olimpiada	Targi/wystawy	Pozostała działalność upowszechnieniowa
		Liczba form	Liczba uczestników	Liczba form	Liczba uczestników	Liczba form	Liczba uczestników		Liczba odbiorców	Liczba form	Liczba odbiorców	Liczba form									Liczba odbiorców	Liczba odbiorców	Liczba form	Liczba form			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
1	upowszechnianie informacji nt. zasad zapobiegania ASF i grypie ptaków	4	57					1298	1	11						16											
2	dostosowanie do zmian klimatycznych oraz ochrona wód, gleby i powietrza (uwzględniająca wymagania ramowej dyrektywy wodnej, dyrektywy azotanowej, dyrektywy NEC, aktualnych inicjatyw Zielonego Ładu), w tym	33	523					3380	1	5				3		3	10			2	3	21			1		
2a	<i>racjonalne gospodarowanie wodą w rolnictwie (w tym poprzez zwiększenie retencji wodnej i działalność lokalnych partnerstw wodnych),</i>	4	73					100								2									1		
2b	<i>dobre praktyki rolnicze mające na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych i program azotanowy,</i>	13	179					886								1	2										

Numer priorytetu	Nazwa priorytetu	Szkolenie/ szkolenie zdalne		Szkolenie wyjazdowe		Konferencja/ konferencja zdalna		Porada indywidualna	Doradztwo grupowe		Pozostała działalność doradcza		Informacja	Broszura	Ulotka	Info na www	Art. w miesięczniku ODR	Inne wydawnictwa	Stoisko informacyjno- promocyjne	Pozostała działalność informacyjna	Pokaz		Demonstracja		Konkurs /olimpiada	Targi/wystawy	Pozostała działalność upowszechniowa
		Liczba form	Liczba uczestników	Liczba form	Liczba uczestników	Liczba form	Liczba uczestników		Liczba odbiorców	Liczba form	Liczba odbiorców	Liczba form									Liczba odbiorców	Liczba odbiorców	Liczba form	Liczba form			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
2c	<i>ochrona i sposoby utrzymania żyzności gleb;</i>	5	123					136	1	5				2			5			2							
2d	<i>dobre praktyki rolnicze dotyczące ograniczenia emisji amoniaku do powietrza,</i>	1	35					40																			
2e	<i>dobre praktyki dotyczące redukcji gazów cieplarnianych,</i>							729																			
2f	<i>ograniczanie ryzyka związanego ze stosowaniem środków ochrony roślin,</i>	10	113					1489						1			3				3	21					
3	produkcja żywności wysokiej jakości, w tym w zakresie:	10	260					2405	8	34				1			1								1		1
3a	<i>rolnictwa ekologicznego,</i>	5	123					2256	8	34				1											1		1
3b	<i>bezpieczeństwa żywności oraz ochrony zwierząt w zakresie przepisów obowiązujących przy uboju z konieczności zwierząt gospodarskich kopytnych poza rzeźnią,</i>	1	14					117																			
3c	<i>przeciwdziałania antybiotykooporność u ludzi i zwierząt,</i>	1	27					22									1										

Numer priorytetu	Nazwa priorytetu	Szkolenie/ szkolenie zdalne		Szkolenie wyjazdowe		Konferencja/ konferencja zdalna		Porada indywidualna	Doradztwo grupowe		Pozostała działalność doradcza		Informacja	Broszura	Ulotka	Info na www	Art. w miesięczniku ODR	Inne wydawnictwa	Stoisko informacyjno- promocyjne	Pozostała działalność informacyjna	Pokaz		Demonstracja		Konkurs /olimpiada	Targi/wystawy	Pozostała działalność upowszechniowa
		Liczba form	Liczba uczestników	Liczba form	Liczba uczestników	Liczba form	Liczba uczestników		Liczba odbiorców	Liczba form	Liczba odbiorców	Liczba form									Liczba odbiorców	Liczba odbiorców	Liczba form	Liczba form			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
3d	zdrowia zwierząt ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących chorób zwierząt, w tym chorób, które przenoszą się lub są przenoszone na ludzi, ogólnych zasad bioasekuracji, zależności między zdrowiem zwierząt, dobrostanem zwierząt i zdrowiem ludzi,	2	44																								
3 e	produkcji i wykorzystania krajowych źródeł białka,							10									3										
3 f	ograniczania ryzyka rozprzestrzeniania się bakteriozy pierścieniowej ziemniaka oraz agrofagów kwarantannowych ziemniaka;	1	52														3										

Numer priorytetu	Nazwa priorytetu	Szkolenie/ szkolenie zdalne		Szkolenie wyjazdowe		Konferencja/ konferencja zdalna		Porada indywidualna	Doradztwo grupowe		Pozostała działalność doradcza		Informacja	Broшуra	Ulotka	Info na www	Art. w miesięczniku ODR	Inne wydawnictwa	Stoisko informacyjno- promocyjne	Pozostała działalność informacyjna	Pokaz		Demonstracja		Konkurs /olimpiada	Targi/wystawy	Pozostała działalność upowszechniowa
		Liczba form	Liczba uczestników	Liczba form	Liczba uczestników	Liczba form	Liczba uczestników		Liczba odbiorców	Liczba form	Liczba odbiorców	Liczba form									Liczba odbiorców	Liczba odbiorców	Liczba form	Liczba form			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
4	produkcja żywności w gospodarstwie i wprowadzanie jej na rynek na małą skalę , w tym w ramach takich form działalności jak: rolniczy handel detaliczny, działalność marginalna, lokalna i ograniczona, sprzedaż bezpośrednia oraz rzeźnie o małej zdolności produkcyjnej położone na terenie gospodarstwa;	3	33	2	32			1218								1	7		8	2	1	7					
5	pozażywnościowe wykorzystanie surowców i produktów rolniczych;															1	1										
6	współpraca i różne formy wspólnego działania (formalne i nieformalne), w szczególności grupy i organizacje producentów, spółdzielnie, grupy operacyjne EPI;	1	3					532	2	27						2			1	1						1	
7	prowadzenie i wykorzystanie ewidencji przychodów i rozchodów rolników,	3	55					6666						1	28	2											
8	wdrażanie Wspólnej Polityki Rolnej, w tym upowszechnianie informacji na temat założeń Planu Strategicznego WPR.	48	611			1	51	10739	8	43					72	11			3	1							

Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich

Powyższe formy szkolenia skierowane były do rolników i mieszkańców obszarów wiejskich. Szeroki zakres tematyczny spełnił funkcję edukacyjną oraz upowszechnieniową. Ugruntował wiedzę wśród odbiorców w zakresie poszczególnych zadań. Ośrodek starał się dostosować ofertę do aktualnych potrzeb rolników i mieszkańców obszarów wiejskich. Poprzez stronę www.lodr.pl w zakładce *Harmonogram szkoleń* rolnicy na bieżąco mogli obserwować aktualną ofertę szkoleń LODR i zapisywać się na wybrana formę szkolenia (stacjonarnie lub zdalnie). Po zapisaniu się na szkolenie odbiorca otrzymywał automatyczne potwierdzenie zapisu i przypomnienie o szkoleniu wraz z linkiem uprawniającym do odbycia szkolenia. Po każdym szkoleniu odbiorca ma możliwość uzyskania zaświadczenia o ukończonym szkoleniu. Rejestr wydanych zaświadczeń prowadzi Dział Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw.

Najwięcej szkoleń w 2022 roku dotyczyło:

Z.1.B. Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych – **13 szkoleń dla 254 odbiorców.**

Z.1.G. Ubieganie się o przyznanie pomocy finansowanej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych, lub zagranicznych – **27 szkoleń dla 339 odbiorców.**

Z.1.P. Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programu działań mających na celu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych – **11 szkoleń dla 99 odbiorców.**

Szkolenia stacjonarne:

W temacie Z.1.A. Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze zrealizowano 6 szkoleń dla 141 uczestników, w zakresie pt.:

Z.1.A.1. Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej 6 szkoleń dla 141 uczestników:

- Efektywność produkcji roślinnej w oparciu o preparaty mineralne - 1 szkolenie dla 7 uczestników.
- Nawożenie roślin uprawnych, obowiązek posiadania planu nawozowego i rejestru nawożenia azotem - 1 szkolenie dla 7 uczestników.
- Innowacje w nawożeniu roślin uprawnych - 1 szkolenie dla 7 uczestników.
- Integrowana ochrona roślin - 1 szkolenie dla 8 uczestników.
- Nowe odmiany zalecane do uprawy w województwie lubuskim - Dni Pola Świebodzin 2022 - 1 szkolenie dla 92 uczestników.
- Wiosenna ochrona roślin uprawnych - 1 szkolenie dla 20 uczestników.

W temacie Z.1.B. Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych - 13 szkoleń dla 254 uczestników pt.:

Z.1.B.1. Technologia produkcji roślinnej- 5 szkoleń dla 100 uczestników:

- Wiosenne nawożenie - 1 szkolenie dla 15 uczestników.
- Zwiększenie retencji w glebie - 1 szkolenie dla 7 uczestników.
- Z Przygotowanie gleby pod siew ozimych - 1 szkolenie dla 10 uczestników.
- Choroby ziemniaka - zasady bioasekuracji - 1 szkolenie dla 52 uczestników.
- Zimowe cięcie drzew i krzewów owocowych -1 szkolenie dla 16 uczestników.

Z.1.B.2. Technologia produkcji zwierzęcej - 5 szkoleń dla 130 uczestników pt.:

- Hodowcy bydła z województwa lubuskiego - innowacyjne rozwiązania w rolnictwie – 1 szkolenie dla 27 uczestników.
- Pszczelarze w województwie lubuskim - innowacje w rolnictwie – 1 szkolenie dla 26 uczestników.
- Ubój gospodarczy – 1 szkolenie dla 11 uczestników.
- Projekt pilotażu zwalczania ASF w województwie lubuskim na lata 2022-2023 – 1 szkolenie dla 33 uczestników.

- Aktualne problemy w chowie bydła - 1 szkolenie dla 33 uczestników.

Z.1.B.3. Normy i wymogi wzajemnej zgodności – 1 szkolenie dla 8 uczestników pt.:

- Normy i wymogi wzajemnej zgodności.

Z.1.B.5. BHP- 2 szkolenia dla 16 uczestników pt.:

- Zasady BHP w rolnictwie – 1 szkolenie dla 8 uczestników.
- Zasady BHP w gospodarstwie rolnym – 1 szkolenie dla 8 uczestników.

Z.1.C. Rachunkowość w gospodarstwach rolnych – 1 szkolenie dla 8 uczestników pt.:

- Zasady prowadzenia rachunkowości rolnej w gospodarstwie.

Z.1.D. Rolnictwo ekologiczne – 3 szkolenia dla 81 uczestników pt.:

- Europejski Zielony Ład - nowe wyzwanie rolnictwa – 1 szkolenie dla 36 uczestników.
- Dobre praktyki dotyczące upraw ekologicznych – 1 szkolenie dla 37 uczestników.
- Zmiany w płatnościach do upraw ekologicznych – 1 szkolenie dla 8 uczestników.

Z.1.E. Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich – 1 szkolenie dla 20 uczestników pt.:

- Rolnictwo społeczne jako nowa funkcja rozwoju obszarów wiejskich.

Z.1.G. Ubieganie się o przyznanie pomocy finansowanej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych, lub zagranicznych

- 27 szkoleń dla 339 uczestników pt.:

- Płatności bezpośrednie – 19 szkoleń dla 252 uczestników.
- PROW - 8 szkoleń dla 87 uczestników.

Z.1.J. Promocja produktów lokalnych i regionalnych – 3 szkolenia dla 33 uczestników pt.:

- Znakowanie żywności, marketing produktów spożywczych – 1 szkolenie dla 14 uczestników.
- Wykorzystanie krótkich łańcuchów dostaw – 1 szkolenie dla 7 uczestników.
- RHD i tworzenie grup producenckich – 1 szkolenie dla 12 uczestników.

Z.1.K. Zalecenia zawarte w zbiorze zaleceń dobrej praktyki rolniczej, o którym mowa w art. 103 ust. 1 ustawy Prawo wodne - 1 szkolenie dla 11 uczestników pt.:

- Sposoby zatrzymania wody w glebie.

Z.1.M. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska – 4 szkolenia dla 49 uczestników pt.:

- Integrowana Ochrona Roślin - kompleksowe podejście do tematu zwalczania chwastów – 3 szkolenia dla 39 uczestników.
- Proponowane rozwiązania w zakresie warunkowości i ekoschematów – WPR – 1 szkolenie dla 10 uczestników.

Z.1.N. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzenia gospodarstwa rolnego – 2 szkolenia dla 16 uczestników pt.:

- Kwiaty w ogrodzie i w kuchni – 1 szkolenie dla 8 uczestników.

- Zasady nakrywania i dekorowania stołów – 1 szkolenie dla 8 uczestników.
Z.1.O. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku - 3 szkolenia dla 60 uczestników pt.:

- Pierwsza pomoc w gospodarstwie agroturystycznym i zagrodzie edukacyjnej – 1 szkolenie dla 33 uczestników.
- Gospodarstwa opiekuńcze w kontekście rozwoju usług społecznych – 1 szkolenie dla 15 uczestników.
- Gospodarstwa opiekuńcze w rozwoju obszarów wiejskich wobec wyzwań demograficznych (GROWID) – 1 szkolenie dla 12 uczestników.

Z.1.P. Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programu działań mających na celu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych – 11 szkoleń dla 99 uczestników pt.:

- Dokumentacja w zakresie nawożenia azotem i obowiązek posiadania planu nawożenia – 5 szkoleń dla 40 uczestników.
- Programy rolno-środowiskowo-klimatyczne i ich wpływ na środowisko – 1 szkolenie dla 7 uczestników.
- Działania rolno-środowiskowo-klimatyczne w 2022 roku – 2 szkolenia dla 15 uczestników.
- Działanie rolnośrodowiskowo-klimatyczne-zmiany w programach na rok 2022 – 1 szkolenie dla 8 uczestników.
- Działania na obszarze Natura 2000 – 1 szkolenie dla 7 uczestników.
- Ochrona różnorodności biologicznej w warunkach produkcji rolnej – 1 szkolenie dla 22 uczestników.

Szkolenia wyjazdowe:

Z.1.F. Unowocześnianie wiejskiego gospodarstwa domowego – 1 szkolenie dla 18 uczestników pt.: Lawenda jako element krajobrazu wiejskiego - 1 szkolenie dla 18 uczestników.

Z.1.J. Promocja produktów lokalnych i regionalnych – 2 szkolenia dla 32 uczestników pt.:

Promocja produktów lokalnych w powiecie gorzowskim – 2 szkolenia dla 32 uczestników.

Szkolenia zdalne:

Z.1.A. Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze - 5 szkoleń dla 39 uczestników pt.:

- Agroleśnictwo - innowacyjna metoda uprawy roślin - 2 szkolenia dla 15 uczestników.
- Integrowana ochrona roślin – 1 szkolenie dla 8 uczestników.
- Przegląd szkodników roślin uprawnych – 1 szkolenie dla 9 uczestników.
- Optymalizacja zwalczania chwastów – 1 szkolenie dla 7 uczestników.

Z.1.B. Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych - 9 szkoleń dla 112 uczestników pt.:

- Wiosenne nawożenie – 1 szkolenie dla 7 uczestników.
- Czas na wapnowanie – 2 szkolenia dla 16 uczestników.
- Bezpieczeństwo uprawy kukurydzy w warunkach zmieniającego się klimatu - zagadnienia nawożenia kukurydzy – 1 szkolenie dla 32 uczestników.
- Bezpieczeństwo uprawy kukurydzy w warunkach zmieniającego się klimatu - zagadnienia odmianowe kukurydzy – 1 szkolenie dla 23 uczestników.
- Normy i wymogi wzajemnej zgodności – 1 szkolenie dla 10 uczestników.

- ASF - bioasekuracja i szkody łowieckie – 1 szkolenie dla 10 uczestników.
- Zasady bioasekuracji w gospodarstwie rolnym – 2 szkolenia dla 14 uczestników.
- **Z.1.C. Rachunkowość w gospodarstwach rolnych – 2 szkolenia dla 47 uczestników pt.:**

- Prowadzenie rachunkowości w rolnictwie -1 szkolenie dla 22 uczestników.
- VAT w rolnictwie – 1 szkolenie dla 25 uczestników.

Z.1.D. Rolnictwo ekologiczne – 3 szkolenia dla 78 uczestników pt.:

- Zmiany w płatnościach do upraw ekologicznych – 2 szkolenia dla 43 uczestników.
- Dobór gatunków roślin do uprawy ekologicznej – 1 szkolenie dla 35 uczestników.

Z.1.G. Ubieganie się o przyznanie pomocy finansowanej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych, lub zagranicznych – 15 szkoleń dla 127 uczestników pt.:

- Płatności bezpośrednie – 14 szkoleń dla 117 uczestników.
- Nowa perspektywa PROW od 2022 – 1 szkolenie dla 10 uczestników.

Z.1.H. Modernizacja gospodarstw rolnych, poprawa jakości artykułów rolno-spożywczych i ich przetwórstwa oraz wzmocnienie pozycji rolników na rynku – 1 szkolenie dla 3 uczestników pt.:

- Organizacja i funkcjonowanie grup producentów rolnych.

Z.1.I. Zarządzanie gospodarstwem rolnym – 1 szkolenie dla 10 uczestników pt.:

- Czy warunkowość to nowy obowiązek rolników?

Z.1.J. Promocja produktów lokalnych i regionalnych – 1 szkolenie dla 9 uczestników pt.:

- Rolniczy Handel Detaliczny.

Z.1.L. Zalecenia zawarte w kodeksie dobrej praktyki rolniczej w zakresie ograniczenia emisji amoniaku, o którym mowa w art. 22a ust. 1 ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2018 r. poz. 1259, z 2019 r. poz 1495, 1501 i 2170 oraz z 2020 r. poz. 284) – 1 szkolenie dla 35 uczestników pt.:

- Sposoby ograniczania strat azotu z nawozów.

Z.1.M. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska – 2 szkolenia dla 17 uczestników pt.:

- Integrowana Ochrona Roślin - kompleksowe podejście do tematu zwalczania chwastów- 1 szkolenie dla 10 uczestników.
- Fotowoltaika w gospodarstwie rolnym, aktualna sytuacja na rynku – 1 szkolenie dla 7 uczestników.

Z.1.P. Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programu działań mających na celu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych – 3 szkolenia dla 47 uczestników pt.:

- Dokumentacja w zakresie nawożenia azotem i obowiązek posiadania planu nawożenia – 1 szkolenie dla 18 uczestników.
- Działania rolno-środowiskowo-klimatyczne w 2022 roku- 2 szkolenia dla 29 uczestników.

Konferencje:

1. **Bezpieczeństwo uprawy kukurydzy w warunkach zmieniającego się klimatu** → 1 forma dla 24 uczestników.

Podczas konferencji przedstawione zostały najważniejsze aspekty związane z nowoczesną uprawą kukurydzy w stale zmieniającym się środowisku naturalnym. Głównym tematem konferencji była analiza opłacalności i efektywności produkcji kukurydzy w czasie powtarzających się susz, a także zwiększonej temperatury, występującej w okresie wegetacji. W trakcie trwania Konferencji prelegenci przedstawiciele zasady prawidłowej agrotechniki,

dostosowanej do coraz trudniejszych warunków uprawnych. Omówione zostały także zasady efektywnego nawożenia i ochrony roślin w czasie stale zmieniających się warunków pogodowych. Poruszony został też temat istotności doboru właściwej odmiany kukurydzy i sposobów na wykorzystanie jej potencjału genetycznego. Niniejsza konferencja cieszyła się sporym zainteresowaniem ze względu na aktualność przekazywanych treści dotyczących występujących w ostatnich okresach poważnych problemów w prowadzeniu upraw tej rośliny. Podsumowując, rolnicy otrzymali solidną dawkę wiedzy istotnie pomagającej w prowadzeniu opłacalnej uprawy kukurydzy, w wymagających warunkach środowiskowych występujących na terenie województwa lubuskiego.

2. Rolnik - zawód przyszłości → 1 forma dla 51 odbiorców.

Konferencja skierowana była dla uczniów szkół rolniczych województwa lubuskiego (Henryków, Kamień Mały, Bobowicko). Głównym tematem Konferencji był „dobry start” w prowadzeniu działalności rolnej. Uczestnicy Konferencji poznali szczegółowe informacje na temat programów wsparcia takich, jak: „Młody Rolnik”, „Restrukturyzacja małych gospodarstw” i „Modernizacja gospodarstw rolnych”. Specjaliści LODR przekazali wiedzę na temat polskich produktów oraz ich ważnej roli na polskim rynku zbytu, a także przekazali informacje dotyczące warunków otrzymania dofinansowania RHD. Nie zabrakło wiedzy z zakresu zasad BHP opartej na przykładach niewłaściwego zachowania na stanowisku pracy. Ciekawymi uwagami, dotyczącymi projektów unijnych i upraw ekologicznych, podzieliła się z uczestnikami konferencji doświadczona rolniczka Pani Danuta Puszkiewicz, posiadająca gospodarstwo ekologiczne w miejscowości Niekarzyn (gmina Świebodzin).

Łączna liczba form szkoleniowych przeprowadzona przez LODR w 2021 r. wyniosła 123 dla 1760 uczestników.

Z.1.E. Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich – LODR planował „szkolenie zdalne”, podczas rekrutacji na w/w szkolenie, ale rolnicy zgłaszali chęć uczestnictwa w szkoleniu stacjonarnym. Z uwagi na powyższe forma „zdalna” została zamieniona na formę szkolenia stacjonarnego.

Z.1.G. Ubieganie się o przyznanie pomocy finansowanej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych – KONFERENCJA – LODR zorganizował ponadplanową konferencję „*Rolnik – zawód przyszłości*” – konferencja dedykowana była dla uczniów Szkół rolniczych.

Z.1.K. Zalecenia zawarte w zbiorze zaleceń dobrej praktyki rolniczej, o którym mowa w art. 103 ust. 1 ustawy - Prawo wodne – LODR planował „szkolenie zdalne”, podczas rekrutacji na w/w szkolenie, rolnicy zgłaszali chęć uczestnictwa w szkoleniu stacjonarnym. Z uwagi na powyższe forma „zdalna” została zamieniona na formę szkolenia stacjonarnego.

Z.1.O. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku – rolnicy oraz mieszkańcy terenów wiejskich nie byli zainteresowani uczestnictwem w „szkoleniu zdalnym”, natomiast zgłaszali chęć uczestnictwa w szkoleniu stacjonarnym (odbyły się 3 szkolenia stacjonarne).

Tab. 1. Działalność szkoleniowa wg form

L.p.	Forma	Plan		Wykonanie	
		Liczba form	Liczba uczestników	Liczba form	Liczba uczestników
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
1	Szkolenie	67	1322	75	1111
2	Szkolenie wyjazdowe	3		3	50
3	Konferencja	1		2	75
4	Szkolenie zdalne	44		43	524

Tab. 2. Działalność szkoleniowa wg form i tematów

Symbol	Tematyka	Szkolenie		Szkolenie wyjazdowe		Konferencja		Szkolenie zdalne		Konferencja zdalna		Ogólna liczba form		Łączna liczba uczestników	
		P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Z.1.A.	Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze	6	6					5	5			11	11	155	180
Z.1.A.1.	Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej	6	6					5	5			11	11	155	180
Z.1.B.	Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych	9	13			1	1	6	9			16	23	248	390
Z.1.B.1.	Technologia produkcji roślinnej	4	5			1	1	4	5			9	11	140	202
Z.1.B.2.	Technologia produkcji zwierzęcej	2	5						1			2	6	70	140
Z.1.B.3.	Normy i wymogi wzajemnej zgodności		1										1		8
Z.1.B.5.	BHP	2	2									2	2	14	16
Z.1.B.6.	Bioasekuracja w gospodarstwie rolnym	1						2	3			3	3	24	24
Z.1.C.	Rachunkowość w gospodarstwach rolnych	1	1					2	2			3	3	77	55
Z.1.C.1.	Rachunkowość rolna	1	1					1	1			2	2	42	30
Z.1.C.2.	Rachunkowość podatkowa							1	1			1	1	35	25
Z.1.D.	Rolnictwo ekologiczne	3	3					3	3			6	6	154	159
Z.1.D.1.	Produkcja metodami ekologicznymi	3	3					3	3			6	6	154	159
Z.1.E.	Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich		1					1				1	1	7	20
Z.1.E.4.	Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich		1					1				1	1	7	20

Symbol	Tematyka	Szkolenie		Szkolenie wyjazdowe		Konferencja		Szkolenie zdalne		Konferencja zdalna		Ogólna liczba form		Łączna liczba uczestników	
		P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Z.1.F.	Unowocześnianie wiejskiego gospodarstwa domowego			1	1							1	1	8	18
Z.1.F.2.	Estetyzacja wiejskiej zagrody			1	1							1	1	8	18
Z.1.G.	Ubieganie się o przyznanie pomocy finansowanej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych, lub zagranicznych	28	27				1	16	15			44	43	332	517
Z.1.G.1.	Płatności bezpośrednie	20	19					13	14			33	33	252	369
Z.1.G.2.	PROW	8	8				1	3	1			11	10	80	148
Z.1.H.	Modernizacja gospodarstw rolnych, poprawa jakości artykułów rolno-spożywczych i ich przetwórstwa oraz wzmocnienie pozycji rolników na rynku							1	1			1	1	50	3
Z.1.H.1.	Zasady tworzenia i funkcjonowanie grup producentów rolnych, grup i organizacji producentów owoców i warzyw, zrzeszeń i innych form organizacji							1	1			1	1	50	3
Z.1.I.	Zarządzanie gospodarstwem rolnym							1	1			1	1	7	10
Z.1.I.1.	Zarządzanie, organizacja i planowanie pracy w gospodarstwie rolnym								1				1		10
Z.1.I.2.	Wyliczanie dochodów, kosztów i opłacalności produkcji roślinnej i zwierzęcej							1				1		7	
Z.1.J.	Promocja produktów lokalnych i regionalnych	3	3	2	2			1	1			6	6	45	74
Z.1.J.1.	Promocja i sprzedaż produktów lokalnych i regionalnych	1	1	2	2							3	3	21	46
Z.1.J.2.	Krótkie łańcuchy dostaw (od pola do stołu), w tym sprzedaż bezpośrednia, dostawy bezpośrednie, działalność marginalna, lokalna i ograniczona	1	1									1	1	7	7

Symbol	Tematyka	Szkolenie		Szkolenie wyjazdowe		Konferencja		Szkolenie zdalne		Konferencja zdalna		Ogólna liczba form		Łączna liczba uczestników	
		P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Z.1.J.3.	Rolniczy handel detaliczny	1	1					1	1			2	2	17	21
Z.1.K.	Zalecenia zawarte w zbiorze zaleceń dobrej praktyki rolniczej, o którym mowa w art.103 ust. 1 ustawy Prawo wodne		1					1				1	1	10	11
Z.1.K.1.	Zalecenia zawarte w zbiorze zaleceń dobrej praktyki rolniczej, o którym mowa w art.103 ust. 1 ustawy Prawo wodne		1					1				1	1	10	11
Z.1.L.	Zalecenia zawarte w kodeksie dobrej praktyki rolniczej w zakresie ograniczenia emisji amoniaku							1	1			1	1	35	35
Z.1.L.1.	Zalecenia zawarte w kodeksie dobrej praktyki rolniczej w zakresie ograniczenia emisji amoniaku							1	1			1	1	35	35
Z.1.M.	Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska	4	4					1	2			5	6	66	66
Z.1.M.1.	Zasady integrowanej produkcji														
Z.1.M.2.	Zasady integrowanej ochrony roślin	3	3						1			3	4	49	49
Z.1.M.5.	Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwie rolnym	1							1			1	1	7	7
Z.1.M.8.	Inne działania na rzecz ochrony środowiska na poziomie gospodarstwa		1					1				1	1	10	10
Z.1.N.	Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzenia gospodarstwa rolnego	2	2									2	2	16	16
Z.1.N.1.	Dziedzictwo kultury materialnej i zachowanie tradycyjnego krajobrazu rolniczego wsi	1	1									1	1	8	8
Z.1.N.3.	Tradycje kulinarne	1	1									1	1	8	8

Symbol	Tematyka	Szkolenie		Szkolenie wyjazdowe		Konferencja		Szkolenie zdalne		Konferencja zdalna		Ogólna liczba form		Łączna liczba uczestników	
		P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Z.1.O.	Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku	1	3					2				3	3	21	60
Z.1.O.1.	Promocje wsi jako atrakcyjnego miejsca życia i wypoczynku, agroturystyka, turystyka wiejska, tworzenie sieci współpracy	1	1					1				2	1	14	33
Z.1.O.3.	Gospodarstwa opiekuńcze		2					1				1	2	7	27
Z.1.P.	Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programu działań mających na celu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych	10	11					3	3			13	14	91	146
Z.1.P.1.	Zasady ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna	6	6					1	1			7	7	49	65
Z.1.P.2.	Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne	3	3					2	2			5	5	35	52
Z.1.P.3.	Ochrona bioróżnorodności, w tym NATURA 2000	1	2									1	2	7	29
RAZEM		67	75	3	3	1	2	44	43			115	123	1322	1760

Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej

Działania informacyjne Lubuskiego Ośrodka Doradztwa koncentrowały się na udzielaniu pomocy rolnikom i mieszkańcom obszarów wiejskich z zakresu technologii i produkcji rolniczej – roślinnej i zwierzęcej, jak również promowaniu działań zmierzających do podniesienia poziomu zarządzania gospodarstwem domowym. Bardzo ważnym zagadnieniem była pomoc w zakresie programów pomocowych ze źródeł krajowych oraz unijnych, ekologia rachunkowość w gospodarstwie rolnym, PROW. Łącznie doradcy udzielili **19 557 informacji**.

Z.2.A. Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze – 1196 informacji.

Z.2.B. Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych – 3608 informacji.

Z.2.C. Rachunkowość w gospodarstwach rolnych – 1637 informacji.

Z.2.D. Rolnictwo ekologiczne – 1550 informacji.

Z.2.E. Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich -249 informacji.

Z.2.F. Unowocześnianie wiejskiego gospodarstwa domowego – 178 informacji.

Z.2.G. Ubieganie się o przyznanie pomocy finansowanej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych, lub zagranicznych – 5200.

Z.2.H. Modernizacja gospodarstw rolnych, poprawa jakości artykułów rolno-spożywczych i ich przetwórstwa oraz wzmocnienie pozycji rolników na rynku – 12 informacji.

Z.2.I. Zarządzanie gospodarstwem rolnym – 2775 informacji.

Z.2.J. Promocja produktów lokalnych i regionalnych – 368 informacji.

Z.2.K. Zalecenia zawarte w zbiorze zaleceń dobrej praktyki rolniczej, o którym mowa w art. 103 ust. 1 ustawy Prawo wodne – 236 informacji.

Z.2.L. Zalecenia zawarte w kodeksie dobrej praktyki rolniczej w zakresie ograniczenia emisji amoniaku, o którym mowa w art. 22a ust. 1 ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2018 r. poz. 1259, z 2019 r. poz. 1495, 1501 i 2170 oraz z 2020 r. poz. 284) – 40 informacji.

Z.2.M. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska – 924 informacji.

Z.2.N. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urzędzenia gospodarstwa rolnego – 124 informacji.

Z.2.O. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku – 313 informacji.

Z.2.P Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programu działań mających na celu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych -1147 informacje.

Bieżące informacje rolnicze pracownicy Ośrodka przekazywali również poprzez prowadzenie strony internetowej, na której ukazywały się bieżące informacje i artykuły. Co miesięcznie aktualny harmonogram szkoleń dostępny był na stronie www.lodr.pl. Za pośrednictwem portalu społecznościowego Facebook, nad którym pieczę sprawuje Dział Metodyki Doradztwa Szkoleń i Wydawnictw, publikowaliśmy aktualne informacje Instytucji powiązanych z profilem działalności rolniczej. Były to informacje z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Centrum Doradztwa Rolniczego. Nie zabrakło wiadomości z działalności Ośrodka, które relacjonowaliśmy na bieżąco. Łącznie ukazało się 213 wpisów.

Działalność wydawnicza opierała się o wcześniejsze ustalenia roczne, które przygotowuje Rada Redakcyjna LODR. Dobór artykułów oparty był o priorytety Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi na rok 2022. Doradcy oraz specjaliści mieli również możliwość zgłaszania swoich propozycji tematów artykułów. Plan artykułów zatwierdził Dyrektor LODR. Redaktor Naczelna Pani Iwona Michalewska odpowiedzialna była za terminową publikację miesięcznika Lubuskich Aktualności Rolniczych. W czasopiśmie nie zabrakło informacji na temat rozwiązywania problemów technologicznych i organizacyjno – ekonomicznych gospodarstw rolnych, ekologii, PROW, działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulinarnego i przyrodniczego wsi, działań na rzecz ochrony środowiska na poziomie gospodarstwa rolnego, promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca życia i wypoczynku, agroturystyki, turystyki wiejskiej oraz tworzenia sieci współpracy. Łącznie ukazało się 239 artykułów.

Wydane ulotki dotyczyły działania Z.2.F. *Unowocześnianie wiejskiego gospodarstwa domowego – „Aktywny senior”*. Ulotka szczególnie dedykowana seniorom mieszkającym na terenach wiejskich. LODR wspiera działania „gospodarstw opiekuńczych”. Na terenie województwa są trzy takie gospodarstwa.

Corocznie wydawana ulotka przez dział Ekonomiki i Zarządzania Gospodarstwem Rolnym *Kalkulacja kosztów produkcji wybranych produktów rolniczych*.

Broszury jakie wzbogaciły zasoby merytoryczne Ośrodka to: corocznie wydawana broszura wspólnie z Centralnym Ośrodkiem Badania Odmian Roślin Uprawnych Stacja Doświadczalna Oceny Roślin w Świebodzinie pt.: „*Lista odmian zalecanych do uprawy w województwie*

lubuskim”(Z.2.A. Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno –spożywcze).

Dział Technologii Produkcji Rolniczej i Doświadczalnictwa odpowiedzialny był za przygotowanie broszur o tematyce: (Z.2.B. Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno – ekonomicznych gospodarstw rolnych) *Uprawa ziół, Uprawa wybranych roślin ozdobnych, Przydomowy chów drobiu.*

Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego starał się dotrzeć do jak największego grona odbiorców, dlatego tak wiele ponadplanowych form: audycji radiowych, audycji tv, artykułów w innych wydawnictwach oraz dużo większa ilość stoisk informacyjno – promocyjnych. Po okresie pandemii Ośrodek wychodził ze swoją ofertą do gmin i powiatów. Doradcy terenowi uczestniczyli w dożynkach gminnych i powiatowych w miejscowościach: Kalsk, Kupienino, Węgrzynice, Wschowa, Jesień, Przytoczna, Chlebowo, Międzyrzec, Grzmiąca, Bogdaniec, Jasień, Kije, Siecieborzyce oraz podczas Konkursów Bitwa Regionów (etap powiatowy w Starej Koperni i etap wojewódzki w Bobowicku). LODR Kalsk prezentował również swoje stoisko informacyjno – promocyjne na Festiwalu Kultury w Bytnicy oraz Festiwalu Kultury Dolnych Łużyc. Na zaproszenie *Pani Elżbiety Anny Polak - Marszałek Województwa Lubuskiego oraz Pana Wacława Maciuszonka - Przewodniczącego Sejmiku Województwa Lubuskiego*, LODR uczestniczył na szczeblu wojewódzkim w dożynkach wojewódzkich. Nasi doradcy mieli możliwość udzielania porad, prezentacji broszur, ulotek i czasopisma. Łączna liczba stoisk informacyjno – promocyjnych wyniosła 18.

Audycje radiowe dotyczyły relacji z wizyty Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, który odwiedził lubuski Ośrodek oraz dwóch niezależnych wywiadów z dyrekcją LODR podczas trwania XXVIII Targów Rolniczych Agro –Targ 2022.

Audycje telewizyjne, które ukazały się w 2022 roku dotyczyły przede wszystkim sztandarowych wydarzeń Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego tj.: AGRO LIGA Mistrz województwa lubuskiego w kategorii Rolnik i Firma, relacja z pokazu maszyn rolniczych w miejscowości Radoszyn, z warsztatów lawendowych w Silnej Lawendzie, z Konferencji Rolnik Zawód Przyszłości, z III Konferencji winiarskiej w LODR, z wizyty Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w LODR Kalsk, ze spotkania zespołu ds. strategii rozwoju rolnictwa, z Jesiennego Kiermaszu LODR Kalsk oraz dwie relacje z Targów Rolniczych Agro Targ 2022. Nasze działania ukazały się w innych wydawnictwach prasowych i dotyczyły: „*Porozumienie na niwie szacowania szkód łowieckich*” – artykuł napisany przez pracownika LODR, opublikowany w codziennym przeglądzie prasy MRiRW, relacja z XXVIII Targów Rolniczych AGRO-TARG 2022 - artykuł który ukazał się w Gazecie Lubuskiej.

Zadanie 2 zostało zrealizowane przez Ośrodek w całości, a w niektórych formach ponadplanowo.

Tab. 3. Działalność informacyjna wg form – wykonanie

L.p.	Forma*	Plan		Wykonanie	
		Liczba form	Liczba odbiorców	Liczba form	Liczba odbiorców
1	2	3	4	5	6
1.	Informacja		18418		19557
2.	Wydawnictwa	Liczba form	Nakład	Liczba form	Nakład
2.1.	Broszura	4	2000	4	2000
2.2.	Ulotka	2	200	2	200
2.3.	Info na www.	27		213	
2.4.	Art. w miesięczniku odr	209		239	
2.5.	Inne wydawnictwa				
3.	Pozostałe	Liczba form		Liczba form	
3.1.	Audycje radiowe (w tym wywiady radiowe)			3	
3.2.	Audycje tv (w tym wywiady tv)			11	
3.3.	Artykuły w innych wydawnictwach (w tym wywiady prasowe)			2	
3.4.	Stoisko informacyjno-promocyjne	8		18	
3.5.	Pozostała działalność informacyjna				

**) należy pozostawić tylko te formy, które były realizowane*

Tab. 4. Działalność informacyjna wg form i tematów - wykonanie / plan (P), wykonanie (W)

:

Symbol	Tematyka*	Informacja		Wydawnictwa											Stoisko informacyjno-promocyjne		Pozostała działalność informacyjna**	
				Broshura		Ulotka		Info na www.		Art. w miesięczniku odr.		Inne wydawnictwa						
				P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
Z.2.A.	Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze	1424	1196	500	500						20	19						1
Z.2.A.1.	Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej	936	902	500	500						20	19						1
Z.2.A.2.	Nowe rozwiązania w produkcji zwierzęcej	445	265															
Z.2.A.3.	Prowadzenie przetwórstwa w ramach działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej (MLO)	43	29															
Z.2.B.	Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych	3929	3608	1500	1500			26	49	58	59		1	1	2		1	
Z.2.B.1.	Technologia produkcji roślinnej	1490	1521	1000	1000				9	47	46			1	2			
Z.2.B.2.	Technologia produkcji zwierzęcej	670	600	500	500				4	8	7							
Z.2.B.3.	Normy i wymogi wzajemnej zgodności	617	418															
Z.2.B.4.	Poprawa stanu technicznego, technologicznego i organizacyjnego w gospodarstwach rolnych	60	109					5	17	1	3		1				1	
Z.2.B.5.	BHP	420	338					1	4	2	3							
Z.2.B.6.	Bioasekuracja w gospodarstwie rolnym	672	622					20	15									
Z.2.C.	Rachunkowość w gospodarstwach rolnych	1136	1637						28	4	8							

Symbol	Tematyka*	Informacja		Wydawnictwa										Stoisko informacyjno-promocyjne		Pozostała działalność informacyjna**		
				Broshura		Ulotka		Info na www.		Art. w miesięczniku odr.		Inne wydawnictwa						
				P	W	P	W	P	W	P	W	P	W					P
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
Z.2.C.1.	Rachunkowość rolna	631	923							1	1							
Z.2.C.2.	Rachunkowość podatkowa	241	242						4	1	1							
Z.2.C.3.	Ubezpieczenia społeczne oraz majątkowe	264	472						24	2	6							
Z.2.D.	Rolnictwo ekologiczne	1603	1550						5	28	30							
Z.2.D.1.	Produkcja metodami ekologicznymi	736	778						1	27	29							
Z.2.D.2.	Sprzedaż produktów ekologicznych	311	200						2									
Z.2.D.3.	Rolnictwo ekologiczne w ramach PROW	556	572						2	1	1							
Z.2.E.	Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	303	249						12	11	12							3
Z.2.E.1.	Prowadzenie działalności pozarolniczej	213	185						3									1
Z.2.E.2.	Tworzenie i funkcjonowanie organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej								1									
Z.2.E.3.	Współpraca z lokalnymi organizacjami społecznymi	15	22															
Z.2.E.4.	Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich	75	42						8	11	12							2
Z.2.F.	Unowocześnianie wiejskiego gospodarstwa domowego	252	178			100	100		6	11	17							
Z.2.F.1.	Profilaktyka prozdrowotna, świadomość konsumencka i racjonalne żywienie	182	153			100	100		6	5	10							
Z.2.F.2.	Estetyzacja wiejskiej zagrody	70	25							6	7							

Symbol	Tematyka*	Informacja		Wydawnictwa										Stoisko informacyjno-promocyjne		Pozostała działalność informacyjna**	
				Broshura		Ulotka		Info na www.		Art. w miesięczniku odr.		Inne wydawnictwa					
				P	W	P	W	P	W	P	W	P	W				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Z.2.G.	Ubieganie się o przyznanie pomocy finansowanej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych, lub zagranicznych	4760	5200						64	13	11			2	3		2
Z.2.G.1.	Płatności bezpośrednie	2500	2790						6	1							
Z.2.G.2.	PROW	1760	1516						29	10	7			2	3		
Z.2.G.3.	Programy Regionalne								5								
Z.2.G.4.	Kredyty preferencyjne, komercyjne, leasing	60	74						6								
Z.2.G.5.	Inne programy	440	820						18	2	4						2
Z.2.H.	Modernizacja gospodarstw rolnych, poprawa jakości artykułów rolno-spożywczych i ich przetwórstwa oraz wzmocnienie pozycji rolników na rynku	6	12						6	1							
Z.2.H.1.	Zasady tworzenia i funkcjonowanie grup producentów rolnych, grup i organizacji producentów owoców i warzyw, zrzeszeń i innych form organizacji	6	9						3	1							
Z.2.H.3.	Systemy jakości żywności								1								
Z.2.H.4.	Systemy bezpieczeństwa żywności, dobre praktyki higieniczne, produkcyjne przy produkcji żywności w warunkach domowych, HACCP		3						2								

Symbol	Tematyka*	Informacja		Wydawnictwa												Stoisko informacyjno-promocyjne		Pozostała działalność informacyjna**	
				Broshura		Ulotka		Info na www.		Art. w miesięczniku odr.		Inne wydawnictwa							
				P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18		
Z.2.I.	Zarządzanie gospodarstwem rolnym	1510	2775			100	100				13	3	23					1	
Z.2.I.1.	Zarządzanie, organizacja i planowanie pracy w gospodarstwie rolnym	468	1264								11	3	11						
Z.2.I.2.	Wyliczenie dochodów, kosztów i opłacalności produkcji roślinnej i zwierzęcej	228	211			100	100				2								
Z.2.I.3.	Badanie koniunktury w rolnictwie	45	77															1	
Z.2.I.4.	Informacja rynkowa	769	1223										12						
Z.2.J.	Promocja produktów lokalnych i regionalnych	469	368							2	3	5			3	6		2	
Z.2.J.1.	Promocja i sprzedaż produktów lokalnych i regionalnych	161	113							2	3	4			3	6		1	
Z.2.J.2.	Krótkie łańcuchy dostaw (od pola do stołu), w tym sprzedaż bezpośrednia, dostawy bezpośrednie, działalność marginalna, lokalna i ograniczona	150	123															1	
Z.2.J.3.	Rolniczy handel detaliczny	158	132									1							
Z.2.K.	Zalecenia zawarte w zbiorze zaleceń dobrej praktyki rolniczej, o którym mowa w art. 103 ust. 1 ustawy Prawo wodne	198	236							1									
Z.2.K.1.	Zalecenia zawarte w zbiorze zaleceń dobrej praktyki rolniczej, o którym mowa w art. 103 ust. 1 ustawy Prawo wodne	198	236							1									

Symbol	Tematyka*	Informacja		Wydawnictwa										Stoisko informacyjno-promocyjne		Pozostała działalność informacyjna**		
				Brozura		Ulotka		Info na www.		Art. w miesięczniku odr.		Inne wydawnictwa						
				P	W	P	W	P	W	P	W	P	W					P
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
Z.2.L.	Zalecenia zawarte w kodeksie dobrej praktyki rolniczej w zakresie ograniczenia emisji amoniaku	21	40															
Z.2.L.1.	Zalecenia zawarte w kodeksie dobrej praktyki rolniczej w zakresie ograniczenia emisji amoniaku	21	40															
Z.2.M.	Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska	1292	924					1	11	19	16							
Z.2.M.1.	Zasady integrowanej produkcji	150	104															
Z.2.M.2.	Zasady integrowanej ochrony roślin	415	332															
Z.2.M.3.	Zasady przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu na poziomie gospodarstwa	31	6						2									
Z.2.M.4.	Energetyka prosumencka	275																
Z.2.M.5.	Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwie rolnym	91	145					1	6	2	2							
Z.2.M.6.	Gospodarka wodno-ściekowa oraz postępowanie z odpadami	330	46							2	1							
Z.2.M.7.	Ustawa o ochronie zwierząt		291							1								
Z.2.M.8.	Inne działania na rzecz ochrony środowiska na poziomie gospodarstwa								2	15	13							
Z.2.N.	Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzenia gospodarstwa rolnego	120	124						10	7	6		1	2	7			2

Symbol	Tematyka*	Informacja		Wydawnictwa										Stoisko informacyjno-promocyjne		Pozostała działalność informacyjna**	
				Broshura		Ulotka		Info na www.		Art. w miesięczniku odr.		Inne wydawnictwa					
				P	W	P	W	P	W	P	W	P	W				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Z.2.N.1.	Dziedzictwo kultury materialnej i zachowanie tradycyjnego krajobrazu rolniczego wsi	10	10						7		2		1	2	7		2
Z.2.N.2.	Twórczość ludowa, tradycyjne zawody i rękodzieło	35	40						1								
Z.2.N.3.	Tradycje kulinarne	75	74						2	7	4						
Z.2.O.	Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku	315	313						5	27	29						2
Z.2.O.1.	Promocje wsi jako atrakcyjnego miejsca życia i wypoczynku, agroturystyka i turystyka wiejska, tworzenie sieci współpracy	240	207						1	26	27						2
Z.2.O.2.	Zagrody edukacyjne	25	40						1								
Z.2.O.3.	Gospodarstwa opiekuńcze	50	66						3	1	2						
Z.2.P.	Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz program działań mających na celu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych	1080	1147						1	4	4						
Z.2.P.1.	Zasady ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna	550	464						1								
Z.2.P.2.	Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne	450	597							3	3						

Symbol	Tematyka*	Informacja		Wydawnictwa										Stoisko informacyjno-promocyjne		Pozostała działalność informacyjna**	
				Broszura		Ulotka		Info na www.		Art. w miesięczniku odr		Inne wydawnictwa					
				P	W	P	W	P	W	P	W	P	W				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Z.2.P.3.	Ochrona bioróżnorodności, w tym NATURA 2000	80	86							1	1						
Razem		18418	19557	4	4	2	2	27	213	209	239		2	8	18		14

Zadanie 3. Prowadzenie działalności w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich

W 2022 roku doradcy Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w ramach zadania 3 udzielili informacji i porad indywidualnych w zakresie:

- reorientacji zawodowej → 63 informacje.

- podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników i mieszkańców obszarów wiejskich → 622 informacje.

- utrzymania współpracy ze szkołami rolniczymi → 12 informacji (Kamień Mały, Bobowicko, Henryków) poprzez uczestnictwo uczniów w szkoleniach (Rolnik zawód przyszłości, Olimpiada BHP i rolnictwie, Konferencja ekologiczna) oraz 7 porad indywidualnych (w ramach współpracy ze szkołami rolniczymi – Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Kamieniu Małym).

Łącznie udzielono 697 informacji oraz 7 porad indywidualnych

Tab. 5. Działalność w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników i mieszkańców wsi według form – wykonanie

L.p.	Forma*	Liczba odbiorców	
		Plan	Wykonanie
1	2	3	4
1.	Informacja	471	697
2.	Porada indywidualna		7
3.	Pozostałe formy podnoszenia kwalifikacji**		

*) należy pozostawić tylko te formy, które były realizowane

**) należy wymienić jakie w części opisowej

Tab. 6. Działalność w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników i mieszkańców wsi - wg form i tematów - wykonanie / plan (P), wykonanie (W) /

Symbol	Tematyka*	Informacja		Porada indywidualna		Pozostałe formy podnoszenia kwalifikacji		Łączna liczba odbiorców	
		P	W	P	W	P	W	P	W
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Z.3.1.	Reorientacja zawodowa	70	63					70	63
Z.3.2.	Podnoszenie kwalifikacji zawodowych	385	622					385	622

Z.3.3.	Współpraca ze szkołami rolniczymi	16	12		7			16	19
Z.3.4.	Inna działalność podnosząca kwalifikacje zawodowe**								

*) należy pozostawić tylko te zakresy tematyczne, które były realizowane

***) należy wymienić jakie w części opisowej

Zadanie 4. Udzielanie pomocy rolnikom i innym mieszkańcom obszarów wiejskich w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych

W 2022 roku w ramach udzielania pomocy rolnikom i mieszkańcom obszarów wiejskich w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych udzielano porad indywidualnych: z zasad przyznawania dopłat bezpośrednich - 3773, z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich - 1734, z kredytów preferencyjnych, kredytów komercyjnych, leasingu → 133, z pozostałej działalności doradczej - 1462.

Odbyły się dwa doradztwa grupowe dotyczące płatności bezpośrednich dla 8 odbiorców.

Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego wspierał rolników w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy w zakresie (*Inna dokumentacja*):

Łączna ilość 1457:

- Sporządzanie dokumentacji Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt - plus - 158,
- Szacowanie strat w rolnictwie -363,
- Sporządzanie wniosków o dopłaty do nawozów mineralnych - 465,
- Sporządzanie wniosków kłęskowych - 236,
- Wniosek o udzielenie pomocy finansowej w zakresie wsparcia finansowego rodziny, które zagraża utrata płynności finansowej w związku z wystąpieniem w gospodarstwie rolnym w 2022 r szkód spowodowanych niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi - 235,
- Wypełnianie dokumentacji do wniosków w zakresie PROW - 4.

Łączna ilość dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy (nieodpłatna) → 1461.

Tab. 7. Pomoc w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej wg form - wykonanie

Lp.	Forma*	Plan		Wykonanie	
		Liczba form	Liczba odbiorców	Liczba form	Liczba odbiorców
1	2	3	4	5	6
1.	Porada indywidualna		5880		7102
2.	Doradztwo grupowe	2	8	2	8
3.	Dokumentacja niezbędna do uzyskania pomocy (nieodpłatna)				1461
4.	Pozostałe formy w zakresie pomocy finansowej				

*) należy pozostawić tylko te formy, które były realizowane

Tab. 8. Pomoc w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej wg form i tematów - wykonanie / plan (P), wykonanie (W) /

Symbol	Tematyka*	Porada indywidualna		Doradztwo grupowe				Liczba odbiorców (3+7)(4+8)	
				Liczba form		Liczba uczestników			
		P	W	P	W	P	W	P	W
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Z.4.I.	Działalność doradcza	5880	7102	2	2	8	8	5888	7110
Z.4.I.1.	Płatności bezpośrednie	3180	3773					3180	3773
Z.4.I.2.	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich	2265	1734	2	2	8	8	2273	1742
Z.4.I.4.	Kredyty preferencyjne, kredyty komercyjne, leasing	145	133					145	133
Z.4.I.5.	Pozostała działalność doradcza**	290	1462					290	1462
Z.4.II.	Dokumentacja niezbędna do uzyskania pomocy (nieodpłatna)		1461						1461
Z.4.II.1.	Sporządzanie wniosków o płatności bezpośrednie i ONW								
Z.4.II.2.	Wypełnianie dokumentacji do wniosków w zakresie PROW***		4						4
Z.4.II.3.	Biznesplany								
Z.4.II.4.	Ubieganie się o kredyty								
Z.4.II.5.	Inna dokumentacja**		1457						1457
Z.4.III.	Pozostałe formy w zakresie pomocy finansowej								
Z.4.III.1.	Pozostałe formy w zakresie pomocy finansowej**								
Razem		5880	8563	2	2	8	8	5888	8571

Zadanie 5. Prowadzenie analiz rynku artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji oraz gromadzenie i upowszechnianie informacji rynkowej w tym zakresie

Przez cały rok doradcy LODR zbierali dane w zakresie monitoringu cen rynku artykułów rolno – spożywczych, nawozów mineralnych, środków produkcji, środków ochrony roślin, przebiegu prac w rolnictwie, cen płodów rolnych, cen targowiskowych, przebiegu prac żniwnych, skupu żywca oraz monitoring agrofagów – dzięki tym zabiegom łatwiej było rolnikom podejmować decyzje o sposobie, czasie nabywania środków do produkcji i sprzedaży płodów rolnych. Analizy obrazują zmiany zachodzące na rynku artykułów rolno – spożywczych. Wszystkie analizy przekazywane były organom rządowym i samorządowym.

Łącznie udzielono 407 porad indywidualnych:

- Informacje rynkowe - 212,
- Bieżące informacje rynkowe -195.

Tab. 9. Prowadzenie analiz rynku artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji wg form - wykonanie

L.p.	Forma*	Liczba form	
		Plan	Wykonanie
1	2	3	4
1.	Monitoring	282	560
2.	Analiza		
3.	Porada indywidualna	320	407
4.	Pozostałe formy związane z analizą rynku		

**) należy pozostawić tylko te formy, które były realizowane*

Tab. 10. Prowadzenie analiz rynku artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji wg form i tematów - wykonanie

Symbol	Formy i zakres tematyczny*	Liczba form	
		Plan	Wykonanie
1	2	3	4
Z.5.I.	Monitoring	282	560
Z.5.I.1.	Monitoring cen nawozów mineralnych	77	75
Z.5.I.2.	Monitoring cen środków produkcji	59	68

Z.5.I.3.	Monitoring cen płodów rolnych	109	162
Z.5.I.4.	Monitoring przebiegu prac w rolnictwie	27	18
Z.5.I.5.	Inne monitoringi	10	237
Z.5.III.	Porada	320	407
Z.5.III.1.	Porada indywidualna	320	407
Razem		602	967

*) należy pozostawić tylko te formy i zakresy tematyczne, które były realizowane,

**) należy wymienić pozostałe formy w części opisowej

Zadanie 6. Możliwość prowadzenia doświadczalnictwa odmianowego w ramach porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego

W ramach zadania zrealizowano założenia 8 doświadczeń na różnych gatunkach roślin z 32 powtórzeniami dla poszczególnych odmian roślin uprawnych. Doświadczenia odmianowe w ramach porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego prowadzone były we współpracy i pod merytorycznym nadzorem Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych w Świebodzinie. Głównym założeniem współpracy jest rozpowszechnianie wyników oraz opracowań list odmian zalecanych dla województwa lubuskiego. Współpraca głównie polega na określeniu kierunków stabilności planowania, odporności na choroby, zimotrwałości, jakości ziarna, opłacalności upraw w określonych warunkach atmosferycznych dla danego regionu. Wyniki doświadczeń uzyskane przez LODR wraz z wynikami Stacji Doświadczalnej Oceny Odmian w Świebodzinie stanowią podstawę do ustalenia listy zalecanych odmian uprawnych w województwie lubuskim (*Lista odmian zalecanych do uprawy w województwie lubuskim*).

Tab. 11. Prowadzenie doświadczalnictwa odmianowego w ramach porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego – ogółem - wykonanie

Forma	Plan		Wykonanie	
	Ogólna liczba doświadczeń	Ogólna liczba powtórzeń	Ogólna liczba doświadczeń	Ogólna liczba powtórzeń
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Doświadczenie w ramach PDO	8	32	8	32

Tab. 12. Prowadzenie doświadczalnictwa odmianowego w ramach porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego – wg rodzajów - wykonanie / plan (P), wykonanie (W)

Symbol	Wyszczególnienie*	Liczba doświadczeń		Ogólna liczba powtórzeń	
		P	W	P	W
1	2	3	4	5	6
Z.6.1.	Doświadczenia wg metod określonych regulaminem COBORU	8	8	32	32
Z.6.1.1.	Jęczmień jary	2	2	8	8
Z.6.1.3.	Pszenica jara	1	1	4	4
Z.6.1.4.	Pszenica ozima	1	1	4	4
Z.6.1.5.	Pszenżyto jare	1	1	4	4
Z.6.1.6.	Pszenżyto ozime	1	1	4	4
Z.6.1.7.	Owies	1	1	4	4
Z.6.1.8.	Żyto ozime	1	1	4	4

**) należy pozostawić tylko te rośliny, dla których prowadzono doświadczenia*

Zadanie 7. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska

W ramach upowszechnienia metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska udzielono 12 666 porad indywidualnych, zorganizowano 18 doradztw grupowych dla 89 uczestników, 25 pokazów dla 257 uczestników, 10 konkursów dla 278 uczestników, 1 olimpiadę dla 50 uczestników, 3 targi/wystawy oraz 2 formy „pozostałe”.

Porady realizowano w tematyce:

Z.7.A. Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze – łączna ilość porad 2405 – udzielono porad w zakresie: nowe rozwiązania w produkcji roślinnej - 1984, nowe rozwiązania w produkcji zwierzęcej – 346, prowadzenie przetwórstwa w ramach działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej (MLO) -75.

Z.7.B. Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych – łączna ilość porad 5355 - udzielono porad w zakresie: technologia

produkcji roślinnej 2754, technologia produkcji zwierzęcej - 964, norm i wymogów wzajemnej zgodności – 479, poprawy stanu technicznego, technologicznego i organizacyjnego w gospodarstwach rolnych – 79, BHP – 403, bioasekuracji w gospodarstwie rolnym – 676.

Z.7.D. Rolnictwo ekologiczne – łączna ilość porad 2080 - udzielono porad w zakresie: produkcji metodami ekologicznymi – 1402, sprzedaży produktów ekologicznych – 183, rolnictwo ekologiczne w ramach PROW 2014-2020 – 495.

Z.7.H. Modernizacja gospodarstw rolnych, poprawa jakości artykułów rolno-spożywczych i ich przetwórstwa oraz wzmocnienie pozycji rolników na rynku – łączna ilość porad 166 - udzielono porad w zakresie: zasady tworzenia i funkcjonowanie grup producentów rolnych, grup i organizacji producentów owoców i warzyw, zrzeszeń i innych form organizacji – **34**, systemu jakości żywności – 45, systemy bezpieczeństwa żywności, dobre praktyki higieniczne, produkcyjne przy produkcji żywności w warunkach domowych, HACCP - **87**.

Z.7.M. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska – łączna ilość porad 2660 - Zasady integrowanej produkcji 358, zasady integrowanej ochrony roślin - 659, zasady przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu na poziomie gospodarstwa - 239, wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwie rolnym - 490, gospodarka wodno-ściekowa oraz postępowanie z odpadami - 180, ustawa o ochronie zwierząt – 561, inne działania na rzecz ochrony środowiska na poziomie gospodarstwa – 173.

Przeprowadzone doradztwa grupowe w 2022 roku dotyczyły:

1. Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze: (Wdrażanie rolnictwa precyzyjnego – 4 formy, Hodowla ślimaka – 1 forma) – 5 form dla 26 odbiorców.

2. Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych: (Zasady wapnowania pól z dofinansowaniem – 3 formy, Bioasekuracja i możliwości jej zastosowania w małych gospodarstwach -1 forma) - 4 formy dla 24 odbiorców.

3. Rolnictwo ekologiczne: (Nawożenie w rolnictwie ekologicznym - 1 forma, Ekologia w gospodarstwie rolnym – 5 form, Dokumentacja produkcji ekologicznej w ramach PROW – 2 formy) - 8 form dla 34 odbiorców.

4. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska: (Regeneracja gleb poprzez wapnowanie) - 1 forma dla 5 odbiorców.

Łącznie zostało zrealizowanych 18 form doradztwa grupowego dla 89 uczestników.

Pokazy zrealizowane w 2022 roku:

1. Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze:

- **Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej** → 12 form dla 93 uczestników.

(Pokaz pracy maszyn polowych – 1 forma, Działanie rolnictwa precyzyjnego na przykładzie gospodarstwa demonstracyjnego – 1 forma, Nowoczesna technologia siewu zbóż – 2 forma, Zastosowanie nowoczesnych odmian roślin uprawnych – 4 formy, Siew zbóż przy użyciu nowoczesnego sprzętu – 1 forma, Pokaz poletek doświadczalnych z zastosowaniem nowych środków ochrony roślin – 3 formy).

2. Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych (13 form dla 164 odbiorców):

- **Technologia produkcji roślinnej** → 10 form dla 132 odbiorców.

(Nowe odmiany zbóż i rzepaku – 2 formy, Rozpoznawanie jesiennych chwastów w uprawach ozimych – 2 formy, Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej -1 forma, Ocena przezimowania zbóż ozimych - 2 formy, Pokaz maszyn rolniczych – 3 formy).

- **BHP** → 3 formy dla 32 odbiorców (Bezpieczna obsługa maszyn i urządzeń w gospodarstwie rolnym – 3 formy).

Łączna liczba uczestników w pokazach wyniosła 257.

Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kalsku zorganizował jedną Olimpiadę:

XVII Olimpiada wiedzy o BHP i rolnictwie, w której uczestniczyło 50 uczestników.

Dnia 06.12.22 r. została zorganizowana XVII Olimpiada wiedzy o BHP i rolnictwie przeznaczona dla rolników oraz uczniów szkół rolniczych województwa lubuskiego.

Głównym celem Olimpiady było upowszechnianie problematyki w zakresie bezpieczeństwa pracy w gospodarstwie rolnym, a także poszerzanie wiedzy i wprowadzanie nowych rozwiązań technologii w rolnictwie. Głównym organizatorem Olimpiady jest: Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kalsku przy partnerstwie Okręgowego Inspektoratu Pracy w Zielonej Górze, oraz przy współudziale: Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego - Oddział Zielona Góra, Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w Gorzowie Wielkopolskim, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Zielonej Górze, Lubuskiej Izby Rolniczej w Zielonej Górze, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze, Zielonogórskiego Rynku Rolno-Towarowego w Zielonej Górze, Urzędu Wojewódzkiego

w Gorzowie Wlkp., Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Kamieniu Małym, Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Bobowicku, Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Henrykowie, Banku Spółdzielczego Oddział we Wschowie, Wojewódzkiej Komendy Państwowej Straży Pożarnej w Gorzowie Wlkp., Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze, AGRO Ubezpieczenia. Do LODR Kalsk do dnia 30 listopada br. wpłynęło: 34 zgłoszenia rolników, 22 zgłoszenia uczniów. Ostatecznie w Olimpiadzie wzięło udział 20 uczniów z trzech szkół rolniczych (ZSCKR Bobowicko, Henryków, Kamień Mały) oraz 30 rolników z województwa lubuskiego. Olimpiada składała się z części pisemnej - 15 pytań testowych z zakresu BHP i 15 pytań z zakresu rolnictwa, dla w dwóch kategoriach - uczniowie i rolnicy.

Konkursy zrealizowane przez LODR w roku 2022:

1. Hit Targowy Agro – Targ- kategoria mechanizacja:

Konkurs miał na celu wybranie najciekawszych rozwiązań w zakresie mechanizacji rolnictwa przedstawionych podczas targów rolniczych Agro -Targ 2022 w Kalsku. Konkurs odbywa się niezmiennie od lat w takiej samej formule – komisja konkursowa ocenia poszczególne stoiska z kategorii mechanizacji rolnictwa i wybiera zaprezentowane tam maszyny i rozwiązania. Na ostateczny wynik ma wpływ ocena poszczególnych członków komisji, którzy biorą pod uwagę również zainteresowanie danym stanowiskiem wśród odwiedzających targ.

2. Hit Targowy Agro - Targ - kategoria produkcja roślinna:

Konkurs miał na celu wybranie najciekawszego okazu roślinnego wystawionego podczas trwania targów rolniczych Agro-Targ 2022 w Kalsku. Konkurs odbywa się niezmiennie od lat w takiej samej formule – komisja konkursowa ocenia poszczególne stoiska z kategorii ogrodnictwa i wybiera najciekawszą oraz cieszącą się największym zainteresowaniem roślinę wśród odwiedzających targi.

3. Hit Targowy Agro - Targ - kategoria produkcja zwierzęca:

Konkurs miał na celu wybranie najciekawszego zwierzęcia wystawionego podczas trwania targów Agro-Targ 2022 w Kalsku. Konkurs odbywa się niezmiennie od lat w takiej samej formule – komisja konkursowa ocenia poszczególne stoiska z kategorii produkcji zwierzęcej i wybiera najciekawsze i cieszące się największym zainteresowaniem wśród zwiedzających zwierzę.

4. Najładniejszy gołąb Targów Rolniczych Agro - Targ:

Konkurs miał na celu wybranie najładniejszego ze wszystkich zaprezentowanych gołębi podczas targów Agro-Targ 2022 w Kalsku. Komisja konkursowa ocenia wszystkie wystawione gołębie i wybiera najładniejszy okaz.

5. Konkurs AGROLIGA (kategoria Rolnik, Firma).

6. Konkurs plastyczny dla dzieci „*Rolnictwo w oczach dziecka*”:

Podczas trwania Targów AGRO-TARG, został zorganizowany konkurs plastyczny pn., „*Rolnictwo w oczach dziecka*”. Konkurs był przeznaczony dla dzieci poniżej 13 roku życia z województwa lubuskiego. Jego głównym celem była integracja społeczna oraz propagowanie zawodu rolnika i spędzania czasu wolnego na łonie natury, na wsi.

8. *Bezpieczne gospodarstwo rolne:*

Przedsięwzięcie realizowane jest od 2003 roku w ramach działań na rzecz zmniejszenia liczby wypadków i chorób zawodowych rolników. Współorganizatorami Konkursu są: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Państwowa Inspekcja Pracy, Krajowy Ośrodek Wsparcia oraz Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. XIX Ogólnokrajowy Konkurs Bezpieczne Gospodarstwo Rolne uzyskał Patronat Honorowy Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy. Celem Konkursu jest promocja zasad ochrony zdrowia i życia w gospodarstwie rolnym. Udział w nim mogą brać właściciele zarówno dużych, jak i małych gospodarstw rolnych o różnych profilach produkcji. Uczestnicząc w działaniu, rolnicy mają okazję do zaprezentowania swojego miejsca pracy i osiągnięć zawodowych, zdobycia cennych nagród, a przede wszystkim poddania gospodarstwa profesjonalnemu audytowi bezpieczeństwa pracy, który wykonują komisje konkursowe. Podczas eliminacji sprawdzą one, czy w ocenianym gospodarstwie stosowane są w praktyce zasady ochrony zdrowia i życia, a także czy wyeliminowane zostały w nim zagrożenia związane z wypadkami i chorobami zawodowymi. W skład komisji konkursowych wchodziłi specjaliści z zakresu BHP w rolnictwie reprezentujący Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Państwową Inspekcję Pracy, Ośrodki Doradztwa Rolniczego, Ochotniczą Straż Pożarną i inne instytucje działające w środowisku wiejskim. Zastosowanie się do ich rad i uwag przyczynia się do wyeliminowania wielu zagrożeń w środowisku rolniczej pracy, a tym samym do zmniejszenia ryzyka wypadków i chorób zawodowych rolników oraz ich rodzin.

8. Konkurs ekologiczny dla dzieci:

Konkurs dla dzieci pt. „*Oszczędzajmy wodę i dbajmy razem o przyrodę*”. Konkurs skierowany był do uczniów klas IV-VIII, uczęszczających do szkół podstawowych z terenu województwa lubuskiego. Technika wykonania prac była dowolna. Prace miały zachęcać do oszczędzania

wody. Spośród nadesłanych prac wytypowanych zostało pięć najlepszych. Celem konkursu było uświadomienie najmłodszym, jak ważne jest oszczędzanie wody i zmotywowanie dzieci i młodzieży do twórczego działania. Konkurs rozstrzygnięty został 12.10.2022 r.

9. Najładniejsze stoisko wystawiennicze podczas Agro – Targ.

Konkurs pn. „Najładniejsze stoisko wystawiennicze podczas Targów Rolniczych AGRO - TARG” miał na celu zaprezentowanie potencjału oraz twórczej kreatywności wystawców. Konkurs pozwolił na wykreowanie przedsiębiorczości i kreatywności wystawców, czego efektem jest zainteresowanie prezentowaną ofertą handlową. Komisja konkursowa nagradza trzy najładniejsze stoiska. Wyróżnieni otrzymują okolicznościowe dyplomy i suweniry przygotowane przez organizatorów oraz sponsorów imprezy.

10. Najlepsze gospodarstwo ekologiczne województwa lubuskiego:

Celem konkursu było zarówno popularyzacja rolnictwa ekologicznego, jak i nagrodzenie wysiłków i starań gospodarzy dochowujących wszystkich wymogów rolno-środowiskowych niezbędnych dla uzyskania certyfikatu rolnictwa ekologicznego. W konkursie zostały nagrodzone najładniejsze, dobrze zorganizowane gospodarstwa produkujące produkty ekologiczne. W konkursie mogły uczestniczyć gospodarstwa ekologiczne posiadające aktualny certyfikat ekologiczny wydany przez upoważnioną jednostkę certyfikującą.

Łączna ilość uczestników biorących udział w konkursach – 278 uczestników.

Targi/Wystawy zrealizowane w 2022 roku:

1. Wystawa dobrego inwentarza – Targi Agro - Targ (4-5 czerwiec 2022 r.):

Jak co roku podczas Targów Agro Targ w Kalsku zorganizowano wystawę drobnego inwentarza podczas, której wystawiło się około 40 wystawców. Zaprezentowano różne zwierzęta takie jak: kury ozdobne, gołębie, papugi oraz króliki. Jest to znakomita okazja dla dzieci, do zapoznania się z licznymi gatunkami zwierząt gospodarskich. Co rocznie wystawa żywego inwentarza przyciąga tłumy zwiedzających.

2. XXVIII Targi Rolnicze Agro – Targ (4-5 czerwiec 2022 r.).

W Lubuskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego odbyły się Targi Rolnicze AGRO-TARG 2022. W wydarzeniu udział wzięło ponad 300 wystawców. Swoje wyroby prezentowali między innymi rolnicy, ogrodnicy, lubuscy winiarze, Koła Gospodyń Wiejskich oraz instytucje powiązane z rolnictwem. Była to już 28 edycja wydarzenia. Targi były idealną okazją do odwiedzenia stoisk i skosztowania specjałów lokalnych rolników i pań z Kół Gospodyń

Wiejskich. Wśród wystawców swoje stoisko miało między innymi Nadleśnictwo Sulechów, częstujące produktami marki „Dobre z Lasu”. Na stoisku LODR pracownicy przekazywali informacje dotyczące działalności Ośrodka i odpowiadali na wszystkie pojawiające się pytania. Rozdawane były ulotki i broszury wydane przez LODR. Lokalni rękodzielnicy oraz wytwórcy produktów regionalnych i tradycyjnych udostępnili swoje stoiska dla odwiedzających.

3. XII Kiermasz Ogrodniczy Kalsk (wrzesień).

Kiermasz Ogrodniczy był przeglądem oferty wystawienniczej prezentującej nowości techniczne i technologiczne w produkcji ogrodniczej, a także architektury ogrodowej. Tradycyjnie odbyła się wystawa drobnego inwentarza. Znalazło się także miejsce *dla kiermaszu produktów regionalnych i tradycyjnych oraz kiermaszu ekologicznego*. Przepyszne wypieki oraz swojskie potrawy można było kupić na stoiskach Kół Gospodyń Wiejskich. Atrakcje i zabawy dla dzieci zapewnił w tym dniu Sulechowski Dom Kultury. Doradztwem zajmowali się specjaliści LODR. Gościom, wystawcom i zwiedzającym pobyt na Kiermaszu umilały występy lokalnych zespołów śpiewaczych.

Podczas Kiermaszu Ogrodniczego podsumowano następujące konkursy:

„Najlepsze gospodarstwo ekologiczne województwa lubuskiego w roku 2022”,

„Najładniejsze gospodarstwo agroturystyczne województwa lubuskiego w 2022 roku”,

„AGROLIGA 2022 – najlepsze zarządzanie, organizacja i planowanie”.

Ogłoszono również wyniki etapu wojewódzkiego III edycji Ogólnopolskiego konkursu *Doradca roku* oraz konkursu na *Najlepszego doradcę ekologicznego* – za organizację odpowiedzialne było Centrum Doradztwa Rolniczego w Poznaniu.

Nie odbyły się 3 zaplanowane formy Targi/Wystawy:

1. Wystawa Drobnego Inwentarza - Glisno 2022 (czerwiec).

2. XXX Targi Rolnicze GLISNO 2022 (czerwiec).

3. XX Targi Rolnicze Jesień w Gliźnie (wrzesień).

Na terenie oddziału LODR w Gliźnie w roku 2022 trwała modernizacja budynku, teren wystawienniczy był terenem budowy. Główny Inspektor budowlany nie wyraził zgody na zorganizowanie Targów i Wystawy. Z uwagi na powyższe LODR odwołał planowane wydarzenia.

Pozostałe:

1. Kiermasz produktów ekologicznych – *na podstawie wydanych materiałów przygotowanych na kiermasz, oszacowano 500 odbiorców.*

W Dniu 18 września w Kalsku odbył się XII Lubuski Kiermasz Ogrodniczy, w trakcie którego zaprezentowane zostały stoiska „Kiermaszu ekologicznego”. Jego celem było przekazanie wiedzy i możliwości wzmocnienia odporności i poprawy zdrowia poprzez spożywanie produktów ekologicznych naturalnego pochodzenia. Produkty znajdujące się na Kiermaszu zostały zakupione od lokalnych rolników ekologicznych pochodzących z województwa lubuskiego. Można było spróbować herbaty z suszu z Anielskich Ogrodów Państwa Kamili i Bogdana Kasperskich oraz ich wyjątkowych przetworów. Gościom rozdawane były upominki w postaci bukietów ziół. Powodzeniem cieszyły się również sery z Rogatego Rancza. Kiermasz cieszył się ogromnym zainteresowaniem. Degustujący, mieli do dyspozycji szeroką paletę produktów, dzięki której mogli przekonać się, że nie chemiczna i nieprzetworzona żywność może być nie tylko smaczna, ale również zdrowa. Osoby obsługujące stoisko ze zdrową żywnością opowiadały o zaletach produktów, ich wysokiej jakości. Spożywanie produktów ekologicznych jest inwestycją w nasze zdrowie, odporność i kondycję. Wśród produktów dostępnych podczas darmowej degustacji znalazły się: ser krowi i podpuszczkowy, różnego rodzaju kiszonki, przetwory owocowe, przetwory warzywne, miody jak również susz, zioła i herbaty. Produkty te były w stu procentach naturalne, nie zawierały chemii i nadmiaru cukru. Zostały wykonane z najwyższą starannością i z sercem. Zainteresowane osoby mogły je zakupić u rolników, podczas Kiermaszu Ogrodniczego. Kiermasz odwiedziło około 500 odbiorców – tak oceniają organizatorzy, po ilości wydanych produktów do degustacji i poczęstunku.

2. Spotkanie rolników z Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi (w spotkaniu uczestniczyło 56 rolników). W dniu 19 października 2022 r. w Lubuskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Kalsku odbyło się spotkanie lubuskich rolników z Wicepremierem Henrykiem Kowalczykiem Ministrem Rolnictwa i Rozwoju. Inicjatorem spotkania było Lubuskie Forum Rolnicze. Głównym tematem spotkania była susza i aplikacja suszowa. Lubuscy rolnicy mówili o ogromnych stratach jakie ponieśli w wyniku suszy. Rozmowy dotyczyły również regionalizacji polityki rolnej w kraju oraz wysokie ceny nawozów. Ponadto rozmawiano o problemach hodowli trzody chlewnej i jej opłacalności w kontekście zwalczania ASF. Minister Henryk Kowalczyk mówił na spotkaniu, że województwo lubuskie może być dla innych regionów wzorem, jak radzić sobie z problemem ASF. Minister spotkał się również z pracownikami ODR, rozmawiał na temat przyszłości i nowych wyzwań dla rolnictwa. Pracownicy mieli szansę na bezpośrednią rozmowę.

Tab. 13. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska - wg form – wykonanie

Lp.	Forma*	Plan		Wykonanie	
		Liczba form	Liczba odbiorców	Liczba form	Liczba odbiorców
1	2	3	4	5	6
1.	Porada indywidualna		11152		12666
2.	Doradztwo grupowe	14	69	18	89
3.	Pokaz	23		25	257
4.	Demonstracja				
5.	Konkurs	9		10	278
6.	Olimpiada	1		1	50
7.	Targi/wystawy	6		3	
8.	Pozostała działalność upowszechnieniowa **	1		2	56

^{*)} należy pozostawić tylko te formy, które zostały realizowane
^{**)} w części opisowej należy opisać „pozostałe” formy realizacji.

Tab. 14. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska – działalność doradcza wg form i tematów - wykonanie - / plan (P), wykonanie (W) /

Symbol	Tematyka*	Porada indywidualna		Doradztwo grupowe				Łączna liczba odbiorców (3+7)(4+8)	
				Liczba form		Liczba odbiorców			
		P	W	P	W	P	W	P	W
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Z.7.A.	Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze	3396	2405	5	5	22	26	3418	2431
Z.7.A.1.	Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej		1984		4		19		2003
Z.7.A.2.	Nowe rozwiązania w produkcji zwierzęcej		346		1		7		353
Z.7.A.3.	Prowadzenie przetwórstwa w ramach działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej (MLO)		75						75
Z.7.B.	Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych	3274	5355	3	4	20	24	3294	5379
Z.7.B.1.	Technologia produkcji roślinnej		2754		3		13		2767
Z.7.B.2.	Technologia produkcji zwierzęcej		964						964
Z.7.B.3.	Normy i wymogi wzajemnej zgodności		479						479
Z.7.B.4.	Poprawa stanu technicznego, technologicznego i organizacyjnego w gospodarstwach rolnych		79						79
Z.7.B.5.	BHP		403						403
Z.7.B.6.	Bioasekuracja w gospodarstwie rolnym		676		1		11		687
Z.7.D.	Rolnictwo ekologiczne	1849	2080	5	8	22	34	1871	2114
Z.7.D.1.	Produkcja metodami ekologicznymi		1402		6		25		1427
Z.7.D.2.	Sprzedaż produktów ekologicznych		183						183
Z.7.D.3.	Rolnictwo ekologiczne w ramach PROW		495		2		9		504

Symbol	Tematyka*	Porada indywidualna		Doradztwo grupowe				Łączna liczba odbiorców (3+7)(4+8)	
				Liczba form		Liczba odbiorców			
		P	W	P	W	P	W	P	W
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Z.7.H.	Modernizacja gospodarstw rolnych, poprawa jakości artykułów rolno-spożywczych i ich przetwórstwa oraz wzmocnienie pozycji rolników na rynku	140	166					140	166
Z.7.H.1.	Zasady tworzenia i funkcjonowanie grup producentów rolnych, grup i organizacji producentów owoców i warzyw, zrzeszeń i innych form organizacji		34						34
Z.7.H.2.	Tworzenie sieci współpracy w ramach łańcucha żywnościowego								
Z.7.H.3.	Systemy jakości żywności		45						45
Z.7.H.4.	Systemy bezpieczeństwa żywności, dobre praktyki higieniczne, produkcyjne przy produkcji żywności w warunkach domowych, HACCP		87						87
Z.7.M.	Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska	2493	2660	1	1	5	5	2498	2665
Z.7.M.1.	Zasady integrowanej produkcji		358						358
Z.7.M.2.	Zasady integrowanej ochrony roślin		659						659
Z.7.M.3.	Zasady przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu na poziomie gospodarstwa		239						239
Z.7.M.4.	Energetyka prosumencka								
Z.7.M.5.	Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwie rolnym		490						490
Z.7.M.6.	Gospodarka wodno-ściekowa oraz postępowanie z odpadami		180						180
Z.7.M.7.	Ustawa o ochronie zwierząt		561						561

Symbol	Tematyka*	Porada indywidualna		Doradztwo grupowe				Łączna liczba odbiorców (3+7)(4+8)	
				Liczba form		Liczba odbiorców			
		P	W	P	W	P	W	P	W
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Z.7.M.8.	Inne działania na rzecz ochrony środowiska na poziomie gospodarstwa		173		1		5		178
Razem		11152	12666	14	18	69	89	11221	12755

*) należy pozostawić tylko te zakresy tematyczne, które były realizowane

Tab. 15. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska - działalność upowszechnieniowa wg form i tematów - wykonanie - / plan (P), wykonanie (W) /

Symbol	Tematyka*	Liczba form											
		Pokaz		Demonstracja		Konkurs****		Olimpiada****		Targi / wystawy		Pozostała działalność upowszechnieniowa**	
		P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Z.7.A.	Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze	12	12			2	2						
Z.7.A.1.	Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej	12	12			2	2						
Z.7.A.2.	Nowe rozwiązania w produkcji zwierzęcej												

Symbol	Tematyka*	Liczba form												
		Pokaz		Demonstracja		Konkurs***		Olimpiada****		Targi / wystawy		Pozostała działalność upowszechnieniowa**		
		P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Z.7.A.3.	Prowadzenie przetwórstwa w ramach działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej (MLO)													
Z.7.B.	Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych	11	13			5	5	1	1	6	3		1	
Z.7.B.1.	Technologia produkcji roślinnej	8	10			1								
Z.7.B.2.	Technologia produkcji zwierzęcej					2	2			2	1			
Z.7.B.3.	Normy i wymogi wzajemnej zgodności													
Z.7.B.4.	Poprawa stanu technicznego, technologicznego i organizacyjnego w gospodarstwach rolnych					1	2			4	2		1	
Z.7.B.5.	BHP	3	3			1	1	1	1					
Z.7.B.6.	Bioasekuracja w gospodarstwie rolnym													
Z.7.D.	Rolnictwo ekologiczne					1	1					1	1	
Z.7.D.1.	Produkcja metodami ekologicznymi					1	1							
Z.7.D.2.	Sprzedaż produktów ekologicznych											1	1	
Z.7.D.3.	Rolnictwo ekologiczne w ramach PROW													
Z.7.H.	Modernizacja gospodarstw rolnych, poprawa jakości artykułów rolno-spożywczych i ich przetwórstwa oraz													

Symbol	Tematyka*	Liczba form												
		Pokaz		Demonstracja		Konkurs***		Olimpiada***		Targi / wystawy		Pozostała działalność upowszechnieniowa**		
		P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
	wzmocnienie pozycji rolników na rynku													
Z.7.H.1.	Zasady tworzenia i funkcjonowanie grup producentów rolnych, grup i organizacji producentów owoców i warzyw, zrzeszeń i innych form organizacji													
Z.7.H.2.	Tworzenie sieci współpracy w ramach łańcucha żywnościowego													
Z.7.H.3.	Systemy jakości żywności													
Z.7.H.4.	Systemy bezpieczeństwa żywności, dobre praktyki higieniczne, produkcyjne przy produkcji żywności w warunkach domowych, HACCP													
Z.7.M.	Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska					1	2							
Z.7.M.1.	Zasady integrowanej produkcji													
Z.7.M.2.	Zasady integrowanej ochrony roślin													
Z.7.M.3.	Zasady przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu na poziomie gospodarstwa													
Z.7.M.4.	Energetyka prosumencka													

Symbol	Tematyka*	Liczba form												
		Pokaz		Demonstracja		Konkurs***		Olimpiada***		Targi / wystawy		Pozostała działalność upowszechnieniowa**		
		P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Z.7.M.5.	Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwie rolnym													
Z.7.M.6.	Gospodarka wodno-ściekowa oraz postępowanie z odpadami													
Z.7.M.7.	Ustawa o ochronie zwierząt													
Z.7.M.8.	Inne działania na rzecz ochrony środowiska na poziomie gospodarstwa					1	2							
Razem		23	25			9	10	1	1	6	3	1	2	

*) należy pozostawić tylko te zakresy tematyczne, które były realizowane,

**) w części opisowej należy wymienić i opisać „Pozostałe” formy,

***) w części opisowej należy podać szczegółową tematykę

Zadanie 8. Podejmowanie działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego

W ramach podejmowania działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego udzielono 1038 porad indywidualnych, odbyły się 2 doradztwa grupowe dla 27 uczestników. Zorganizowano 4 pokazy dla 51 uczestników, przeprowadzono 3 konkursy dla 55 uczestników, odbyła się 1 forma wystawy oraz 7 form pozostałej działalności upowszechnieniowej.

Szczegółowa tematyka udzielonych porad indywidualnych przez specjalistów zakładowych oraz terenowych:

Z.8.F. Unowocześnianie wiejskiego gospodarstwa domowego (łączna liczba porad indywidualnych 221): profilaktyka prozdrowotna, świadomość konsumencka i racjonalne żywienie – 60, estetyzacja wiejskiej zagrody - 161.

Z.8.J. Promocja produktów lokalnych i regionalnych (łączna liczba porad indywidualnych 577): profilaktyka prozdrowotna, świadomość konsumencka i racjonalne żywienie - 388, krótkie łańcuchy dostaw - 29, w tym sprzedaż bezpośrednia - 5, krótkie łańcuchy dostaw (od pola do stołu), w tym sprzedaż bezpośrednia, dostawy bezpośrednie, działalność marginalna, lokalna i ograniczona -18, rolniczy handel detaliczny -137.

Z.8.N. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego (łączna liczba porad indywidualnych 240): dziedzictwo kultury materialnej i zachowania tradycyjnego krajobrazu rolniczego wsi – 98, twórczość ludowa - 53, twórczość ludowa, tradycyjne zawody i rękodzieło - 61, tradycje kulinarne - 28.

Łącznie wykonano 1038 porad indywidualnych.

Szczegółowa tematyka zrealizowanych doradztw grupowych:

Łącznie zrealizowano 2 formy doradztwa grupowego dla 27 uczestników:

Z.8.N. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego: spotkanie w ramach doradztwa grupowego z Kołami Gospodyń Wiejskich - aktywizacja lubuskich KGW omówiono propozycje działań Zespołu ds. aktywizacji lubuskich Kół Gospodyń Wiejskich na rok 2023. Odbyła się integracja środowisk wiejskich oraz wymiana doświadczeń – w spotkaniu

uczestniczyło 20 uczestników. Drugie spotkanie w ramach doradztwa grupowego odbyło się z przedstawicielkami Koła Gospodyń Wiejskich „Kowalewianki” omówiono zapotrzebowania warsztatowo/szkoleniowe dla KGW – w spotkaniu uczestniczyło 7 uczestniczek.

W roku 2022 łącznie zorganizowano 4 pokazy dla 51 uczestników:

Z.8.N. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urzędnia gospodarstwa rolnego: wieniec adwentowy, dekoracje oraz pokaz florystyczny (2 formy), potrawy regionalne.

W roku 2022 zorganizowano 3 Konkursy dla 55 uczestników:

Z.8.J. Promocja produktów lokalnych i regionalnych:

- Konkurs plastyczny dla dzieci „*Dłużej żyjemy, gdy zdrowo jemy*”. Konkurs został zorganizowany podczas wydarzenia „Bitwy Regionów” w LODR Kalsk. Konkurs przebiegał jednoetapowo. Jego głównym celem było promowanie zdrowego stylu życia, zdrowej zbilansowanej diety opartej na produktach ekologicznych.

Z.8.N. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urzędnia gospodarstwa rolnego:

- Konkurs Polska wieś – co o niej wiesz ?

Konkurs odbył się podczas Targów Rolniczych AGRO –TARG. Celem konkursu była promocja polskiego rolnictwa, problematyki związanej z obszarami wiejskimi, dziedzictwa kulturowego oraz wzbogacenie wydarzenia o publiczną debatę na temat polskiej wsi. Uczestnicy konkursu musieli wykazać się szeroką wiedzą z zakresu uprawy, produkcji i ochrony roślin.

- **Konkurs wypieków wiejskich – „Owocowe ciasto z galaretką”:**

Konkurs odbył się 5 czerwca podczas trwania Targów Rolniczych Agro-Targ Kalsk 2022. Celem konkursu był: wybór i prezentacja najsmaczniejszych i najciekawszych wypieków z galaretką, integracja środowisk wiejskich poprzez zaangażowanie w rywalizację, wymiana doświadczeń kulinarnych pomiędzy uczestnikami pochodzącymi z różnych miejscowości Ziemi Lubuskiej, podtrzymanie i krzewienie tradycji wypieku domowych ciast.

W konkursie uczestniczyli mieszkańcy obszarów wiejskich województwa lubuskiego zrzeszeni w KGW, stowarzyszeniach; właściciele gospodarstw agroturystycznych, sołectwa, producenci produktów regionalnych, oraz osoby fizyczne nigdzie nie zrzeszone.

W ramach działania *targi/wystawy* Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego zorganizował:

Z.8.N. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzenia gospodarstwa rolnego:

VII Edycję Bitwy Regionów - Idea konkursu zrodziła się z zamiłowania do polskiej kuchni regionalnej i rodzimego folkloru, chęci promocji polskiej żywności oraz szerzenia patriotyzmu konsumenckiego. Konkurs przebiega w trzech etapach: powiatowym, wojewódzkim i ogólnopolskim (finał). Celem Konkursu jest promowanie regionalnych potraw, a także bogactwa i różnorodności lokalnych tradycji kulinarnych. To także wspieranie lokalnych Kół Gospodyń Wiejskich, w szczególności aktywizacja wspólnot i społeczności lokalnych na obszarach wiejskich. Zgłoszone KGW przygotowały tradycyjne potrawy regionalne charakterystyczne dla regionu, wywodzące się z tradycji i kultury regionu.

Do rywalizacji przystąpiły: Koło Gospodyń Wiejskich Nowe Kramsko z potrawą „*Królik według tradycyjnej receptury*”, „*Wianeczki*” z miejscowości Kotowice z potrawą „*Goląbki z kapusty kiszanej*”, Koło Gospodyń Wiejskich z miejscowości Urzuty z potrawą „*Goląbki kresowe*”, Koło Gospodyń Wiejskich z miejscowości Podmokle Małe z potrawą „*Tradycyjny bigos*”, Koło Gospodyń Wiejskich z miejscowości Stare Kramsko z potrawą „*Kaczka po Krumsku*”, Koło Gospodyń Wiejskich z miejscowości Kargowa z potrawą „*Kiszka kargowska*”.

W ramach działania pozostała działalność upowszechnieniowa:

Z.8.J. Promocja produktów lokalnych i regionalnych: Kiermasz produktów regionalnych i tradycyjnych (2 formy).

Z.8.N. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzenia gospodarstwa rolnego: Kiermasz rękodzieła ludowego i artystycznego (2 formy), Warsztaty wielkanocne (1 forma), Kiermasz wypieków wiejskich (2 formy).

Tab. 16. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego wg form - wykonanie

Lp.	Forma*	Plan		Wykonanie	
		Liczba form	Liczba odbiorców	Liczba form	Liczba odbiorców
1	2	3	4	5	6
1.	Porada indywidualna		950		1038
2.	Doradztwo grupowe			2	27
3.	Pokaz	4		4	51
4.	Demonstracja				
5.	Konkurs	1		3	55
6.	Olimpiada				
7.	Targi / wystawy			1	
8.	Pozostała działalność upowszechnieniowa**	3		7	

*) należy pozostawić tylko te formy, które były realizowane

**) w części opisowej należy wymienić i opisać „Pozostałe” formy

Tab. 17. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzenia gospodarstwa rolnego – działalność doradcza wg form i tematów - wykonanie - / plan (P), wykonanie (W) /

Symbol tematu	Tematyka*	Porada indywidualna		Doradztwo grupowe				Łączna liczba odbiorców (3+7)(4+8)	
				Liczba form		Liczba odbiorców			
		P	W	P	W	P	W	P	W
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Z.8.F.	Unowocześnianie wiejskiego gospodarstwa domowego	255	221					255	221
Z.8.F.1.	Profilaktyka prozdrowotna, świadomość konsumencka i racjonalne żywienie		60						60
Z.8.F.2.	Estetyzacja wiejskiej zagrody		161						161
Z.8.J.	Promocja produktów lokalnych i regionalnych	385	577					385	577
Z.8.J.1.	Promocja i sprzedaż produktów lokalnych i regionalnych		388						388
Z.8.J.2.	Krótkie łańcuchy dostaw (od pola do stołu), w tym sprzedaż bezpośrednia, dostawy bezpośrednie, działalność marginalna, lokalna i ograniczona		52						52
Z.8.J.3.	Rolniczy handel detaliczny		137						137
Z.8.N.	Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzenia gospodarstwa rolnego	310	240		2		27	310	267
Z.8.N.1.	Dziedzictwo kultury materialnej i zachowanie tradycyjnego krajobrazu rolniczego wsi		98		1		20		118
Z.8.N.2.	Twórczość ludowa, tradycyjne zawody i rękodzieło		114						114
Z.8.N.3.	Tradycje kulinarne		28		1		7		35
Razem		950	1038		2		27	950	1065

**) należy pozostawić tylko te zakresy tematyczne, które były realizowane*

Tab. 18. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego – działalność upowszechnieniowa wg form i tematów - wykonanie - / plan (P), wykonanie (W) /

Symbol tematu	Tematyka*	Liczba form												
		Pokaz		demonstracja		Konkurs***		Olimpiada***		Targi / wystawy		Pozostała działalność upowszechnieniowa**		
		P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Z.8.F.	Unowocześnianie wiejskiego gospodarstwa domowego													
Z.8.F.1.	Profilaktyka prozdrowotna, świadomość konsumencka i racjonalne żywienie													
Z.8.F.2.	Estetyzacja wiejskiej zagrody													
Z.8.J.	Promocja produktów lokalnych i regionalnych						1					1	2	
Z.8.J.1.	Promocja i sprzedaż produktów lokalnych i regionalnych						1					1	2	
Z.8.J.2.	Krótkie łańcuchy dostaw (od pola do stołu), w tym sprzedaż bezpośrednia, dostawy bezpośrednie, działalność marginalna, lokalna i ograniczona													
Z.8.J.3.	Rolniczy handel detaliczny													
Z.8.N.	Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego	4	4			1	2				1	2	5	

Symbol tematu	Tematyka*	Liczba form												
		Pokaz		demonstracja		Konkurs***		Olimpiada***		Targi / wystawy		Pozostała działalność upowszechniowa**		
		P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Z.8.N.1.	Dziedzictwo kultury materialnej i zachowanie tradycyjnego krajobrazu rolniczego wsi	3					1							
Z.8.N.2.	Twórczość ludowa, tradycyjne zawody i rękodzieło		3									1	3	
Z.8.N.3.	Tradycje kulinarne	1	1			1	1				1	1	2	
Razem		4	4			1	3				1	3	7	

*) należy pozostawić tylko te zakresy tematyczne, które były realizowane, **) w części opisowej należy opisać „Pozostałe”, ***) szczegółowa tematyka części opisowej.

Zadanie 9. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku

W ramach obszaru tematycznego rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenia promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku, specjaliści zakładowi oraz terenowi udzielili porad indywidualnych z zakresu:

Z.9.E. Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich (łącznie liczba porad indywidualnych 390): prowadzenie działalności pozarolniczej - 301, aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich - 89.

Z.9.O. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku (łącznie liczba porad indywidualnych 738): promocje wsi jako atrakcyjnego miejsca życia i wypoczynku, agroturystyka, turystyka wiejska, tworzenie sieci współpracy - 470, zagrody edukacyjne -167, gospodarstwa opiekuńcze - 101.

Łącznie udzielono 1128 porad indywidualnych.

W ramach zadania 9 przeprowadzono 2 Konkursy:

Z.9.O. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku:

- Konkurs *na najładniejsze gospodarstwo agroturystyczne* woj. lubuskiego w 2022 roku, w którym udział wzięło 12 podmiotów.

Od wielu lat Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kalsku prowadzi działania mające na celu poznawanie i promowanie najatrakcyjniejszych gospodarstw agroturystycznych z naszego województwa. Wzorem lat ubiegłych zorganizowaliśmy kolejną edycję konkursu pn. „*Najładniejsze gospodarstwo agroturystyczne województwa lubuskiego w 2022 roku*”.

Głównym celem konkursu było wyłonienie spośród biorących udział w konkursie, najładniejszego gospodarstwa agroturystycznego, prowadzącego działalność na terenie województwa lubuskiego w 2022 roku. I Miejsce i jednocześnie tytuł „Najładniejszego gospodarstwa agroturystycznego województwa lubuskiego w 2022 roku” otrzymał *Gościniec pod Dębem* w Jasieńcu (powiat międzyrzecki, gmina Trzciel).

- Konkurs plastyczny dla dzieci „*Odpuść na wsi*”, zgłoszono 33 prace do konkursu:

Była to trzecia edycja ogólnopolskiego konkursu plastycznego dla dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych. Celem konkursu jest m.in. promowanie wśród uczniów wypoczynku na polskiej wsi, w szczególności z uwzględnieniem walorów naturalnych, dziedzictwa

kulturowego i kulinarnego oraz różnorodności przyrodniczej obszarów wiejskich, a także popularyzacja twórczości plastycznej dzieci i młodzieży. Uczestnikami konkursu byli uczniowie szkół podstawowych w następujących kategoriach wiekowych: I grupa – klasy 0 – III szkoły podstawowej, II grupa – klasy IV – VIII szkoły podstawowej. Dyrektor LODR wręczył wszystkim dzieciom dyplomy oraz drobne upominki.

W ramach działania pozostała działalność upowszechnieniowa zorganizowano:

Z.9.E. Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich:

- Spotkanie aktywizujące mieszkańców obszarów wiejskich – *Dzień Sołtysa* (udział 129 osób). Zorganizowano ponadplanowe spotkanie z Sołtysami województwa lubuskiego z okazji Dnia Sołtysa, w którym wzięło udział 129 osób. Podczas spotkania wręczono honorowe odznaczenia najbardziej zasłużonym Sołtysom. Spotkanie miało na celu integrację środowisk wiejskich oraz lokalnych społeczności.

Tab. 19. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku wg form - wykonanie

Lp.	Forma*	Plan		Wykonanie	
		Liczba form	Liczba odbiorców	Liczba form	Liczba odbiorców
1	2	3	4	3	4
1.	Porada indywidualna		1139		1128
2.	Doradztwo grupowe				
3.	Pokaz				
4.	Demonstracja				
5.	Konkurs			2	45
6.	Olimpiada				
7.	Targi / wystawy				
8.	Pozostała działalność upowszechnieniowa			1	

**) należy pozostawić tylko te formy, które były realizowane.*

Tab. 20. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku – działalność doradcza wg form i tematów - / plan (P), wykonanie (W) /

Symbol	Tematyka*	Porada indywidualna		Doradztwo grupowe				Łączna liczba odbiorców (3+7)(4+8)	
				Liczba form		Liczba odbiorców			
		P	W	P	W	P	W	P	W
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Z.9.E.	Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	313	390						
Z.9.E.1.	Prowadzenie działalności pozarolniczej		301						
Z.9.E.2.	Tworzenie i funkcjonowanie organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej								
Z.9.E.3.	Współpraca z lokalnymi organizacjami społecznymi								
Z.9.E.4.	Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich		89						
Z.9.O.	Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku	826	738						
Z.9.O.1.	Promocje wsi jako atrakcyjnego miejsca życia i wypoczynku, agroturystyka i turystyka wiejska, tworzenie sieci współpracy		470						
Z.9.O.2.	Zagrody edukacyjne		167						
Z.9.O.3.	Gospodarstwa opiekuńcze		101						
Razem		1139	1128						

^{*)} należy pozostawić tylko te zakresy tematyczne, które były realizowane

Tab. 21. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku – działalność upowszechnieniowa wg form i tematów - wykonanie - / plan (P), wykonanie (W) /

Symbol tematu	Tematyka*	Liczba form												
		Pokaz		demonstracja		Konkurs***		Olimpiada***		Targi / wystawy		Pozostała działalność upowszechnieniowa*		
		P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Z.9.E.	Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich													1
Z.9.E.1.	Prowadzenie działalności pozarolniczej													
Z.9.E.2.	Tworzenie i funkcjonowanie organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej													
Z.9.E.3.	Współpraca z lokalnymi organizacjami społecznymi													
Z.9.E.4.	Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich													1
Z.9.O.	Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku						2							
Z.9.O.1.	Promocje wsi jako atrakcyjnego miejsca życia i wypoczynku, agroturystyka i turystyka wiejska, tworzenie sieci współpracy						2							
Z.9.O.2.	Zagrody edukacyjne													
Z.9.O.3.	Gospodarstwa opiekuńcze													
Razem							2							1

*) należy pozostawić tylko te zakresy tematyczne, które były realizowane,

**) w części opisowej należy opisać „Pozostałe”,

***) szczegółowa tematyka w części opisowej.

Zadanie 10. Współdziałanie w realizacji zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych

W ramach współdziałania w realizacji zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych, Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego udzielił 3347 porad indywidualnych oraz przeprowadził 6 doradztw grupowych dla 34 uczestników.

Z.10.P. Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programu działań mających na celu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych: zasady ochrony gleb i wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i dyrektywa wodna - 1259, działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne - 1788, ochrona bioróżnorodności, w tym NATURA 2000 - 300.

Łącznie zostało udzielonych 3347 porad indywidualnych.

Łącznie zrealizowano 6 doradztw grupowych dla 34 uczestników (realizacja działań rolno-środowiskowo-klimatycznych) i dotyczyły one zakresu Z.10.P. Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programu działań mających na celu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych.

Tab. 22. Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych wg form – wykonanie

Lp.	Forma*	Plan	Wykonanie
		Liczba odbiorców	
1	2	3	4
1.	Porada indywidualna	3102	3347
2.	Doradztwo grupowe	28	34
3.	Pozostałe formy w obszarze ograniczenia azotu**		

*) należy pozostawić tylko te formy, które były realizowane

***) należy wymienić pozostałe formy w opisie

Tab. 23. Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczy – wg form i tematów - wykonanie - / plan (P), wykonanie (W) /

Symbol tematu	Tematyka*	Porada indywidualna		Doradztwo grupowe				Łączna liczba odbiorców (3+7)(4+8)	
				Liczba form		Liczba odbiorców			
				P	W	P	W		
1	2	3	4	5	6	7	8	11	12
Z.10.P.	Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych	3102	3347	6	6	28	34	3130	3381
Z.10.P.1.	Zasady ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna	1405	1259					1405	1259
Z.10.P.2.	Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne	1403	1788	6	6	28	34	1431	1822
Z.10.P.3.	Ochrona bioróżnorodności, w tym NATURA 2000	294	300					294	300
Razem		3102	3347	6	6	28	34	3130	3381

*) należy pozostawić tylko te formy i zakresy tematyczne, które były realizowane,

**) „pozostałe ...” działania upowszechnieniowe należy wymienić i opisać w części opisowej.

Zadanie 11. Prowadzenie analiz przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej i funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechnianie wyników tych analiz w pracy doradczej

W ramach przedmiotowego zadania Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kalsku w 2022 roku udzielił łącznie 2254 porad indywidualnych.

Szczegółowa tematyka udzielonych porad indywidualnych przez specjalistów zakładowych Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego:

Z.11.C. Rachunkowość w gospodarstwach rolnych (1397 porad indywidualnych), w tym: rachunkowość rolna - 1026, rachunkowość podatkowa - 102, ubezpieczenia społeczne oraz majątkowe - 269.

Z.11.I. Zarządzanie gospodarstwem rolnym (857 porad indywidualnych), w tym: zarządzanie, organizacja i planowanie pracy w gospodarstwie rolnym - 214, wyliczanie dochodów i kosztów i opłacalności produkcji rolnej - 167, badanie koniunktury w rolnictwie - 40, informacja rynkowe - 436.

W ramach współpracy pomiędzy Lubuskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Kalsku a Szkołą Główną Handlową w Warszawie oraz Instytutem Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej w Warszawie, przeprowadzono 400 ankiet, które badały koniunkturę w rolnictwie oraz w gospodarstwach rolnych działających na terenie województwa lubuskiego. Ankiety zrealizowano w ramach formy „pozostałe formy w obszarze analiz”.

Tab. 24. Analizy przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej i funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechnianie wyników tych analiz w pracy doradczej wg form - wykonanie

L.p.	Forma*	Plan	Wykonanie
		Liczba odbiorców	
1	2	3	4
1.	Analiza gospodarstwa		
2.	Porada indywidualna	1939	2254
3.	Doradztwo grupowe		
4.	Pozostałe formy w obszarze analiz	400	400

*) należy pozostawić tylko te formy, które były realizowane.

Tab. 25. Analizy przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej i funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechnianie wyników tych analiz w pracy doradczej wg form i tematów - / plan (P), wykonanie (W) /

Symbol tematu	Tematyka*	Analiza gospodarstwa		Porada indywidualna		Pozostałe formy w obszarze analiz**	
		P	W	P	W	P	W
1	2	3	4	5	6	11	12
Z.11.C	Rachunkowość w gospodarstwach rolnych			1210	1397		
Z.11.C.1.	Rachunkowość rolna			877	1026		
Z.11.C.2.	Rachunkowość podatkowa			124	102		
Z.11.C.3.	Ubezpieczenia społeczne oraz majątkowe			209	269		
Z.11.I	Zarządzanie gospodarstwem rolnym			729	857	400	400
Z.11.I.1.	Zarządzanie, organizacja i planowanie pracy w gospodarstwie rolnym			362	214		
Z.11.I.2.	Wyliczenie dochodów kosztów, i opłacalności produkcji roślinnej i zwierzęcej			125	167		
Z.11.I.3.	Badanie koniunktury w rolnictwie			40	40	400	400
Z.11.I.4.	Informacja rynkowa			202	436		
Razem				1939	2254	400	400

^{*)} należy pozostawić tylko te formy i zakresy tematyczne, które były realizowane,

^{*)} w części opisowej należy wymienić i opisać „Pozostałe ...” formy.

Zadanie 12. Udział w szacowaniu szkód łowieckich, a także ustalanie wysokości odszkodowania za te szkody zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 października 1995 r.- Prawo łowieckie

Uprawnieni doradcy Lubuskiego Ośrodka Doradztw Rolniczego w Kalsku brali udział w 40 Komisjach wykonujących szacowanie szkód łowieckich oraz przy ustalaniu wysokości odszkodowań za wyrządzone szkody w uprawach polowych. Udzielono 348 informacji związanych z zasadami i procedurami szacowania szkód łowieckich wyrządzonych w uprawach polowych przez zwierzynę łowną.

Tab. 26. Udział w szacowaniu szkód łowieckich, a także ustalanie wysokości odszkodowania za te szkody wg form – wykonanie

L.p.	Forma*	Plan	Wykonanie
		Liczba odbiorców	
1	2	3	4
1.	Szacowanie szkody łowieckiej (zakończony protokołem)		40
2.	Informacja		348

*) należy pozostawić tylko te formy, które zostały zrealizowane

Zadanie 13. Ocena i akceptacja planów restrukturyzacji, o których mowa w ustawie z dnia 9 listopada 2018 r. o restrukturyzacji zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne

Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego nie realizował w 2022 roku zadań w zakresie Oceny i akceptowania planów restrukturyzacji, o których mowa w ustawie z dnia 9 listopada 2018 r. o restrukturyzacji zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne.

Tab. 27. Ocena i akceptacja planów restrukturyzacji wg form - wykonanie

L.p.	Forma*	Plan	Wykonanie
		Liczba odbiorców	
1	2	3	4
1.	Informacja		
2.	Porada indywidualna		
2.	Pozostałe formy oceny planów restrukturyzacji		

*) należy pozostawić tylko te formy, które zostały zrealizowane

C.2. Usługi odpłatne realizowane na podstawie art. 4.4 ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego

Lubuski Ośrodek Doradztwa rolniczego w Kalsku zgodnie z ustawą o jednostkach doradztwa rolniczego prowadził odpłatną działalność usługową zgodnie z cennikiem LODR.

W województwie lubuskim rachunkowość rolna dla Polskiego FADN była prowadzona w 226 gospodarstwach. Uprawnieni doradcy sporządzali wnioski i inne dokumenty niezbędne do ubiegania się o przyznanie pomocy finansowej ze środków pochodzących z fundusz Unii Europejskiej lub innych instytucji. Sporządzono 2914 wniosków o dopłaty bezpośrednie, wykonano 254 plany rolno-środowiskowo-klimatyczne oraz 529 wniosków rolno-środowiskowo-klimatycznych. Wykonano 54 wnioski o dopłaty do materiału siewnego, 64 plany nawożenia w gospodarstwie, 82 wnioski rolnictwa ekologicznego, 29 planów dobrostan zwierząt. Szczegółowe wartości dotyczące usług przedstawia tabela 31.

W ramach działalności szkoleniowej przeprowadzono 27 szkoleń na temat stosowania środków ochrony roślin sprzętem naziemnym dla 497 uczestników.

Lubuskie Aktualności Rolnicze – miesięcznik Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w 2022 r. wydany był w nakładzie 15 400 egzemplarzy. Czasopismo to zbiór fachowej i praktycznej wiedzy; z zakresu uprawy roślin, warzyw, produkcji zwierzęcej, rozwiązania zastosowane w produkcji rolnej, a także najświeższe informacje, kalkulacje kosztów, wywiady, prezentacje firm oraz ciekawych gospodarstw. Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego corocznie wydaje kalendarz o tematyce rolniczej – wydany w 1100 egzemplarzach. Otrzymują go prenumeratorzy Lubuskich Aktualności Rolniczych.

Tab. 28. Płatne usługi na rzecz gospodarstw rolnych

Lp.	Rodzaj zadania	Jednostka miary	Liczba	
			Plan	Wykonanie
1	2	3	4	5
1.	Prowadzenie rachunkowości, w tym:	Liczba odbiorców ogółem w tym:	227	226
1.a.	Książki rachunkowości - polski FADN	Liczba książek	227	226
1.b.	Księgowość uproszczona dla klientów	Liczba odbiorców		
1.c.	Inne /jakie	Liczba odbiorców		
2.	Prowadzenie działalności promocyjnej gospodarstw rolniczych	Liczba form		

3.	Ocena użyteczności maszyn rolniczych Badanie sprawności technicznej opryskiwaczy	Liczba atestacji/kalibracji		
4.	Prowadzenie działalności laboratoryjnej	Liczba analiz	5000	6114
5.	Sporządzanie analiz i opracowań ekonomicznych, finansowych i technologicznych	Liczba odbiorców		
6.	Sporządzanie planów nawozowych lub planów przechowalnictwa nawozów naturalnych	Liczba odbiorców	35	64
7.	Sporządzanie planów działalności rolno-środowiskowej, planów działalności ekologicznej oraz dokumentacji przyrodniczych, w tym:	Liczba odbiorców ogółem w tym:	150	
7.a.	Plany działalności rolnośrodowiskowej	Liczba odbiorców	109	254
7.b.	Plany działalności ekologicznej	Liczba odbiorców	41	55
7.c.	Dokumentacja przyrodnicza	Liczba odbiorców		
8.	Sporządzanie planów przedstawienia gospodarstwa rolnego na produkcję metodami ekologicznymi lub planów produkcji w gospodarstwach ekologicznych	Liczba odbiorców		
9.	Sporządzanie dokumentacji niezbędnej do podjęcia i prowadzenia działalności pozarolniczej w tym działalności gospodarczej	Liczba odbiorców		
10.	Sporządzanie dokumentów, planów, opracowań wymaganych przy organizacji i funkcjonowaniu grup producentów rolnych, grup producentów owoców i warzyw	Liczba opracowań		
11.	Reprezentowanie na podstawie udzielonego pełnomocnictwa interesów gospodarczych rolnika	Liczba pełnomocnictw		

Tab. 29. Prowadzenie działalności wydawniczej

Lp.	Tytuły wydawnictw	Plan	Wykonanie
		Łączny nakład	Łączny nakład
1	2	3	4
1.	Lubuskie Aktualności Rolnicze – czasopismo LODR	15 400	15 400
2.	Kalendarz LODR na rok 2022	1300	1100

Tab. 30. Działalność szkoleniowa nie związana z realizacją zadań nieodpłatnych:

Kurs operatorów kombajnów zbożowych nie odbył się w roku 2022 r. ze względu na brak zainteresowania wśród potencjalnych odbiorców.

Mniejsze zainteresowanie szkoleniem ze stosowania środków ochrony roślin wynika z powodu zmniejszającej się liczby aktywnych rolników w województwie lubuskim.

Lp.	Tytuł szkoleń/kursów	Plan		Wykonanie	
		liczba form	liczba uczestników	liczba form	liczba uczestników
1	2	3	4	5	6
1.	Kurs operatorów kombajnów zbożowych	1	30	0	0
2.	Szkolenia ze stosowania środków ochrony roślin (szkolenie chemizacyjne)	30	600	27	497
SUMA		31	630	27	497

Tab. 31. Wypełnianie wniosków i innych dokumentów niezbędnych do ubiegania się o przyznanie pomocy finansowanej ze środków pochodzących z funduszy UE lub innych instytucji krajowych i zagranicznych

Lp.	Tematyka wniosków	Liczba odbiorców	
		plan	wykonanie
1	2	3	4
1.	Dopłaty bezpośrednie	1978	2914
2.	Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne/rolnictwo ekologiczne – plan	128	254
3.	Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne/rolnictwo ekologiczne – wniosek	190	529
4.	Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne/rolnictwo ekologiczne – korekta wniosku	5	2
5.	Modernizacja gospodarstw rolnych – sporządzanie planu i wniosku	7	
6.	Restrukturyzacja małych gospodarstw – wniosek, plan, płatność	2	15
7.	Rozwój przedsiębiorczości – rozwój usług rolniczych – sporządzanie wniosku i planu/ wniosku o płatność	60	
8.	Dopłaty do materiału siewnego – wniosek	10	54
9.	Rozwój przedsiębiorczości – rozwój usług rolniczych – korekta wniosku i planu/wniosku o płatność	5	
10.	Sporządzanie zgłoszenia i dokumentacji do certyfikacji gospodarstw ekologicznych	3	10
11.	Opracowanie planu nawożenia w gospodarstwie	27	64
12.	Płatności za wnioski związane z klęskami żywiołowymi	3	
13.	Wniosek o wsparcie do wapnowania gleby	15	22
14.	Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne/rolnictwo ekologiczne – korekta planu		19
15.	Rolnictwo ekologiczne – wniosek		82
16.	Rolnictwo ekologiczne – plan		55
17.	Rolnictwo ekologiczne – korekta planu		6
18.	Restrukturyzacja małych gospodarstw – sporządzanie korekty planu i wniosku		1
19.	Modernizacja gospodarstw rolnych – wniosek o refundację		4
20.	Premia dla młodych rolników – sporządzanie wniosku i planu		1

Lp.	Tematyka wniosków	Liczba odbiorców	
		plan	wykonanie
1	2	3	4
21.	Premia dla młodych rolników – sporządzanie korekty wniosku i planu		1
22.	Inwestycje mające na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych – sporządzanie wniosku		1
23.	Dobrostan zwierząt sporządzanie planu		29
24.	Inne zestawienia cen kosztów, opinii i opracowań na podstawie materiałów źródłowych LODR – (wymiana w gospodarstwach rolnych pokryć dachowych wykonanych z materiałów zawierających azbest)		7
25.	Wniosek kredytowy bez biznesplanu		1
Razem		2433	4071

Tab. 32. Organizacja targów, wystaw, pokazów, konferencji i innych przedsięwzięć upowszechniających wiedzę rolniczą, nowe technologie produkcji i promujących produkty i wyroby przetwórstwa rolno spożywczego oraz rozwój obszarów wiejskich

Lp.	Tytuł przedsięwzięcia	Status realizacji ^{*)}	Ogólna informacja o przedsięwzięciu
1	2	3	4
1.	XXX Targi Rolnicze GLISNO 2022	Zadanie niezrealizowane	Na terenie oddziału LODR w Gliźnie w roku 2022 trwała modernizacja budynku, teren wystawienniczy był terenem budowlanym. Główny Inspektor budowlany nie wyraził zgody na zorganizowanie Targów i Wystawy. Z uwagi na powyższe LODR odwołał planowane wydarzenia.
2.	XXVIII Targi Rolnicze AGRO-TARG, organizowane 4-5.06.2022 r.	Zadanie zrealizowane	Impreza wystawiennicza – informacyjno-promocyjna
3.	XX Targi Rolnicze „Jesień w Gliźnie”	Zadanie niezrealizowane	Na terenie oddziału LODR w Gliźnie w roku 2022 trwała modernizacja budynku, teren wystawienniczy był terenem budowlanym. Główny Inspektor budowlany nie wyraził zgody na zorganizowanie Targów i Wystawy. Z uwagi na powyższe LODR odwołał planowane wydarzenia.
4.	XII Kiermasz Ogrodniczy, 18.09.2022 r.	Zadanie zrealizowane	Impreza wystawiennicza – informacyjno-promocyjna

^{*)} zadanie wykonane, zadanie niewykonane, zadanie podjęte dodatkowo

Tab. 33. Organizacja targów, wystaw, pokazów, konferencji i innych przedsięwzięć upowszechniających wiedzę rolniczą, nowe technologie produkcji i promujących produkty i wyroby przetwórstwa rolno spożywczego oraz rozwój obszarów wiejskich

Lp.	Tytuł przedsięwzięcia	Plan		Wykonanie	
		Liczba form	liczba odbiorców	Liczba form	liczba odbiorców
1	2	3	4	5	6
1.	Targi/wystawy/pokazy	4		2	
2.	Konferencje				
3.	Inne przedsięwzięcia				

<p>Prowadzenie kursów przygotowujących do uzyskania tytułów kwalifikacyjnych w zawodach przydatnych do prowadzenia działalności rolniczej</p>	<p>Ośrodki doradztwa rolniczego nie mogą prowadzić kursów przygotowujących do uzyskania tytułów kwalifikacyjnych - rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz.U. z 2019 poz. 652).</p>
--	---

Pozostała działalność odpłatna:

Hotel LODR:

Obłożenie Hotelu ODR w Kalsku 33,87 %

Pałac w Gliźnie:

Obłożenie pokoi w Pałacu w Gliźnie 20,36 %

C.3. Zadania realizowane w zakresie Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (SIR)

W ramach Planu Działania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich 2014-2020, zgodnie z Planem Operacyjnym na lata 2022-2023 zespół SIR LODR w Kalsku w 2022 r. zrealizował w sumie 10 operacji własnych w różnych formach ich realizacji (wyjazdy studyjne, konferencje, warsztaty, pokazy, spotkania, materiały filmowe i publikacje). W ramach przedmiotowych operacji zrealizowane zostały zadania polegające na promowaniu innowacyjnych rozwiązań w rolnictwie, produkcji żywności, leśnictwie i na obszarach wiejskich, tworzeniu platformy dla partnerów *Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (SIR)* służącej transferowi wiedzy pomiędzy nauką a praktyką rolniczą. Ponadto, operacje przyczyniły się do aktywizacji uczestników dla nawiązania sieci kontaktów partnerskich oraz stymulowania do dalszej współpracy w zakresie realizacji operacji mających na celu wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań w rolnictwie, produkcji żywności, leśnictwie i na obszarach wiejskich. Były identyfikacją aktualnych problemów rolników, mieszkańców obszarów wiejskich, przedsiębiorców sektora rolno-spożywczego, możliwych rozwiązań oferowanych przez naukę (jednostki naukowe, instytuty badawcze) oraz okazją do znalezienia wspólnej płaszczyzny do współpracy przez wszystkie podmioty wraz z jednostką doradczą. Organizacja przedmiotowych operacji w różnej formie przyczyniła się do promocji i informowaniu społeczeństwa o SIR w województwie lubuskim. Wszelkie działania prowadzone zostały we współpracy z CDR jako jednostki koordynującej SIR na poziomie krajowym, w tym w szczególności przy prowadzeniu baz danych, doświadczeń pomiędzy zespołami SIR z całej Polski.

Ważnym elementem realizacji dwuletniego Planu Operacyjnego na lata 2022-2023 w 2022 r. była kontynuacja działań podejmowanych w ramach operacji pn.: *Zespoły Tematyczne ds. innowacji w rolnictwie*, które były wsparciem systemu wiedzy i innowacji w rolnictwie (AKIS). Celem operacji było inicjowanie wymiany wiedzy i doświadczeń, identyfikacja bieżących problemów oraz poszukiwania możliwości ich rozwiązania pomiędzy przedstawicielami różnych środowisk np. rolników, doradców i specjalistów rolnych, przedstawicieli instytutów

badawczych oraz jednostek naukowych i samorządowych, przedsiębiorców sektora rolno-spożywczego czy hodowców. Tematyka wokół powstałych zespołów ściśle związana była z potrzebami i charakterem województwa lubuskiego. Przy tym, zespoły będą podstawą dla tworzących się potencjalnych Grup Operacyjnych EPI oraz wsparciem dla budowania relacji między badaniami naukowymi a praktyką rolniczą, rozpowszechnianiem wyników realizacji projektów badawczych oraz tworzeniem wielopodmiotowych partnerstw na rzecz innowacji, ze szczególnym uwzględnieniem Grup Operacyjnych EPI.

Zadania wynikające ze zrealizowanych operacji w 2022 r. w ramach SIR były przede wszystkim wzbogaceniem poziomu wiedzy i umiejętności poprzez upowszechnianie i udostępnianie społeczeństwu prac rozwojowych, badań naukowych, praktykę rolniczą z wykorzystaniem wszelkich form operacji dotyczących innowacji w rolnictwie, produkcji żywności, leśnictwie i na obszarach wiejskich. Ponadto, przy współpracy z CDR, ważnym celem był przekaz informacji na temat wdrażania nowych rozwiązań w zakresie innowacji w województwie, ułatwienie tworzenia sieci kontaktów pomiędzy partnerami SIR.

Wszystkie powyższe działania, zrealizowane w 2022 r. w ramach dwuletniego Planu Operacyjnego przyczyniły się do promocji SIR w województwie lubuskim we współpracy z jednostkami samorządowymi, publicznymi sektora rolno-spożywczego i naukowymi. Ułatwianie tworzenia sieci kontaktów pomiędzy partnerami oraz rozwijanie i umacnianie transferu wiedzy na poziomie wojewódzkim w ramach wsparcia innowacji w rolnictwie LODR w Kalsku zapewnił przez realizację Planu Operacyjnego na lata 2022-2023 w zakresie SIR poprzez realizację w 2022 r. operacji w różnych formach:

1. Wyjazdy studyjne (2) w ramach operacji pn.:

- *Dobre praktyki w rolnictwie łotewskim: hodowla bydła i przetwórstwo* dla 30 uczestników w dniach 1-7.10.2022 r.
- *Rolnictwo regeneratywne, zrównoważone i ekologiczne - dobra praktyka szwedzkich rolników* dla 30 uczestników w dniach 28.08- 03.09.2022 r.

2. Konferencje (5) w ramach operacji pn.:

- *Hodowla bydła szansą na rozwój dla lubuskich rolników* dla 85 uczestników w dniach 28-29.06.2022 r.

- *Produkcja żywności wysokiej jakości* dla 48 uczestników w dniu 21.11.2022 r.
- *Aktywne i innowacyjne Koła Gospodyń Wiejskich* dla 65 uczestników w dniach 25-26.10.2022 r.
- *Nowoczesne pszczelarstwo – perspektywy i zagrożenia* dla 61 uczestników w ramach operacji *Zespoły Tematyczne ds. innowacji w rolnictwie* w dniu 28.11.2022 r.
- *Innowacje w uprawie, ochronie i pielęgnacji winorośli z uwzględnieniem wpływu gleby na parametry jakościowe owoców i wysokość plonu* dla 58 uczestników w dniach 18-19.11.2022 r.

3. Warsztaty praktyczne (6) w tym polowy:

- 5 warsztatów przetwórczych z czynnym udziałem w sumie 123 uczestników w ramach, których zostały zrealizowane **3 warsztaty wędliniarskie** dot. tematyki „Kiełbas” (24-25.03.2022 r.), „Wędzonek i Konserw” (7-8.04.2022 r.) oraz „Wędliniarskie” (5- 6.10.2022 r.). Ponadto **warsztaty serowarskie** dot. wyrobu produktów mleczarskich m.in.: *sera cheddar i halloumi, paneer* wraz z nauką prawidłowego komponowania deski serów (8-9.11.2022 r.). **Warsztaty piekarskie** dot. produkcji wyrobów piekarskich, samodzielnego tworzenia zakwasu chlebowego z mąki żytniej opartych na nowych recepturach (22-23.11.2022 r.).

Przedmiotowa forma operacji pozwoliła na zapoznanie się uczestników z tematyką innowacji w produkcji i przetwórstwie żywności. Podczas warsztatów uczestnicy mieli możliwość samodzielnie wykonania produktów żywnościowych, najwyższej jakości pod nadzorem i opieką wykwalifikowanych specjalistów. Każdy z uczestników brał czynny udział w przedmiotowej formie operacji polegającym na zapewnieniu indywidualnego stanowiska pracy z wyposażeniem w narzędzia i sprzęt kuchenny oraz świeże artykuły spożywcze niezbędne do przeprowadzenia odpowiednio warsztatów wędliniarskich, serowarskich oraz piekarskich. Podsumowaniem warsztatów były własnoręcznie wykonane wyroby. Celem warsztatów było podniesienie poziomu wiedzy na temat aktualnych innowacji w produkcji i przetwórstwie wyrobów mlecznych, piekarskich i wędliniarskich oraz identyfikacja potrzeb i problemów w tym zakresie. Praktyczne warsztaty zrealizowane pod nadzorem wykwalifikowanych specjalistów z wieloletnim doświadczeniem były doskonałą okazją na konfrontację zdobytej wiedzy z praktyką. Taka forma realizacji operacji najbardziej wpisuje się w efektywną współpracę rolników

z hodowcami, przedsiębiorcami, przetwórcami oraz jednostkami naukowymi i doradczymi dla rozwoju *Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich*. Głównym celem warsztatów było przekazanie wiedzy teoretycznej potwierdzonej praktyką w zakresie produkcji i przetwórstwa, w tym zapoznanie się z mechanizmem skracania łańcucha dostaw żywności na poczet rozwoju innowacyjnych form działalności na terenach wiejskich.

- warsztat dot. tematyki bartniczo-lawendowej dla 32 uczestników w dniu 18.07.2022 r. w ramach operacji pn.: *Zespoły Tematyczne ds. innowacji w rolnictwie*.

4. Pokazy (7):

- pokaz w dniu 28.VI.2022 r. w ramach operacji pn.: *Hodowla bydła szansą na rozwój dla lubuskich rolników* dla uczestników konferencji bydłowej dot. przygotowania potraw z najwyższej jakości wołowiny połączony z praktyczną prezentacją umiejętności i techniki kulinarnej pod nadzorem doświadczonego specjalisty wędliniarstwa był źródłem wiedzy dla kształtowania pozycji hodowców bydła w łańcuchu dostaw żywności. W ramach prezentacji udzielone zostały merytoryczne informacje związane z tematyką innowacji w produkcji i przetwórstwie żywności dot. najwyższej jakości wołowiny, w tym wykorzystania odpowiedniej rasy bydła, stosowanych technik właściwego przygotowania wołowiny, udzielenie wskazań w zakresie procesu dojrzewania i selekcji wołowiny oraz możliwości kulinarnych przygotowania potraw z najwyższej jakości wołowiny. Celem realizacji pokazu było podniesienie poziomu wiedzy na temat aktualnych innowacji w produkcji i przetwórstwie związanych z tematyką wołowiny oraz identyfikacja potrzeb i problemów w tym zakresie. Uzyskane informacje są źródłem inspiracji dla nowatorskich metod organizacji lub marketingu dotyczących produkcji, przetwarzania lub wprowadzania do obrotu produktów z wysokiej jakości wołowiny. Uzyskana wiedza będzie platformą dla tworzenia lub rozwoju krótkich łańcuchów dostaw;
- 4 pokazy podczas XXVIII Targów Rolniczych AGRO-TARG w Kalsku w dniach 4-5.06.2022 r. w ramach operacji pn.: *Lubuskie innowacje podczas Targów Rolniczych*. dot. nowoczesnych i innowacyjnych rozwiązań stosowanych w produkcji rolniczej poprzez prezentację nowoczesnych maszyn i urządzeń rolniczych. W ramach Targów Rolniczych zaprezentowano pokazy: 1 - nowoczesnych

maszyn do uprawy roślin rolniczych zapewniających zmniejszenie kosztów produkcji oraz zwiększenie opłacalności produkcji roślinnej. 2 - zwierząt hodowlanych mający na celu zapoznanie uczestników z zagadnieniami hodowli różnych gatunków zwierząt oraz popularyzacją możliwości prowadzenia produkcji zwierzęcej w swoich gospodarstwach rolnych 3 - nowoczesnych maszyn do wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych w uprawach sadowniczych i ogrodnich, którego celem jest przedstawienie nowoczesnych rozwiązań pozwalających znacząco ograniczyć koszty związane z nakładem pracy oraz oszczędnością czasu co jest kluczowym czynnikiem w przypadku upraw sadowniczych i ogrodnich 4 - produktów regionalnych jako nowoczesnej formy sprzedaży produktów rolnych wysokiej jakości bezpośrednio konsumentom w ramach skrócenia łańcucha dostaw żywności. Regionalni producenci, w tym partnerzy SIR zaprezentowali swoje wyroby: pieczywo, sery, miody, wyroby wędliniarskie, wina, kawy i herbaty ziołowe, przetwory owocowe w tym soki, syropy i octy oraz naturalne kosmetyki;

- pokaz winnicy *Łukasz* w Wityniu w dniu 19.11.2022 r. dla 58 uczestników w ramach realizowanej konferencji winiarskiej dot. operacji pn.: *Innowacje w uprawie, ochronie i pielęgnacji winorośli z uwzględnieniem wpływu gleby na parametry jakościowe owoców i wysokość plonu*. Celem pokazu było zapoznanie uczestników z najnowszymi rozwiązaniami w produkcji, ochronie i pielęgnacji winorośli, podniesienie poziomu wiedzy w zakresie zakładania winnicy, doboru odmian oraz utrzymaniem gleby w winnicy. Ponadto, wyznaczenie kierunków rozwoju, a także oczekiwań obecnych producentów winorośli mających duży wpływ na podjęcie właściwych decyzji i wyborów dla przyszłych plantatorów. Praktyczna forma operacji pozwoliła na zwiększenia poziomu wiedzy uczestników zarówno od strony merytorycznej jak i praktycznej w zakresie złożonej tematyki innowacji w uprawie, ochronie i pielęgnacji winorośli;
- pokaz w dniu 9.06.2022 r. w Baczynie w ramach operacji pn.: *DNI POLA w województwie lubuskim. Innowacyjne rozwiązania wspierające gospodarstwa rolne*. W ramach pokazu zaprezentowane zostały najnowsze odmiany roślin, techniki i technologia upraw, wyniki doświadczeń polowych i dobrych praktyk z zakresu rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich. Podczas „Dni Pola” przedstawione zostały najnowocześniejsze technologie uprawy ozimych odmian rzepaku, pszenicy i jęczmienia. Na około 70 ha uprawach prowadzonych na bardzo zróżnicowanej klasowo glebie, zaprezentowane zostały efekty technologii upraw: SUMI AGRO, BAYER, Syngenta. Wszystkie zostały szczegółowo omówione przez ekspertów. Uczestnicy mogli porównać rezultaty zastosowania każdej

z nich, uzyskać odpowiedzi na pytania i cenne porady. Ponadto otrzymali komplet materiałów informacyjnych nt. wysokiej jakości materiałów siewnych, konwencjonalnych i ekologicznych środków ochrony roślin, nawozów oraz odczyty ze stacji meteorologicznych LODR zawierające informacje dotyczące ilości opadów, temperatury i wilgotności powietrza.

5. Spotkania (35)

- w ramach operacji pn.: *Zespoły Tematyczne ds. innowacji w rolnictwie* – 15 spotkań, w których wzięło udział 185 uczestników w tym grupa winiarzy, hodowców bydła, pszczelarzy, hodowców trzody chlewnej, zainteresowanych Krótkimi Łańcuchami Dostaw Żywności. Dziewięć spotkań (36 uczestników) w dniach 4-5.01.2022 r. potencjalnych partnerów SIR zainteresowanych naborem wniosków w ramach Krótkich Łańcuchów Dostaw z udziałem brokerów krajowych innowacji p. Karoliną Grzybowską CDR/O Warszawa i p. Przemysławem Lecykiem CDR/O Poznań, 11.01.2022 r. (5 uczestników), 11.04.2022 r. – Spotkanie Hodowców Bydła (34 uczestników), 13.04.2022 r. – Spotkanie Pszczelarzy (31 uczestników), 1.06.2022 r. – Spotkanie Hodowców Trzody Chlewnej (25 uczestników), 25.06.2022 r. – Spotkanie KŁD (25 uczestników), 29.12.2022 r. – Spotkanie KŁD (29 uczestników).

Głównym celem spotkań był transfer wiedzy, innowacyjne sieciowanie producentów rolnych w ramach KŁD i wymiana doświadczeń oraz dobrych praktyk w zakresie innowacyjnych rozwiązań w różnych dziedzinach rolniczych. Ponadto, identyfikacja bieżących problemów oraz poszukiwanie możliwości ich rozwiązania pomiędzy przedstawicielami różnych środowisk: rolników, doradców, pszczelarzy, winiarzy, jednostek naukowych i samorządowych, przedsiębiorców sektora rolno-spożywczego czy hodowców.

- w ramach operacji pn.: *Lokalne Partnerstwo ds. wody na terenie województwa lubuskiego (LPW)* - 20 spotkań, w których udział wzięło 400 uczestników. Przedmiotem operacji było powołanie kolejnych Lokalnych Partnerstw ds. Wody na terenie województwa lubuskiego wzorem pilotażowej operacji dot. terenu powiatu świebodzińskiego w 2020 r. oraz sześciu powiatów objętych przedmiotowym Partnerstwem w 2021 r. W spotkaniach wzięli udział przedstawiciele administracji publicznej reprezentujący sektor gospodarki wodnej, lasów państwowych, parków narodowych i krajobrazowych, instytutów naukowych/uczelni rolniczych, organizacji pozarządowych i rolników na poczet poprawy gospodarki wodnej i prawidłowego zarządzania wodą na terenie powiatu.

6. Material filmowy (2) w zakresie operacji:

- *Hodowla bydła szansą na rozwój dla lubuskich rolników* – zrealizowany film, będący relacją konferencji bydłowej organizowanej w dniach 28-29.06.2022 r. przedstawia prelegentów oraz wizytacje w gospodarstwach z prezentacją stosowanych innowacyjnych rozwiązań. Film jest źródłem dobrej praktyki rolniczej dostępnej dla szerokiego grona zainteresowanych. Przedmiotowy film został zamieszczony na stronie www.lodr.pl w zakładce: *Innowacje*;
- *Zespoły Tematyczne ds. innowacji w rolnictwie* – film przedstawiający innowacyjne rozwiązania stosowane w gospodarstwie rolnym obejmującym największą plantację lawendy w województwie lubuskim wyposażoną w linię kroplującą w m. Silna. Gospodarstwo zajmuje się uprawą i przetwórstwem różnych odmian lawendy. W filmie zaprezentowany został proces destylacji olejku lawendowego oraz sposoby uprawy i pielęgnacji różnych odmian lawendy. Wytwarzanie wszystkich produktów na bazie lawendy powstałych w Silnej Lawendzie oparte jest na praktyce rolniczej oraz przestrzeganiu standardów najwyższej jakości. Wzbogaceniem operacji była prezentacja przedstawicieli Miodowego Spichlerza z Kolska, Agnieszka i Rafał Liśkiewiczowie. Praktyka bartnicza Państwa Liśkiewiczów jest innowacyjna i unikatowa w skali województwa, zarówno w wymiarze podjęcia nowej działalności jaką jest wdrażanie bartnictwa do lubuskich lasów, jak i nowych inicjatyw warsztatowo-edukacyjnych z tego zakresu. Rafał Liśkiewicz – bartnik znany w całej Polsce, przedstawił unikalny wykład na temat historii i dziejów bartnictwa na ziemiach polskich oraz praktyki bartniczej. Działalność Spichlerza związana jest z przywracaniem dzikiej pszczoły do ekosystemu, edukacją na temat roli zapylaczy w środowisku, co służyć ma transferowi wiedzy o bartniczym rzemiośle. Zwieńczeniem warsztatów bartniczych był pokaz wspinaczki na drzewo z wykorzystaniem tradycyjnej techniki bartniczej.

W 2022 r. realizacja przez Zespół SIR LODR w Kalsku zadań KSOW w zakresie SIR, w tym zadań polegających na współpracy w ramach sieci europejskiego partnerstwa innowacyjnego (EPI) związana była ze współpracą z CDR w przedmiocie działań na rzecz innowacji w rolnictwie, produkcji żywności, leśnictwie i na obszarach wiejskich. Współpraca ta związana była ze sporządzaniem bieżącej sprawozdawczości, kontakcie

merytorycznym w ramach identyfikacji potrzeb i problemów w ramach SIR. Zespół SIR brał udział w 2 spotkaniach informacyjno-szkoleniowych dla pracowników WODR oraz CDR wykonujących i wspierających zadania na rzecz SIR, podczas których miała miejsce wymiana informacji, spostrzeżeń oraz doświadczeń pomiędzy zespołami SIR z całej Polski, organizowanych przez CDR Brwinów (Oddział Warszawa):

- 30-31.03.2022 r. w Brwinowie
- 28-30.09.2022 r. w Zielonej Górze.

Ponadto, Zespół SIR uczestniczył:

- w dniach 26-27.10.2022 r. w Falentach w spotkaniu „*Podsumowanie wdrażania Pomocy Technicznej w ramach PROW 2014-2020*” z udziałem ARiMR, MRiRW oraz WODR;
- w dniach 20-21.04.2022 r. w Szczecinie w szkoleniu pn.: „Partnerstwo dla rozwoju V”.

Przy tym, uczestniczył w bieżących szkoleniach on-line:

- w dniu 02.03.2022 r. pn.: *Dobre praktyki i doświadczenia beneficjentów z Polski i Niemiec w projektach MAA* organizowanych przez NCBiR;
- w dniu 07.03.2022 r. pn.: *Zmiany w prowadzeniu RHD* organizowanym przez CDR Radom;
- w dniu 09.03.2022 r. pn.: *Zasady ubiegania się o dofinansowanie w programach aktualnych naborów OZE* organizowanym przez CDR/O Warszawa;
- w dniu 15.03.2022 r. pn.: *Folwark Wąsowo – produkt lokalny, innowacje, współpraca* organizowanym przez CDR Poznań;
- w dniach 16-18.03.2022 r. dot. rozliczenia operacji dla III naboru wniosków dot. działania „Współpraca” projekty badawczo-rozwojowe oraz dla IV naboru wniosków dot. tworzenia Krótkich Łańcuchów Dostaw organizowanym przez ARiMR z udziałem CDR/O W-wa;
- w dniu 08.12.2022 r. **IX Posiedzeniu Grupy Tematycznej ds. Innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (GTI)** z udziałem przedstawicieli MRiRW, CDR w Brwinowie i pracownikami WODR. W ramach spotkania przedstawione zostały przez jednostkę koordynującą zadania SIR operacje zrealizowane przez Lubuski ODR (Zespół SIR).

Ponadto, Zespół SIR w 2022 r. uczestniczył w wydarzeniach organizowanych przez CDR/O Warszawa:

- uczestnictwo w konferencji pn. **IV Forum „Sieciowanie Partnerów SIR”** w dniach 10-11.10.2022 r. w Poznaniu organizowanym przez CDR w Brwinowie/O Warszawa);
- udział w **II Szczycie Polskich Grup Operacyjnych EPI** w dniach 29-30.11.2022 r. w Warszawie organizowanym przez CDR Brwinów, w ramach którego odbyło się wręczenie nagród laureatom ogólnopolskiego konkursu „*Moje własne innowacje*” – **I miejsce w kategorii: Innowacyjne rozwiązanie cyfrowe i organizacyjne w rolnictwie i na obszarach wiejskich otrzymał p. Tomasz Jakiel** (przedstawiciel *Lubuskiego Angusowa*, członek GO KŁŻ) za rozwiązanie: *Mobilny kurnik zarządzany poprzez sieć GSM i UMTS*; **III miejsce w kategorii: Maszyny i urządzenia otrzymał p. Robert Krzemiński** (przedstawiciel gospodarstwa Małe Ranczo Młynkowo) za rozwiązanie: *Wędrowny system hodowli kóz i przewoźna dojarnia*.

Ponadto, w ramach identyfikacji partnerów KSOW i tworzenia Grup Operacyjnych EPI oraz *Krótkich Łańcuchów Dostaw* na rzecz innowacji oraz pomocy w opracowaniu i realizacji projektów dla zainteresowanych podmiotów w tym jednostek naukowych zorganizowano spotkania, w których zaprezentowano mechanizm wsparcia finansowego w ramach działania „Współpraca” dot. *Krótkich Łańcuchów Dostaw* oraz projektu badawczo-rozwojowego. W przedmiotowych spotkaniach partnerzy zapoznali się z informacjami dot. innowacji w rolnictwie, głównymi założeniami i celami planowanych naborów oraz doświadczeniem w prowadzeniu Grup Operacyjnych. W 2022 r. zespół SIR przeprowadził

16 spotkań z potencjalnymi partnerami KSOW w ramach naboru wniosków dot. działania „Współpraca”:

- 14.02.2022 r. spotkanie w siedzibie LODR Kalsk z potencjalną Grupą Operacyjną z pow. gorzowskiego, przedstawicielami Wojewódzkiego Związku Pszczelarzy w Gorzowie Wlkp. (I. Gołaski, Cz. Walczak, J. Stefanów);
- 21.02.2022 r. spotkanie w siedzibie LODR Kalsk z potencjalną Grupą Operacyjną z pow. krośnieńskiego (T. i M. Olejarz - Winnica Od Nowa, M. Kucikema - Winnica Gostchorze, M. Stępień - Winnica Aris, M. Przytuło, M. Kwiatkowska – Winnica Margaret);
- 24.04.2022 r. trzy spotkania w siedzibie LODR Kalsk z potencjalnymi Grupami Operacyjnymi EPI z udziałem brokera krajowego innowacji dr inż. A. Bomberskiego;

- 06.05.2022 r. spotkanie w siedzibie LODR Kalsk (z potencjalną GO z pow. zielonogórskiego (dr hab. inż. Andrzej Greinert, Prof. Uniwersytetu Zielonogórskiego, dr inż. Jakub Kostecki Uniwersytet Zielonogórski, Wojciech Szefner LOliWA);
- 11.05.2022 r. spotkanie w siedzibie LODR Kalsk z potencjalną GO z pow. zielonogórskiego (T. Fokszan - Winnica Pod Winną Górą, M. Stępień - Winnica Bachusowe Pole, M. Pacholak – Winnica Cantina, Wojciech Szefner LOliWA, A. Simiński – KWB Sieniawa, W. Dronia – ZZO Sp. z o.o. Marczów);
- 16.05.2022 r. spotkanie w siedzibie LODR Kalsk z potencjalną Grupą Operacyjną z pow. zielonogórskiego (M. Macewicz, K. Kopec – Winnica w Ogrodzie);
- 16.05.2022 r. spotkanie w siedzibie LODR Kalsk z potencjalną Grupą Operacyjną z pow. zielonogórskiego (dr hab. inż. Andrzej Greinert, Prof. Uniwersytetu Zielonogórskiego);
- 25.05.2022 r. spotkanie w siedzibie LODR Kalsk z potencjalną Grupą Operacyjną z pow. zielonogórskiego (B. Macewicz, K. Kopec – Winnica w Ogrodzie);
- 06.09.2022 r. spotkanie w Zielonej Górze z partnerem KSOW p. Michałem Czarneckim przedstawicielem *Twój Zielony Targ* w ramach działania „Współpraca” i organizacji kooperatyw SIR;
- 21-22.10.2022 r. spotkania z przedstawicielami gospodarstw ekologicznych stosujących innowacyjne inicjatywy i przedsięwzięcia z udziałem redaktora czasopisma rolniczego w Szwecji ALT (Gospodarstwo Naturalne *Malinówka* – Drągowina, Małe Ranczo Młynkowo – Młynkowo, Gospodarstwo Rolne S. P. Tyrka - Pyrzany);
- 7.12 i 20.12.2022 r. spotkanie w siedzibie LODR Kalsk z doradcami i specjalistami rolniczymi, rolnikami oraz przedstawicielami samorządów w celu podsumowania zrealizowanych zadań i umówienia założeń oraz planów na 2023 r. w ramach *Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich*.

Zespół SIR utrzymuje stały kontakt z partnerami KSOW (aktualnie Baza Partnerów obejmuje 58 partnerów SIR), zainteresowanymi innowacjami w rolnictwie i na obszarach wiejskich, członkami zawiązanych Grup Operacyjnych w ramach działania „Współpraca” dot. tworzenia

Krótkich Łańcuchów Dostaw oraz potencjalnymi Grupami Operacyjnymi EPI, przy tym w 2022 r. udostępniano wszelkich informacji na temat zmian przepisów prawnych, naboru wniosków, aktualnych wydarzeniach ogólnopolskich dla członków Grup Operacyjnych i zainteresowanych rolników, mieszkańców obszarów wiejskich, hodowców, przedsiębiorców sektora rolno-spożywczego.

W 2022 r. Zespół SIR LODR w Kalsku prowadził działania informacyjne i promocyjne na rzecz *Sieci innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich* poprzez rozpowszechnianie, publikowanie i udostępnianie społeczeństwu informacji na temat Sieci oraz powstałych w ramach operacji własnych filmów zamieszczonych na stronie internetowej LODR w Kalsku www.lodr.pl (zakładka: *Innowacje*) oraz relacjach z przeprowadzonych operacji jak również w 29 artykułach miesięcznika *Lubuskie Aktualności Rolnicze* LODR Kalsk dotyczących zorganizowanych operacji własnych (szkoleń, konferencji, warsztatów, wyjazdów studyjnych, spotkań itp.) w ramach PO na lata 2022-2023 oraz 12 ogłoszeniach informacyjnych w zakresie SIR. Przy tym, rozpowszechnianie informacji na temat technologii mających znaczenie dla innowacji i wymiany wiedzy z podmiotami odbywało się przez prezentację merytoryczną, bieżące informacje w mediach społecznościowych (Facebook, www.youtube.pl), dystrybucję materiałów informacyjnych wśród uczestników projektów realizowanych w 2022 r. w tym wydarzeń rolniczych, m.in. podczas dożynek gminnych i wojewódzkich oraz XXVIII Targów Rolniczych AGRO-TARG w Kalsku (4-5.06.2022 r.) oraz DNI POLA w Baczynie (09.06.2022 r.) i XII Lubuskiego Kiermaszu Ogrodniczego w Kalsku (18.09.2022 r.) na poczet rozwoju *Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich*.

Zespół SIR w 2022 r. poza wyżej opisanymi zadaniami wykonał następujące działania:

1. przygotowanie wkładu merytorycznego rozliczenia końcowego w ramach rozliczenia umowy dotacyjnej SIR za 2021 r.;
2. opracowanie i rozliczenie wniosków o Przyznanie Pomocy Technicznej (WoPP) dot. funkcjonowania SIR oraz Planu Operacyjnego;
3. sporządzenie i rozliczenie wniosków o Płatność Pomocy Technicznej (WoP);
4. opracowanie kilkakrotnie zmian do Planu Operacyjnego KSOW na lata 2020-2021 oraz 2022-2023 w zakresie SIR;
5. przygotowanie dwuletniego sprawozdania z realizacji Planu Operacyjnego KSOW na lata 2020-2021 r. – stan na dzień 31.12.2021 r.;
6. opracowanie I Informacji półrocznej z Planu Operacyjnego KSOW na lata 2022-2023 – stan na dzień 30.06.2022 r. Przebieg realizacji działań KSOW w ujęciu finansowym i ilościowym w zakresie SIR;

7. sporządzenie rocznego sprawozdanie z realizacji Planu działania KSOW na lata 2014-2020 za 2021 r. w zakresie dotyczącym SIR;
8. udział w pracach Grupy Tematycznej ds. innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (GTI);
9. identyfikacja potrzeb i problemów związanych z funkcjonowaniem SIR na poziomie województwa.

Zadania zrealizowane w 2022 r. w ramach SIR przyczyniły się przede wszystkim do wzbogacenia poziomu wiedzy i umiejętności poprzez upowszechnianie i udostępnianie społeczeństwu prac rozwojowych, praktykę rolniczą (wyjazdy studyjne, pokazy, konferencje, warsztaty, filmy, spotkania) z wykorzystaniem wszelkich form operacji dotyczących innowacji w rolnictwie, produkcji żywności, leśnictwie i na obszarach wiejskich. Ponadto, przy współpracy z CDR w Brwinowie, MRiRW w Warszawie, ARiMR, wszelkimi instytucjami związanymi z gospodarką wodną w ramach operacji dot. Lokalnych Partnerstw Wodnych (LPW) ważnym celem było przekazanie informacji na temat wdrażania nowych rozwiązań w zakresie innowacji w województwie jak i ułatwienie tworzenia sieci kontaktów pomiędzy partnerami SIR.

Wszystkie powyższe działania zrealizowane w 2022 r., zgodnie z dwuletnim Planem Operacyjnym na lata 2022-2023 przyczyniły się do promocji SIR w województwie lubuskim we współpracy z przedstawicielami instytucji naukowych - współpraca z Uniwersytetem Zielonogórskim i Lubuskim Ośrodkiem Innowacji i Wdrożeń Agrotechnicznych Sp. z o.o. w Kalsku (LOliWA) – w zakresie przygotowania i opracowania Grupy Operacyjnej do bieżących naborów w ramach działania „Współpraca” projektów badawczo-rozwojowych oraz tworzenia *Krótkich Łańcuchów Dostaw Żywności*, KOWR, ARiMR, jednostek samorządu terytorialnego (Starostwa Powiatowe, Urzędy Gminy, Spółki Wodne – w ramach tworzenia Lokalnych Partnerstw Wodnych), Urzędu Marszałkowskiego, Lubuskie Centrum Produktu Regionalnego w Zielonej Górze – podmiotem działającym z ramienia Lubuskiego Urzędu Marszałkowskiego, zajmującym się promocją produktów regionalnych i lokalnych województwa lubuskiego na rynku krajowym i międzynarodowym) i doradczych, rolnikami i hodowcami oraz inni zainteresowani innowacjami w rolnictwie .

Tab. 34. Operacje własne zrealizowane w ramach SIR

Lp.	Tytuł operacji	Cele i przedmiot operacji	Wskaźnik realizacji		Okres realizacji	Budżet brutto operacji
			liczba form	liczba odbiorców		
1	2	3	4	5	6	7
1	Dobre praktyki w rolnictwie łotewskim: hodowla bydła i przetwórstwo	<p>Celem operacji była aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich, hodowców, rolników w ramach stworzenia partnerstw na poczet projektów i powstania potencjalnych Grup Operacyjnych EPI nakierowanych na innowacyjne rozwiązania w zakresie hodowli bydła oraz przetwórstwa. Przedstawienie dobrych praktyk w zakresie wdrażania innowacyjnych rozwiązań w rolnictwie i na obszarach wiejskich w tym m.in. w zakresie hodowli bydła na przykładzie Łotwy było podstawą dla inspiracji nowatorskich projektów w przedmiocie działania "Współpraca". Wzbogaceniem operacji było poznanie innowacyjnych przykładów w prowadzeniu produkcji zwierzęcej oraz w zakresie przetwórstwa rolnego. Sieciowanie partnerów SIR w połączeniu z identyfikacją partnerów na poczet powstania potencjalnych Grup Operacyjnych.</p> <p>W ramach operacji został zorganizowany wyjazd studyjny dla 30 uczestników poświęcony tematyce innowacji rolniczych stosowanych w Łotwie. Wyjazd był podstawą do kontynuacji nawiązanej współpracy ze stroną łotewską, wymianą doświadczeń w aspekcie prowadzonej innowacyjnej praktyki rolniczej jak również poznaniem mechanizmu wsparcia finansowego, w tym działania "Współpraca". Nawiązany kontakt międzynarodowy</p>	1	30	IV kwartał 01-07.X.2022 r.	119 900,00

		będzie podstawą do tworzenia się potencjalnych Grup Operacyjnych.				
2	Hodowla bydła szansą na rozwój dla lubuskich rolników	Głównym celem operacji było podniesienie poziomu wiedzy na temat aktualnych innowacji w produkcji bydła mięsnego i mlecznego oraz zapoznanie przez odbiorców - potencjalnych partnerów sieci - z potrzebami i problemami partnerów Grup Operacyjnych. Zaprezentowane w ramach konferencji przez jednostki naukowe oraz specjalistów z dziedziny chowu i hodowli bydła treści merytoryczne dot. dobrostanu zwierząt, były podstawą do identyfikacji problemów i innowacyjnych rozwiązań w gospodarstwach rolnych zajmujących się hodowlą bydła na terenie województwa lubuskiego i tym samym podstawą do tworzenia się Grup Operacyjnych w ramach Działania "Współpraca". Wydarzenie pozwoliło na zaprezentowanie aktualnej sytuacji w sektorze hodowli bydła, wskazanie szans i problemów lubuskich hodowców oraz propozycji wykorzystania potencjału warunków naturalnych województwa lubuskiego. Zrealizowany podczas konferencji pokaz przygotowania potraw z najwyższej jakości wołowiny połączony z praktyczną prezentacją umiejętności i techniki kulinarnej pod nadzorem doświadczonego specjalisty wędliniarstwa był źródłem wiedzy dla kształtowania pozycji hodowców bydła w łańcuchu dostaw żywności. W ramach prezentacji udzielone zostały merytoryczne informacje związane z tematyką innowacji w produkcji i przetwórstwie żywności dot. najwyższej jakości wołowiny, w tym wykorzystania odpowiedniej rasy bydła, stosowanych technik właściwego przygotowania wołowiny, udzielenie	3	285	II kwartał 28-29.VI.2022 r.	80 000,00

		<p>wskazań w zakresie procesu dojrzewania i selekcji wołowiny oraz możliwości kulinarnych przygotowania potraw z najwyższej jakości wołowiny. Celem realizacji pokazu było podniesienie poziomu wiedzy na temat aktualnych innowacji w produkcji i przetwórstwie związanych z tematyką wołowiny oraz identyfikacja potrzeb i problemów w tym zakresie. Praktyczny pokaz zrealizowany pod nadzorem wykwalifikowanych specjalistów był doskonałą okazją na konfrontację zdobytej wiedzy z praktyką. Uzyskane informacje były źródłem inspiracji dla nowatorskich metod organizacji lub marketingu dotyczących produkcji, przetwarzania lub wprowadzania do obrotu produktów z wysokiej jakości wołowiny. Uzyskana wiedza będzie platformą dla tworzenia lub rozwoju krótkich łańcuchów dostaw. Podsumowaniem operacji jest powstały film dostępny dla szerokiego grona zainteresowanych w ramach nowatorskich rozwiązań stosowanych w chowie i hodowli bydła.</p>				
3	Produkcja żywności wysokiej jakości	<p>Celem operacji było przedstawienie znaczenia i roli produkcji żywności najwyższej jakości produkowanej w sposób przyjazny dla środowiska. Konferencja miała za zadanie poszerzenie świadomości na temat produkcji żywności wysokiej jakości, która nabiera coraz większego znaczenia w otaczającym nas świecie produkcji przemysłowej. Efektem operacji będzie w przypadku konsumentów poszerzenie świadomości na temat żywności wysokiej jakości, w przypadku producentów zwiększenie wiedzy z zakresu produkcji najwyższej jakości żywności a także form efektywnej sprzedaży produktów rolnych.</p>	1	48	IV kwartał 21.XI.2022 r.	22 000,00

		Przedmiotem operacji była organizacja konferencji dla 50 uczestników dla wskazanej grupy docelowej, w tym rolników oraz mieszkańców obszarów wiejskich. W ramach konferencji przedstawione zostały zagadnienia produkcji zdrowej żywności - jej pozytywnego wpływu na zdrowie i środowisko w formie wykładów połączonych z wymianą doświadczeń pomiędzy przedstawicielami jednostek publicznych, samorządowych, ponadto naukowych z doradczymi oraz podmiotów związanych z sektorem rolno-spożywczym.				
4	Lubuskie innowacje podczas Targów Rolniczych	<p>Celem operacji było przedstawienie nowoczesnych i innowacyjnych rozwiązań stosowanych w produkcji rolniczej poprzez prezentację nowoczesnych maszyn i urządzeń rolniczych. Współczesne rolnictwo stawia coraz większe wymagania pod względem jakości produkcji dlatego niezbędne jest stosowanie nowoczesnych i innowacyjnych maszyn, aby sprostać tym wymaganiom a także utrzymać się na rynku w obliczu coraz większej konkurencji. Przekazanie wiedzy w dziedzinie innowacyjnych rozwiązań technologicznych podczas targów rolniczych było okazją do przekazu informacji dla szerokiego grona zainteresowanych. Ponadto, było doskonałą platformą dla transferu wiedzy w zakresie innowacji na poczet rozwoju <i>Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich</i>.</p> <p>Przedmiotem operacji była: 1. Organizacja pokazu nowoczesnych maszyn do uprawy roślin rolniczych zapewniających zmniejszenie kosztów produkcji oraz zwiększenie opłacalności produkcji roślinnej. 2. Organizacja pokazu zwierząt hodowlanych mająca na celu zapoznanie uczestników pokazu z zagadnieniami hodowli różnych gatunków zwierząt</p>	1	3 000	II kwartał 4-5.VI.2022 r.	40 000,00

		<p>oraz popularyzacja możliwości prowadzenia produkcji zwierzęcej w swoich gospodarstwach rolnych w przypadku rolników. 3. Organizacja pokazu nowoczesnych maszyn do wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych w uprawach sadowniczych i ogrodnich, którego celem jest przedstawienie nowoczesnych rozwiązań pozwalających znacząco ograniczyć koszty związane z nakładem pracy oraz oszczędnością czasu co jest kluczowym czynnikiem w przypadku upraw sadowniczych i ogrodnich. 4. Organizacja pokazu związanego z przedstawieniem produktów regionalnych podczas Targów Rolniczych w Kalsku jako nowoczesnej formy sprzedaży produktów rolnych wysokiej jakości bezpośrednio konsumentom w ramach skrócania łańcucha dostaw żywności. Przedmiotowe pokazy zostały zaprezentowane podczas corocznego wydarzenia organizowanego przez LODR w Kalsku jakim są Targi Rolnicze. Szacowana liczba uczestników biorących udział w Targach wyniosła ok. 3000 osób.</p>				
5	Aktywne i innowacyjne Koła Gospodyń Wiejskich	<p>Celem operacji było podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności na temat innowacyjnego modelu sprzedaży produktów rolnych w ramach tworzenia Krótkich Łańcuchów Dostaw Żywności poprzez zorganizowanie konferencji dla przedstawicieli Kół Gospodyń Wiejskich z województwa lubuskiego. Koła Gospodyń Wiejskich, odgrywają ogromną rolę w produkcji lokalnej żywności wysokiej jakości. Celem organizacji konferencji z udziałem KGW było zainicjowanie rozwoju małych rynków, zwiększenia produkcji produktów najwyższej jakości w ramach idei skracania łańcucha dostaw żywności, hasła Polskiego Zielonego Ładu: <i>od pola do stołu</i>.</p>	1	65	III kwartał 25-26.X.2022 r.	36 900,00

		W ramach operacji została zorganizowana konferencja dla 65 uczestników, będących członkami różnych Kół Gospodyń Wiejskich z województwa lubuskiego. Środowisko KGW jest doskonałym źródłem dla przekazu wiedzy w zakresie tworzenia Krótkich Łańcuchów Dostaw w aspekcie sprzedaży lokalnej żywności wysokiej jakości.				
6	Zespoły Tematyczne ds. innowacji w rolnictwie	<p>Celem poszczególnych Zespołów Tematycznych ds. innowacji jest inicjowanie wymiany wiedzy i doświadczeń w zakresie innowacji na obszarach wiejskich, identyfikacja bieżących problemów oraz poszukiwanie możliwości ich rozwiązania pomiędzy przedstawicielami różnych środowisk: rolników, doradców, winiarzy, jednostek naukowych i samorządowych, przedsiębiorców sektora rolno-spożywczego czy hodowców. Tematyka wokół powstałych Zespołów ściśle odpowiada na aktualne potrzeby w zakresie rozwoju innowacji w rolnictwie jak i charakter środowiskowy województwa lubuskiego. Przy tym, powstałe Zespoły są podstawą dla tworzących się inicjatyw na poczet rozwoju <i>Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich</i>. W ramach operacji w formie warsztatów powstał film dostępny dla szerokiego grona zainteresowanych tematyką innowacji w rolnictwie.</p> <p>Przedmiotem operacji było zorganizowanie różnych form realizacji operacji w 2022 r. dla ścisłego grona zainteresowanych w ramach powstałych Zespołów Tematycznych ds. innowacji (winiarzy, hodowców, pszczelarzy, ekologów, przetwórców). Poszczególne formy realizacji operacji została dostosowana do przekazu treści o innowacjach dla wskazanego Zespołu Tematycznego ds. innowacji. Konferencja</p>	4	601	I - IV kwartał	246 700,00

		została zrealizowana dla pszczelarzy lubuskich - 61 uczestników pn.: <i>Nowoczesne pszczelarstwo - perspektywy i zagrożenia</i> . Przy tym, w ramach operacji został upubliczniony film na stronie Lubuskiego ODR oraz Sieci SIR dostępny dla szerokiego grona zainteresowanych. Powstały film jest relacją z organizacji warsztatów bartniczo-lawendowych, ukazujący innowacyjne rozwiązania stosowane w uprawie i przetwórstwie lawendy oraz bartnictwie, w tym metodę dziania kłody bartnej, wspinaczki na drzewo z wykorzystaniem leziwa - tradycyjnej techniki bartniczej oraz transfer wiedzy o rzemiośle bartniczym dot. przywracania dzikiej pszczoły do ekosystemu.				
7	Innowacje w uprawie, ochronie i pielęgnacji winorośli z uwzględnieniem wpływu gleby na parametry jakościowe owoców i wysokość plonu	Celem operacji było zapoznanie uczestników z najnowszymi rozwiązaniami w produkcji, ochronie i pielęgnacji winorośli, podniesienie poziomu wiedzy w zakresie zakładania winnicy, doborem odmian oraz utrzymaniem gleby w winnicy na poczet powstania potencjalnych Grup Operacyjnych w ramach działania "Współpraca". Celem konferencji połączonej z pokazem było wyznaczenie kierunków rozwoju, a także oczekiwań obecnych producentów winorośli mających duży wpływ na podjęcie właściwych decyzji i wyborów dla przyszłych plantatorów. Prezentowane tematy podczas konferencji były odpowiedzią na potrzeby lubuskich winiarzy w zakresie aktualnych i innowacyjnych rozwiązań technologicznych w uprawie winorośli, a także zachętą do alternatywnych źródeł dochodu we własnym gospodarstwie. Celem operacji było upowszechnienie wiedzy na temat innowacyjnych rozwiązań w sektorze rolno-spożywczym oraz identyfikacja potrzeb i problemów w tym zakresie.	2	58	IV kwartał 18-19.XI.2022 r.	30 000,00

		<p>Operacja miała również na celu promocję dobrych praktyk w uprawie winorośli w regionie.</p> <p>W ramach operacji zorganizowane zostały dwie formy realizacji operacji w postaci konferencji i pokazu dla 58 uczestników. Połączenie dwóch form operacji było podstawą do zwiększenia poziomu wiedzy uczestników zarówno od strony merytorycznej jak i praktycznej w zakresie złożonej tematyki innowacji w uprawie, ochronie i pielęgnacji winorośli. Zaprezentowane w ramach konferencji prelekcje przedstawicieli jednostek naukowych oraz specjalistów były podstawą do identyfikacji problemów i innowacyjnych rozwiązań w prowadzeniu winnicy. Ponadto, okazją do nawiązania kontaktu z naukowcami, będącego podstawą do tworzenia się potencjalnych Grup Operacyjnych w ramach Działania "Współpraca".</p>				
8	<p>Rolnictwo regeneratywne, zrównoważone i ekologiczne - dobra praktyka szwedzkich rolników</p>	<p>Głównym celem operacji było podniesienie poziomu wiedzy i wymiana doświadczeń w zakresie prowadzenia gospodarstwa zgodnie z zasadami rolnictwa regeneratywnego, zrównoważonego oraz ekologicznego pomiędzy polskimi a szwedzkimi rolnikami. Przy tym, wyjazd był inicjacją do nawiązania wzajemnych kontaktów a w perspektywie powstania potencjalnych Grup Operacyjnych w ramach działania "Współpraca". Podczas wyjazdu zostały przekazane założenia i warunki w ramach możliwości uzyskania wsparcia finansowego jakie potencjalni partnerzy mogą uzyskać w ramach działania "Współpraca". Uczestnicy w ramach wyjazdu studyjnego poznali szwedzkie tradycje rolnicze wraz z praktyką rolnictwa regeneratywnego i ekologicznego na najwyższym poziomie. W wyjeździe wzięli udział</p>	1	30	<p>III kwartał 28.VIII- 03.IX.2022 r.</p>	178 500,00

		<p>początkujący jak i doświadczone osoby w prowadzeniu gospodarstwa metodą rolnictwa regeneratywnego co przyczyniło się do przekazania wzajemnych doświadczeń oraz nawiązania współpracy na poczet utworzenia Grup Operacyjnych w ramach działania "Współpraca".</p> <p>W ramach operacji został zorganizowany wyjazd studyjny poświęcony tematyce rolnictwa regeneratywnego, zrównoważonego oraz ekologicznego. Wyjazd do Szwecji związany z wizytacjami w różnych gospodarstwach rolnych był najlepszym przykładem dobrej praktyki rolniczej dla 30 uczestników operacji oraz okazją do zdobycia wiedzy i nawiązania kontaktów w ramach tworzenia potencjalnych Grup Operacyjnych w ramach działania "Współpraca".</p>				
9	Lokalne Partnerstwo ds. wody na terenie województwa lubuskiego (LPW)	<p>Celem operacji było zainicjowanie współpracy oraz stworzenie sieci kontaktów w ramach powołania Lokalnych Partnerstw ds. wody między lokalnym społeczeństwem a instytucjami naukowymi i administracją publiczną na poczet prawidłowego zarządzania gospodarką wodną na obszarach wiejskich ze szczególnym uwzględnieniem rolnictwa. Transfer wiedzy i innowacji w zakresie gospodarowania wodą, diagnoza sytuacji w zakresie zarządzania zasobami wodnymi pod kątem potrzeb rolnictwa, upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie gospodarki wodnej i oszczędnego gospodarowania wodą w rolnictwie i na obszarach wiejskich na terenie województwa lubuskiego. Operacja przyczyniła się do sieciowania wielopodmiotowych kontaktów na poczet rozwoju</p>	1	400	I - IV kwartał	126 000,00

		<p><i>Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich.</i></p> <p>Przedmiotem operacji była kontynuacja powołania kolejnych Lokalnych Partnerstw ds. Wody na terenie województwa lubuskiego wzorem pilotażowej operacji dot. terenu powiatu świebodzińskiego w 2020 r. oraz sześciu powiatów objętych przedmiotowym Partnerstwem w 2021 r. W spotkaniach wzięli udział przedstawiciele administracji publicznej reprezentujący sektor gospodarki wodnej, spółek wodnych, izby rolniczej, lasów państwowych, parków narodowych i krajobrazowych, instytutów naukowych/uczelni rolniczych, organizacji pozarządowych i rolników na poczet poprawy gospodarki wodnej i prawidłowego zarządzania wodą na terenie danego powiatu.</p>				
10	<p>DNI POLA w województwie lubuskim. Innowacyjne rozwiązania wspierające gospodarstwa rolne.</p>	<p>Celem operacji była wymiana wiedzy i doświadczeń pomiędzy uczestnikami w obszarze postępu technologii uprawy, ochrony roślin, nawożenia oraz nawadniania, a także innowacji w sektorze rolnictwa precyzyjnego na podstawie pokazu polowego. Dni Pola przyczyniły się do poznania i wskazania nowych ścieżek rozwoju oraz możliwości zastosowania innowacyjnych rozwiązań w produkcji roślinnej ze szczególnym uwzględnieniem zrównoważonego nawożenia oraz ograniczeniem stosowania pestycydów. W ramach operacji wzięli udział początkujący jak i doświadczone osoby wykorzystujące nowatorskie rozwiązania w produkcji roślinnej, co przyczyni się do nawiązania współpracy lubuskich rolników.</p> <p>Przedmiotem operacji była bezpośrednia demonstracja upraw połączona z przekazem</p>	1	147	II kwartał 09.VI.2022 r.	20 000,00

	fachowej wiedzy w zakresie innowacyjnej produkcji roślinnej przez przedstawicieli jednostek naukowych i specjalistów LODR. Zorganizowanie pokazu podczas Dni Pola było najlepszą formą dla demonstracji pól uprawnych i bieżącej wymiany wiedzy oraz doświadczeń w produkcji roślinnej, ze szczególnym uwzględnieniem zrównoważonego nawożenia oraz ograniczeniem stosowania pestycydów.			
--	--	--	--	--

Odniesienie do programu zgodnie z instrukcją

Tab. 35. Zadania zrealizowane w ramach SIR z uwzględnieniem tematów i form:

Lp.	Tytuł operacji	Forma	Liczba form	Liczba uczestników/ odbiorców/nakład
1	2	3	4	5
1.	Dobre praktyki w rolnictwie łotewskim: hodowla bydła i przetwórstwo	wyjazd studyjny	1	30
2.	Hodowla bydła szansą na rozwój dla lubuskich rolników	konferencja	1	85
3.	Hodowla bydła szansą na rozwój dla lubuskich rolników	pokaz	1	85
4.	Hodowla bydła szansą na rozwój dla lubuskich rolników	film	1	200
5.	Produkcja żywności wysokiej jakości	konferencja	1	48
6.	Lubuskie innowacje podczas Targów Rolniczych	pokaz	4	3 000
7.	Aktywne i innowacyjne Koła Gospodyń Wiejskich	konferencja	1	65

Lp.	Tytuł operacji	Forma	Liczba form	Liczba uczestników/ odbiorców/nakład
1	2	3	4	5
8.	Zespoły Tematyczne ds. innowacji w rolnictwie	spotkanie	15	185
9.	Zespoły Tematyczne ds. innowacji w rolnictwie	warsztaty	6	155
10.	Zespoły Tematyczne ds. innowacji w rolnictwie	konferencja	1	61
11.	Zespoły Tematyczne ds. innowacji w rolnictwie	film	1	200
12.	Innowacje w uprawie, ochronie i pielęgnacji winorośli z uwzględnieniem wpływu gleby na parametry jakościowe owoców i wysokość plonu	konferencja	1	58
13.	Innowacje w uprawie, ochronie i pielęgnacji winorośli z uwzględnieniem wpływu gleby na parametry jakościowe owoców i wysokość plonu	pokaz	1	58
14.	Rolnictwo regeneratywne, zrównoważone i ekologiczne - dobra praktyka szwedzkich rolników	wyjazd studyjny	1	30
15.	Lokalne Partnerstwo ds. wody na terenie województwa lubuskiego (LPW)	spotkanie	20	400
16.	DNI POLA w województwie lubuskim. Innowacyjne rozwiązania wspierające gospodarstwa rolne	pokaz	1	147

**C.4. Zadania finansowane z innych źródeł, w tym w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich (KSOW),
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW)**

Projekty i zadania zlecone – zadania finansowane z funduszy innych niż dotacja celowa, SIR

Tab. 36. Projekty i zadania finansowane z innych źródeł

Lp.	Tytuł projektu/operacji	Cele i przedmiot projektu/operacji	Wskaźnik realizacji		Okres realizacji	Budżet brutto projektu/operacji	Źródło finansowania
			liczba form	liczba odbiorców			
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Książki rachunkowości - Polski FADN	Dostarczanie danych za rok 2021 i zbieranie danych rachunkowych dla potrzeb PL FADN w 2022 roku	226	226	2022	Dostarczanie – 250 182,00 Zbieranie – 390 194,00	<i>Umowa z IERiGŻ PIB Nr BR/422/DN/2022 oraz BR/422/D/2022 Umowa BR/422/Z/2022</i>
2	Poddziałanie 2.1 Wsparcie korzystania z usług doradczych. Umowa przyznania pomocy nr 00050.DDD.69094.100013.2017.04	Poprawianie wyników gospodarczych wszystkich gospodarstw oraz ułatwianie restrukturyzacji i modernizacji gospodarstw, szczególnie z myślą o zwiększeniu uczestnictwa w rynku i zorientowania na rynek a także zróżnicowania produkcji rolnej.	416	416	<i>Zakończone w 2022</i>	1 681 813,50	<i>PROW 2014-2020, Poddziałanie 2.1. Wsparcie korzystania z usług doradczych</i>
3	Poddziałania 1.1 Nowoczesne technologie uprawy zbóż Umowa 23.DDD.65140.1.24032.2019.04	Zamówienie realizowane jest w związku z wdrażaniem przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa poddziałania 1.1. „Wsparcie dla działań w zakresie kształcenia zawodowego i nabywania umiejętności” w ramach działania „Transfer wiedzy i działalność informacyjna” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020. Pomoc przyznawana w ramach PROW 2014–2020 ma umożliwić zwiększanie bazy wiedzy i innowacyjności na obszarach wiejskich oraz wzmocnić	6	140	2022 - 2023	172 209,84 zł	Poddziałanie 1.1 „Wsparcie dla działań w zakresie kształcenia zawodowego i nabywania umiejętności” w ramach działania „Transfer wiedzy i działalność informacyjna” objętego

		powiązania między rolnictwem i leśnictwem a badaniami i innowacją, a także promować uczenie się przez całe życie, w celu zwiększenia potencjału ludzkiego w sektorach rolnym i leśnym. Szkolenia i informacje ukierunkowane są na tematy użyteczne osobom pracującym w sektorze rolnictwa i leśnictwa dla ich rozwoju zawodowego i poprawy funkcjonowania ich gospodarstw oraz zapewniają dostęp do najbardziej aktualnej wiedzy w danym zakresie tematycznym, w tym do wyników badań oraz nowych i innowacyjnych rozwiązań.					Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020
4	Poddziałania 1.1 Obowiązki rolnika w świetle ustawy Prawo wodne Umowa 11.DDD.65140.1.11019.2019.04	Zamówienie realizowane jest w związku z wdrażaniem przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa poddziałania 1.1. „Wsparcie dla działań w zakresie kształcenia zawodowego i nabywania umiejętności” w ramach działania „Transfer wiedzy i działalność informacyjna” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020. Pomoc przyznawana w ramach PROW 2014–2020 ma umożliwić zwiększenie bazy wiedzy i innowacyjności na obszarach wiejskich oraz wzmocnić powiązania między rolnictwem i leśnictwem a badaniami i innowacją, a także promować uczenie się przez całe życie, w celu zwiększenia potencjału ludzkiego w sektorach rolnym i leśnym. Szkolenia i informacje ukierunkowane są na tematy użyteczne osobom pracującym w sektorze rolnictwa i leśnictwa dla ich rozwoju zawodowego i poprawy funkcjonowania ich gospodarstw oraz zapewniają dostęp do najbardziej aktualnej wiedzy w danym zakresie tematycznym, w tym do wyników badań oraz nowych i innowacyjnych rozwiązań.	11	289	2022 - 2024	775 560,00 zł	Poddziałanie 1.1 „Wsparcie dla działań w zakresie kształcenia zawodowego i nabywania umiejętności” w ramach działania „Transfer wiedzy i działalność informacyjna” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020

5	<p>Poddziałania 1.1 Normy i wymogi wzajemnej zgodności Umowa 00030.DDD.65140.1.32047.2019.04</p>	<p><i>Cel: Odtwarzanie, ochrona i wzbogacanie ekosystemów powiązanych z rolnictwem i leśnictwem</i></p> <p><i>Przedmiot: realizacja operacji w zakresie organizacji i przeprowadzenia szkoleń dla ostatecznych odbiorców szkoleń pn. „Normy i wymogi wzajemnej zgodności” w ramach poddziałania „Wsparcie dla działań w zakresie kształcenia zawodowego i nabywania umiejętności” w ramach działania „Transfer wiedzy i działalność informacyjna” objętego PROW 2014-2020</i></p>	12	300	2022	232 716,00 zł	<p>Poddziałanie 1.1 „Wsparcie dla działań w zakresie kształcenia zawodowego i nabywania umiejętności” w ramach działania „Transfer wiedzy i działalność informacyjna” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020</p>
6	<p>Poddziałania 1.1 Ochrona różnorodności biologicznej w warunkach produkcji rolnej 00047.DDD.65140.1.49078.2019.00</p>	<p>Cel szczegółowy - odtwarzanie, ochrona i wzbogacanie ekosystemów powiązanych z rolnictwem i leśnictwem</p>	5	110	2022	79 200,00	<p>PROW na lata 2014-2020, w ramach poddziałania: 1.1 „Wsparcie dla działań w zakresie kształcenia zawodowego i nabywania umiejętności” w ramach działania „Transfer wiedzy i działalność informacyjna” .</p>
7	<p>Poddziałanie 1.2 Wsparcie dla projektów demonstracyjnych i działań informacyjnych 0001.DDD.65141.1.00002.2020</p>	<p>Celem operacji jest upowszechnienie wśród rolników dobrych praktyk lub innowacyjnych rozwiązań stosowanych w ekologicznym systemie produkcji żywności</p>	7	81	2022-2024	1 615 552,00 zł	<p>PROW na lata 2014-2020, w ramach poddziałania: 1.2 „Wsparcie dla projektów demonstracyjnych</p>

							<i>i działań informacyjnych”</i>
8	Agro liga 2022	Wyłonienie i wypromowanie 10 najlepszych gospodarstw rolnych i 6 firm działających na rzecz rolnictwa w województwie lubuskim	1	16 uczestników: 10 rolników 6 firm	2022	Wkład własny- 2583,00 zł Śr. KSOW- 9400,00 zł Razem: 11983,00 zł	Realizacja operacji w ramach Planu Działania KSOW na lata 2014-2020, Plan Operacyjny na lata 2022-2023 Umowa 12/22 z dn. 31.05.2022
9	Najładniejsze gospodarstwo agroturystyczne województwa lubuskiego	Zwiększenie udziału zainteresowanych stron we wdrażaniu inicjatyw na rzecz rozwoju wsi, podniesienie jakości realizacji Programu, informowanie społeczeństwa i potencjalnych beneficjentów o polityce rozwoju obszarów wiejskich i wsparciu finansowym.	1	10	2022	10 205,76 zł	KSOW Działania na lata 2014-2020
10	Najlepsze gospodarstwo ekologiczne województwa lubuskiego	Wyłonienie najładniejszego gospodarstwa agroturystycznego w województwie lubuskim w 2022 roku	1	12	2022	Wkład własny: 8504,00 zł Śr. KSOW: 4900,00 zł Razem: 13404,00 zł	<i>Realizacja operacji w ramach Planu Działania KSOW na lata 2014-2020, Plan Operacyjny na lata 2022-2023</i> <i>Umowa 20/22 z dn. 31.05.2022</i>
11	Kiermasz produktów ekologicznych	Celem operacji jest przekazanie wiedzy i możliwości wzmacniania odporności i spożywania produktów ekologicznych od rodzimych przedsiębiorców podczas	1	500	2022	8 395,90 zł	Partnerem Planu Działania „KSOW- Krajowa Sieć Obszarów

		organizacji stoiska wystawienniczego, które będzie zorganizowane podczas imprezy towarzyszącej oraz późniejsze wykorzystanie przez uczestników zdobytej wiedzy w praktyce. Celem jest również propagowanie polskiego, ekologicznego rolnictwa co jest również celem Komisji Europejskiej.					Wiejskich” na lata 2014-2020
12	Konkurs ekologiczny dla dzieci „Oszczędzajmy wodę i dbajmy razem o przyrodę”	Celem operacji było uświadomienie dzieci i młodzieży jak ważne i jak duży wpływ na funkcjonowanie naszej planety ma racjonalne gospodarowanie wodą. Uczestnictwo w konkursie, w którym trzeba było wykonać plakat zachęcający do oszczędzania wody, spowodowało, że uczestnicy musieli pochylić się nad tematem co zwiększyło świadomość w kwestii oszczędzania wody	1	50	2022	10 131,95	Partnerem Planu Działania „KSOW- Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” na lata 2014-2020
13	Konkurs dla dzieci „Odpoczywaj na wsi”	Celem konkursu jest m.in. promowanie wśród uczniów wypoczynku na polskiej wsi, w szczególności z uwzględnieniem walorów naturalnych, dziedzictwa kulturowego i kulinarnego oraz różnorodności przyrodniczej obszarów wiejskich, a także popularyzacja twórczości plastycznej dzieci i młodzieży.	1	33	2022	bezpłatne	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
14	Zielone Gospodarstwa Opiekuńcze	Forma wsparcia w zakresie opieki i integracji społecznej realizowana w ramach gospodarstwa wiejskiego posiadającego położenie w sąsiedztwie przyrody lasów i łąk, ogród umożliwiający komfortowy wypoczynek i uprawę roślin oraz domowe zwierzęta. Podopieczni w gospodarstwach mają czuć się swobodnie, a zapewniane aktywności muszą być zgodne z ich preferencjami, oczekiwaniami i możliwościami.	3	24	2021-12-30 2023-06-30	1 508 885,95	Regionalny Program Operacyjny Lubuskie 2020

15	Rolnik Zawód Przyszłości	Dostarczenie wiedzy na temat Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej (w tym działania premiowe PROW) poprzez zorganizowanie konferencji dla uczniów i nauczycieli szkół rolniczych, rolników i doradców rolniczych z woj. lubuskiego	1	50	2022	Wkład własny- 1714,00 zł Śr. KSOW- 5457,98 zł Razem: 7171,98 zł	Realizacja operacji w ramach Planu Działania KSOW na lata 2014-2020, Plan Operacyjny na lata 2022-2023 Umowa 19/22 z dn. 31.05.2022
----	---------------------------------	---	---	----	------	--	--

Odniesienie do programu zgodnie z instrukcją

Tab. 37. Zadania zrealizowane w ramach projektów z uwzględnieniem tematów i form

Lp.	Tytuł projektu	Forma	Liczba form	Liczba uczestników/ odbiorców/nakład
1	2	3	4	5
1	Książki rachunkowości - Polski FADN	Liczba książek	226	226
2	Programy w ramach wsparcia korzystania z usług doradczych - KUD	Liczba umów	416	416
3	Poddziałania 1.1 Nowoczesne technologie uprawy zbóż	Liczba szkoleń	6	140
4	Poddziałania 1.1 Obowiązki rolnika w świetle ustawy Prawo wodne	Liczba szkoleń	11	289
5	Poddziałania 1.1 Normy i wymogi wzajemnej zgodności	Liczba szkoleń	12	300
6	Poddziałania 1.1 Ochrona różnorodności biologicznej w warunkach produkcji rolnej	Liczba szkoleń	5	110
7	Poddziałanie 1.2 Wsparcie dla projektów demonstracyjnych i działań informacyjnych	Liczba demonstracji	7	81
8	Konkurs Agro Liga	Liczba uczestników	1	16
9	Najładniejsze gospodarstwo agroturystyczne województwa lubuskiego	Liczba uczestników	1	10

10	Najlepsze gospodarstwo ekologiczne województwa lubuskiego	Liczba uczestników	1	12
11	Kiermasz produktów ekologicznych	Liczba uczestników	1	500
12	Konkurs ekologiczny dla dzieci „Oszczędzajmy wodę i dbajmy razem o przyrodę”	Liczba uczestników	1	50
13	Konkurs dla dzieci „Odpoczywaj na wsi”	Liczba uczestników	1	33
14	Zielone Gospodarstwa Opiekuńcze	Liczba uczestników	3	24
15	Konferencja „Rolnik Zawód Przyszłości”	Liczba uczestników	1	50

D. Współpraca z innymi instytucjami i samorządem

Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kalsku przy realizacji swoich zadań ściśle współpracuje z wieloma instytucjami tj. Lubuską Izbą Rolniczą, Państwową Inspekcją Pracy, Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa, Kasą Ubezpieczenia Społecznego, Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej, Lubuskim Urzędem Marszałkowskim, Urzędem Wojewódzkim, Szkołami Rolniczymi w Bobowicku, Kamieniu Małym i Henrykowie, jednostkami badawczo – rozwojowymi, jednostkami samorządu terytorialnego, lokalnymi i regionalnymi organizacjami wspierania przedsiębiorczości, Kołami Gospodyń Wiejskich, środkami masowego przekazu. Na co dzień najważniejszą współpracą jest dla nas Centrum Doradztwa Rolniczego oddział w Brwinowie i pozostałymi oddziałami.

Tab. 38. Współpraca z instytucjami krajowymi i samorządem

Lp.	Nazwa instytucji	Przedmiot/cel współpracy
1	2	3
1	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	Wymiana informacji w zakresie środków pomocowych dla rolników. Współpraca z powiatowymi biurami ARiMR. Upowszechnienie informacji i interpretacji przekazywanych przez ARiMR. Przygotowanie doradców do prawidłowego doradzania i pomocy w wypełnianiu wniosków. Publikowanie materiałów prasowych Agencji na stronie www i FB. Wspólna działalność szkoleniowa. Ukazywanie się artykułów w czasopiśmie Lubuskie Aktualności Rolnicze. Stoiska podczas imprez informacyjno-promocyjnych organizowanych przez LODR. Współorganizacja i fundator dla laureatów konkursów, olimpiady organizowanych przez LODR.
2	Krajowy Ośrodek Wsparcie Rolnictwa	Promowanie polskich produktów rolnych i żywnościowych, metod ich produkcji, a także systemów jakości produktów rolnych i żywnościowych. Wspólne działania w ramach Konkursu „Bitwa Regionów” - promowanie regionalnych potraw, a także bogactwa i różnorodności lokalnych tradycji kulinarnych. Wsparcie organizacji „Olimpiada BHP 2022”. Pomoc przy promocji programu „Polska smakuje” - Polska żywność wysokiej jakości. Stoiska podczas imprez informacyjno-promocyjnych organizowanych przez LODR. Współorganizacja i fundator dla laureatów konkursów, olimpiady organizowanych przez LODR.
3	Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	Współpraca przy realizacji konkursu Bezpieczne Gospodarstwo Rolne. Wsparcie szkoleniowe skierowane dla rolników i mieszkańców wsi. Poradnictwo, prewencja, wsparcie wielu działań Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego. Stoiska podczas imprez informacyjno-promocyjnych organizowanych przez LODR. Współorganizacja i fundator dla laureatów konkursów, olimpiady organizowanych przez LODR.
4	Banki Spółdzielczy we Wschowie	Wsparcie wydarzeń Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, prezentacja atrakcyjnych ofert bankowych dla rolników, konsultacje na temat kredytów udzielanych rolnikom korzystających z dofinansowań ze źródeł zewnętrznych.
5	Lubuska Izba Rolnicza	Wsparcie działań Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, działania na rzecz lubuskich rolników. Stoiska podczas imprez informacyjno-promocyjnych organizowanych przez LODR. Udział w zebraniach Rad Powiatowych. Szacowanie strat spowodowanych klęskami żywiołowymi i łowieckimi. Współorganizacja i fundator nagród dla laureatów konkursów, olimpiady. Udział przedstawicieli Lubuskiej Izby Rolniczej w Radzie Społecznej Doradztwa Rolniczego przy LODR Kalsk.
6	Regionalne zarządy gospodarki wodnej	Współpraca w ramach Lokalnych Partnerstw Wodnych. Budowanie wspólnej strategii czyli sieci efektywnej współpracy pomiędzy kluczowymi partnerami na rzecz zarządzania zasobami wody w rolnictwie i na obszarach wiejskich na poziomie lokalnym.
7	Placówki oświatowe w zakresie prowadzenia szkoleń zawodowych wynikających z potrzeb lokalnego rynku pracy	Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Kamieniu Małym, Bobowicku i Henrykowie – to lubuskie szkoły rolnicze. LODR podpisał Porozumienie o współpracy w dniu 4.06.2020 r. Udział szkół w wielu wydarzeniach organizowanych przez LODR (Olimpiada BHP, Konferencja Rolnik zawod przyszłości). Zamieszczanie informacji w miesięczniku Lubuskie Aktualności Rolnicze o naborach do szkół i rekrutacji na szkolenia prowadzone przez placówki oświatowe. Możliwość wystawiennicza Szkół w Targach rolniczych.
8	Szkoły, szkoły wyższe, placówki badawczo-rozwojowe i placówki naukowe PAN:	Współpraca w zakresie rozwoju obszarów wiejskich. Badanie koniunktury w rolnictwie. Prowadzenie szkoleń przez wykładowców naukowych organizowanych w LODR. Korzystanie z baz technologicznych i naukowych. Informowanie

L.p.	Nazwa instytucji	Przedmiot/cel współpracy
1	2	3
	<p>SGH, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu i Wrocławiu, Szkola Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach, Instytut Ogrodnictwa – Państwowy Instytut Badawczy w Skierniewicach, Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej- Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny, Uniwersytet Zielonogórski, Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin Państwowy Instytut Badawczy. Zakład Doświadczalny Radzików, Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa - Państwowy Instytut Badawczy.</p>	<p>uczniów szkół o działalności LODR. Uczestniczenie nauczycieli i uczniów w szkoleniach organizowanych przez LODR oraz PZDR. Współdziałal przy organizowaniu szkoleń, kursów i innych form promowania wiedzy rolniczej. Badania ankietowe. Publikacja artykułów w wydawnictwach LODR. Pro-wadzenie książek rachunkowych Polskiego FADN zgodnie z umową, upowszechnianie wyników rachunkowości rolnej wśród rolników. Transfer wiedzy między instytucjami. Działania na rzecz propagowania innowacji na obszarach wiejskich i w rolnictwie poprzez szkolenia, czy spotkania w W W</p> <p>W ramach grup tematycznych z danego zakresu produkcji rolniczej (SIR). Współpraca przy zespołach dot. Lokalnych Partnerstw Wodnych.</p>
9	<p>Związki zawodowe i społeczno-zawodowymi organizacje rolników (współpraca ze wszystkimi związkami zawodowymi i społecznymi działające na rzecz rolników i mieszkańców obszarów wiejskich)</p>	<p>Współpraca z kobietami wiejskimi zrzeszonymi w KGW. Współorganizacja w informowaniu rolników o możliwościach nabycia materiału hodowlanego, upowszechnianie zasad prawidłowego doboru ras w kojarzeniach towarowych, współdziałal w organizacji wystaw i pokazów zwierząt gospodarskich, ptactwa ozdobnego. W zakresie chowu i hodowli zwierząt, organizacji szkoleń. Stowarzyszenia działające na obszarach wiejskich. Współpraca przedstawicieli związków zawodowych wchodzących w skład Rady Społecznej Doradztwa Rolniczego w Kalsku. Udział przedstawicieli wraz z promocją działania podczas targów rolniczych np. Lubuski Związek Pszczelarzy, Polski Związek Hodowców Gołębi Pocztowych - Okręg Zielona Góra.</p>
10	<p>Lokalne i regionalne organizacje wspierania przedsiębiorczości:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lubuska Rada Kół Gospodyń Wiejskich . 2. Lokalne Grupy Działania. 3. Fundacją na Rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa. 4. Sołectwa. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z Lubuską Radą Kół Gospodyń Wiejskich, inicjatywy wspierające promowanie dorobku KGW oraz reprezentowanie interesów środowisk kobiet wiejskich, przygotowywanie i wdrażanie strategii rozwoju lokalnego 2. Działania LGD obejmują: rozwijanie potencjału lokalnych działaczy w dziedzinie, działanie na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich, aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich. 3. Projekty w ramach doskonalenia zawodowego. 4. Współpraca z Sołtysami lubuskich wsi, Organizacja „Dnia Sołtysa”, pomoc Sołectw w organizacji szkoleń gminnych. Współpraca doradców z Sołtysami.
11	<p>Firmy produkujące środki ochrony roślin, nawozy, pasze:</p>	<p>Promocja nowych środków produkcji i pasz, poprzez demonstracje wdrożeniowe, szkolenia.</p> <p>Udział w Dniach Pola. Reklama w miesięczniku LODR. Sponsorzy działań LODR. Udział w Targach Rolniczych.</p>

L.p.	Nazwa instytucji	Przedmiot/cel współpracy
1	2	3
	Timac, Josera, Invigo, Hodowla Roślin Strzelce Sp. z o.o. Grupa IHAR, Kopalnia Węgla Brunatnego Sieniawa, Agro Biznes, Agro Efekt, Agro Ekspert, Hodowla Roślin Danko, Hodowla Roślin Strzelce, Agrowol, Harol, Zawadzka,	
12	Szkoły, szkoły wyższe, placówki badawczo-rozwojowe i placówki naukowe PAN	Szkoła Główna Handlowa w Warszawie: prowadzenie badań ankietowych w zakresie koniunktury w rolnictwie.
13	Parki Narodowe i Krajobrazowe oraz Lasy Państwowe.	Szkolenia, materiały promocyjne, udział w targach i innych wydarzeniach, artykuły w Lubuskich Aktualnościach Rolniczych.
14	Jednostki administracji rządowej i jednostkami samorządu terytorialnego: <ol style="list-style-type: none"> 1. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. 2. Lubuski Urząd Wojewódzki w Gorzowie Wlkp. 3. Lubuski Urząd Marszałkowski w Zielonej Górze. 4. Regionalny Ośrodek Polityk Społecznej w Zielonej Górze. 5. Samorządy Terytorialne i gmin i powiatów. 6. Wojewódzki Inspektorat Weterynarii. 7. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa. 8. Stacja Doświadczalna Oceny Odmian. 9. Centrum Doradztwa Rolniczego: Brwinów, Poznań, Kraków, Radom. 10. Okręgowa Stacja Chemiczno – Rolnicza. 11. Lubuskie Centrum Produktu Regionalnego. 12. Główny Urząd Statystyczny 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bezpośrednia współpraca, koordynacja pracy LODR, nadzór nad działaniami LODR, raportowanie (ASF, cen nawozów, cen środków ochrony roślin), patronaty nad wydarzeniami LODR. 2. Współpraca w zakresie zasad szacowania szkód w gospodarstwie rolnym, wsparcie działań LODR, udział w ważnych wydarzeniach LODR, monitoring ASF, monitoring ptasiej grypy, patronaty nad wydarzeniami LODR. 3. Współpraca w ramach realizacji projektów KSOw, PROW, udział w Dożynkach wojewódzkich, patronat nad Targami. 4. Partnerstwo w projekcie „Gospodarstwa opiekuńcze”, trzy gospodarstwa w woj. lubuskim. Odpowiedź na potrzeby samotnych osób starszych mieszkających na terenach wiejskich. Jest to forma dziennego pobytu dla seniorów, odpowiadająca na potrzeby o charakterze opiekuńczo-społecznym. Stosowane często zamiennie określenia to: rolnictwo społeczne, rolnictwo opiekuńcze, rolnictwo dla zdrowia, zielona opieka, zielone ćwiczenia, terapia rolnicza. Gospodarstwa opiekuńcze to forma gospodarowania polegająca na łączeniu działalności rolniczej z opieką nad osobami potrzebującymi różnego rodzaju wsparcia. Najważniejszą cechą takich gospodarstw jest wykorzystanie potencjału gospodarstwa rolnego do prowadzenia działań o charakterze terapeutycznym. 5. Współpraca z lokalnymi Włodarzami, organizacja szkoleń na terenie gmin i powiatów. 6. Bioasekuracja, współpraca w zakresie prowadzenia szkoleń dla rolników. Bieżący nadzór nad ASF – zapobieganie rozpowszechnianiu ASF i ptasiej grypy, ubój z konieczności zwierząt gospodarskich kopytnych poza rzeźnią 7. Prowadzenie szkoleń z zakresu środków ochrony roślin, kontrola szkoleń. 8. Porozumienie o współpracy w zakresie popularyzacji nowych odmian zalecanych do uprawy w województwie lubuskim, PDO, Dni Pola, Dni Kukurydzy i soi, Bioasekuracja ziemniaka. 9. Szkolenia – podnoszenie kwalifikacji pracowników LODR, wspólna realizacja projektów tj. transfer wiedzy, wsparcie projektów demonstracyjnych, nadzór metodyczny CDR –u nad działaniami ODR. 10. Podpisane Porozumienie <p>Prowadzenie informatycznej bazy danych o firmach przetwórstwa rolno-spożywczego i obsługi rolnictwa</p>

L.p.	Nazwa instytucji	Przedmiot/cel współpracy
1	2	3
		<p>Wspomaganie inicjatyw gospodarczych oraz prowadzenie szeroko rozumianego doradztwa w zakresie działalności związanej z promocją produktów regionalnych i lokalnych oraz technologią produkcji, prowadzenie działalności edukacyjnej.</p> <p>11. Współpraca odnośnie statystyk zbiorów w poszczególnych gminach, powierzchni zasiewów, ilości gospodarstw rolnych.</p>
15	<p>Związki zawodowe i społeczno-zawodowymi organizacje rolników:</p> <p>Lubuski Związek Pszczelarzy.</p> <p>Zielonogórski Związek Pszczelarzy.</p> <p>Związek Hodowców Gołębi Poczтовых - Okręg Zielona Góra.</p> <p>Związek Hodowców Drobiu.</p> <p>Związek Hodowców Bydła.</p> <p>Lubuskie Forum Rolnicze.</p>	<p>Współpraca w zakresie prowadzenia/organizacji szkoleń , konferencji, pokazów demonstracji dla rolników i mieszkańców obszarów wiejskich, udział w Targach.</p>
16	Środkami masowego przekazu	<p>Radio Zachód, Gazeta Lubuska, Radio Maryja – audycje telewizyjne i radiowe z udziałem dyrekcji LODR, publikacje artykułów o zasięgu wojewódzkim takich jak Targi Rolnicze w Kalsku i inne wydarzenia organizowane przez LODR. Wsparcie działań promocyjnych Ośrodka. Objęcie patronatem ważnych wydarzeń LODR.</p>
17	Państwa Inspekcja Pracy	<p>Wsparcie działań Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego. Współpraca szkoleniowo – informacyjna. Propagowanie bezpiecznych zachowań w rolnictwie. Współorganizacja Olimpiady BHP 2022. Stoiska podczas imprez informacyjno-promocyjnych organizowanych przez LODR.</p>
18	Gospodarstwa agroturystyczne „Tańczący Żuraw” w Jordanowie, Nowe Żabno „Gościniec pod Dębem” w Jasieńcu.	<p>Partnerstwo w ramach projektu Zielone Gospodarstwa Opiekuńcze” w województwie lubuskim.</p>
19.	Lubuski Ośrodek Innowacji i Wdrożeń Agrotechnicznych w Kalsku.	<p>Stacje meteo, monitoring agrofagów.</p>

Tab. 39. Współpraca ODR z instytucjami zagranicznymi.

Lp.	Kraj	Rodzaj zagranicznej instytucji/podmiotu współpracującego (np. podmiot doradczy, uczelnia, instytut badawczy itd.)	Rodzaj współpracy (np. organizacja wydarzenia, realizacja projektu, udział w stowarzyszeniu międzynarodowym, organizacja wizyty studyjnej itd.)	Przedmiot współpracy (krótki opis 2-3 zdaniowy na czym polega współpraca)	Czas trwania współpracy	Efekt współpracy	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7	8
1							

E. Wykaz ważniejszych wydarzeń

Wykaz ważnych wydarzeń Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Kalsku przedstawiono w poniżej tabeli.

Jednoczenie LODR wyjaśnia, że nie odbyły się 3 zaplanowane formy „Targi/Wystawy” tj.:

1. Wystawa Drobne Inwentarza - Glisno 2022 (czerwiec),
2. XXX Targi Rolnicze GLISNO 2022 (czerwiec),
3. XX Targi Rolnicze Jesień w Gliźnie (wrzesień).

LODR musiał odwołać je ze względu na trwającą modernizację budynku, teren wystawienniczy był terenem budowy.

Główny Inspektor budowlany nie wyraził zgody na zorganizowanie Targów i Wystawy. Z uwagi na powyższe LODR zmuszony był odwołać planowane wydarzenia.

Tab. 40. Wykaz ważniejszych wydarzeń

L.p.	Nazwa	Termin	Miejsce	Organizator/współorganizator	Stan realizacji*
1	2	3	4	5	
1	Targi Rolnicze AGRO-TARG	4-5.06.2022 r.	Kalsk	Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	Zrealizowane
2	Kiermasz Ogrodniczy	18.09.2022 r.	Kalsk	Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	Zrealizowane
3	Wystawa Drobego Inwentarza - Glisno 2022	28-29.05.2022 r.	Glisno	Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	Niezrealizowane
4	Targi Rolnicze GLISNO 2022	28-29.05.2022 r.	Glisno	Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	Niezrealizowane
5	XX Targi Rolnicze Jesień w Gliśnie	11.09.2022 r.	Glisno	Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	Niezrealizowane
6	„Dni Pola”-Świebodzin	14.06.2022 r.	Świebodzin	Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego/Stacja Doświadczalnictwa Oceny Odmian w Świebodzinie (COBOR)	Zrealizowane
7	V Konferencja Hodowców Bydła „HODOWLA BYDŁA SZANSĄ NA ROZWÓJ LUBUSKICH ROLNIKÓW”	28-29.06.2022 r.	Kalsk	Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	Zrealizowane

*zrealizowane, odwołane

F. Działalność wydawnicza

Tab. 41. Działalność wydawnicza w 2022 r.

Lp.	Tytuł	Forma	Nakład:	
			plan	wykonanie
1	2	3	4	5
1.	Lista odmian zalecanych do uprawy w województwie lubuskim	Broszura	500	500
2.	Uprawa ziół	Broszura	500	500
3.	Uprawa wybranych roślin ozdobnych	Broszura	500	500
4.	Przydomowy chów drobiu	Broszura	500	500
5.	Aktywny senior	Ulotka	100	100
6.	Kalkulacja kosztów produkcji wybranych produktów rolniczych	Ulotka	100	100

G. Kształcenie i doskonalenie zawodowe kadry własnej

Tab. 42. Kształcenie i doskonalenie kadry własnej

Jednym z ważniejszych elementów pracy doradcy jest kształtowanie i doskonalenie wiedzy i nowych umiejętności. Stałe poszerzanie kompetencji sprzyja rzetelności przekazywania wiedzy i doradzania rolnikom i mieszkańcom obszarów wiejskich. Obecnie rolnik oczekuje szerokiej wiedzy i kompetentnej porady. Dlatego ogromną rolą Ośrodka jest inwestycja w szkolenie swojej kadry.

Symbol	Tematyka szkoleń	Plan	Wykonanie
		liczba uczestników	
1	2	3	4
G.1.	Szkolenia wewnętrzne	56	383
G.1.1.	Systemy produkcji rolnej	15	25
G.1.2.	Rozwój obszarów wiejskich	28	48
G.1.3.	Rolnictwo ekologiczne i programy rolno-środowiskowo-klimatyczne	6	
G.1.4.	Ekonomika i zarządzanie gospodarstwem rolnym	3	62
G.1.5.	Metodyka i organizacja doradztwa rolniczego	2	87
G.1.6.	Inne*	2	161
G.2.	Szkolenia zewnętrzne**	392	1002
G.2.1.	Systemy produkcji rolnej	92	358
G.2.2.	Rozwój obszarów wiejskich	130	257
G.2.3.	Rolnictwo ekologiczne i programy rolno-środowiskowo-klimatyczne	84	144
G.2.4.	Ekonomika i zarządzanie gospodarstwem rolnym	36	12
G.2.5.	Metodyka i organizacja doradztwa rolniczego	40	135
G.2.6.	Inne*	10	98

Szkolenia wewnętrzne:

Systemy produkcji rolnej:

- Bezpieczeństwo uprawy kukurydzy w warunkach zmieniającego się klimatu.
- Bezpieczeństwo uprawy kukurydzy w warunkach zmieniającego się klimatu - zagadnienia nawożenia kukurydzy.
- Bezpieczeństwo uprawy kukurydzy w warunkach zmieniającego się klimatu - zagadnienia odmianowe kukurydzy.

Rozwój obszarów wiejskich:

- e- bazarek.
- Dopłaty bezpośrednie 2022 oraz zmiany w działaniu rolno-środowiskowo-klimatycznym.

Ekonomia i zarządzanie gospodarstwem rolnym:

- Uwagi metodyczne dotyczące systemu PL FADN.
- Prawidłowe prowadzenie monitoringu nawozów mineralnych oraz środków ochrony roślin
- VAT w rolnictwie.

Metodyka i organizacja doradztwa rolniczego:

- Sprawozdawczość LODR Kalsk na rok 2022 - działania, zasady.
- Podsumowanie zadań organizowanych w I półroczu 2022 r. oraz sprawy bieżące działalności LODR Kalsk
- Sporządzanie planów nawozowych.

Inne:

- Polski Ład - wsparcie i ulgi podatkowe dla obywateli.
- Rozliczanie projektu 2.1. Wsparcie korzystania z usług doradczych w ramach PROW 2014-2020.
- Szkolenie wewnętrzne dla autorów artykułów Lubuskich Aktualności Rolniczych.
- Mobbing i metody przeciwdziałania – szkolenie skierowane dla pracowników.
- Mobbing i metody przeciwdziałania – szkolenie skierowane dla kadry zarządzającej.

Szkolenia zewnętrzne realizowane były przede wszystkim poprzez ofertę Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, Krakowie, Radomiu i Poznaniu. Platforma planowanie.cdr.gov.pl/szkolenia umożliwia łatwy i szybki dostęp do formy kształcenia. Forma szkoleń on-line sprzyja kształceniu, kadra pracowników ODR chętnie z niej korzysta. Doradcy zobowiązani są do korzystania ze szkoleń uzupełniających dla doradców rolniczych, i takie formy były realizowane w roku 2022. Nadzór nad systemem planowanie.cdr.gov.pl/szkolenia sprawuje Dział Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw.

H. PODSUMOWANIE

Tab. 43. Zbiorcza informacja na temat działalności szkoleniowej, doradczej, informacyjnej i upowszechnieniowej zrealizowanych w 2022 r. z części C1

L.P.	Rodzaj działalności		Plan		Wykonanie	
			Liczba form	Liczba odbiorców	Liczba form	Liczba odbiorców
1	Działalność szkoleniowa	Szkolenie w tym szkolenie zdalne	111	1250	118	1635
		Szkolenie wyjazdowe	3	22	3	50
		Konferencja w tym konferencja zdalna	1	50	2	75
		Razem	115	1322	123	1760
2	Działalność doradcza	Porada indywidualna		24482		27949
		Doradztwo grupowe	22	105	28	158
		Pozostała działalność doradcza				1501
		Razem	22	24587	28	29608
3	Działalność informacyjna	Informacja		18889		20602
		Broszura	4	2000	4	2000
		Ulotka	2	200	2	200
		Info na www.	27		213	
		Art. w miesięczniku odr	209		239	
		Inne wydawnictwa				
		Stoisko informacyjno-promocyjne	8		18	
		Pozostała działalność informacyjna	282		576	
		Razem	532	21089	1052	22802
	Działalność upowszechnieniowa	Pokaz	27		29	
		Demonstracja				
		Konkurs	10		15	
		Olimpiada	1		1	
		Targi/wystawy	6		4	
		Pozostała działalność upowszechnieniowa	44	400	50	400
		Razem	88	400	99	400

Tab. 44. Zbiorcza informacja na temat płatnych usług na rzecz rolników zrealizowanych 2022 r. z części C2

L.P.	Rodzaj działalności	Plan		Wykonanie	
		Liczba form	Liczba odbiorców	Liczba form	Liczba odbiorców
1	2	3	4		
1	Działalność szkoleniowa	31	630	27	497
2	Działalność doradcza		2845		4297
3	Działalność informacyjna	5012	15600	6126	31900
4	Działalność upowszechnieniowa	4		2	

Tab. 45. Zbiorcza informacja na temat działalności szkoleniowej, doradczej, informacyjnej i upowszechnieniowej zrealizowanych w 2022 r. z części C3 i C4

L.P.	Rodzaj działalności	Plan		Wykonanie	
		Liczba form	Liczba odbiorców	Liczba form	Liczba odbiorców
1	2	3	4		
1	Działalność szkoleniowa	117	2737	68	1821
2	Działalność doradcza		654	18	851
3	Działalność informacyjna	5	2500	1	
4	Działalność upowszechnieniowa	7	81	20	492

Tab. 46. Zbiorcza informacja na temat działalności szkoleniowej, doradczej, informacyjnej i upowszechnieniowej zrealizowanej w 2022 r.

L.P.	Rodzaj działalności	Plan		Wykonanie	
		Liczba form	Liczba odbiorców	Liczba form	Liczba odbiorców
1	2	3	4		
1	Działalność szkoleniowa	263	4689	218	4078
2	Działalność doradcza	22	28086	46	34756
3	Działalność informacyjna	5549	39189	7179	54702
4	Działalność upowszechnieniowa	99	481	121	892

Konkluzje:

Działalność Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w czasie po pandemicznym stopniowo wraca do normy. Szkolenia i konferencje odbywają się w normalnym trybie. Większość z wielu zaplanowanych spotkań i wydarzeń odbywa się w terminie, a proponowane tematy cieszą się dużym zainteresowaniem wśród rolników i mieszkańców obszarów wiejskich. Nadal utrzymujemy formę „szkoleń zdalnych”, aby docierać do jak największej grupy odbiorców, jednak zainteresowanie tym sposobem przekazywania wiedzy jest wśród rolników i mieszkańców obszarów wiejskich coraz mniejsze. Rolnicy częściej wybierają szkolenia stacjonarne. Doradztwo odbywa się w sposób bezpośredni, część porad jest udzielana zdalnie lub poprzez kontakt telefoniczny.

Doradcy uczestniczyli w roku 2022 w wielu „*ponadplanowych*” wydarzeniach organizowanych na terenie gmin i powiatów, takich jak Dożynki i Festyny, gdzie promowali działalność Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego. Bezpośredni kontakt z rolnikiem sprzyja budowaniu pozytywnego wizerunku Ośrodka. Ofertę LODR wzbogaciło także doradztwo grupowe, pokazy i konkursy realizowane w ramach wielu wydarzeń. Działalność doradcza, szkoleniowa, informacyjna i upowszechnieniowa kierowana była priorytetami wytyczonymi przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz potrzebami zgłaszanymi przez samych rolników.

Planowanie zadań z rocznym wyprzedzeniem, jest trudne a ich realizacja jest obarczona sporym ryzykiem, do największych zagrożeń należą zmniejszająca się kadra doradców rolniczych, wypalenie zawodowe, irytacja pracowników na niezmiatającą się od lat trudną sytuację finansową, wypłacanie premii wypracowanych w projektach z bardzo dużym opóźnieniem (czasami 1-2 lata), nawarstwianie się wielu zadań, braki kadrowe, trudności z pozyskaniem wykwalifikowanych pracowników, zmieniające się zapotrzebowania odbiorców, spadek ilości aktywnych rolników, łatwy i szybki dostęp rolników do wiedzy w sieci – to wszystko sprawia, że z każdym kolejnym rokiem wykonanie zaplanowanego miernika sprawia coraz większe wyzwanie.

Zadania Ośrodka często wynikają z nagłej potrzeby i są spowodowane nieprzewidzianymi zdarzeniami zewnętrznymi, takimi jak epidemia ASF, ptasia grypa, ogłoszenie stanu suszy, szkody łowieckie, dodatkowe projekty – często zadania te muszą być realizowane kosztem zadań statutowych. Praca w doradztwie staje się coraz trudniejsza i należy o tym mówić głośno.

Kolejne lata zadecydują o tym w jakim kierunku będzie rozwijać się państwowe doradztwo rolnicze. Głównym celem Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego jest wychodzenie naprzeciw ciągle zmieniającym się potrzebą naszych odbiorców, które będą odmienne niż w innych częściach kraju ze względu na specyfikę naszego regionu.

Tabela: *Zatrudnienie w Powiatowych Zespołach Doradztwa Rolniczego* wskazuje zatrudnienie 45 doradców rolniczych w LODR Kalsk. Obecnie w niektórych biurach powiatowych jest jeden - dwóch doradców - na cały powiat. W 2023 roku niektórzy doradcy odejdą na zasłużone emerytury, część mówi głośno o zmianie pracy. W praktyce co roku odchodzi kilku doświadczonych doradców z dużą wiedzą, a na ich miejsce przychodzą w większości osoby bez doświadczenia lub zostają wolne wakaty, przez co pozostali pracownicy mają coraz więcej obowiązków. W takiej sytuacji trudno zaplanować zadania na przyszły rok. Do tego, na rynku działają firmy prywatne, które często w „agresywny” sposób poruszają się we wspólnym obszarze odbierając nie tylko klientów, ale także doświadczonych pracowników.

W rok 2023 cztery nowo zatrudnione osoby będą ubiegać się o podstawowe uprawnienia doradcy rolniczego. Kilkunastu pracowników należy przeszkolić i umożliwić im zdobycie uprawnień na doradców rolnośrodowiskowych. LODR jest w stałym kontakcie z CDR Brwinów – monitorując ogłoszenia o naborach.

Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego stara się jak najlepiej wypełniać stawiane przed nim zadania, korzystając ze wszelkich dostępnych środków. Kładziemy duży nacisk na promocję, rozwijamy nasz miesięcznik, podejmujemy współpracę z wieloma instytucjami z branży rolniczej i nie tylko, zacieśniamy współpracę z szkołami rolniczymi, inicjujemy nowe wydarzenia, stale podnosimy swoje kwalifikacje, poprzez różne kanały docieramy do coraz większej grupy odbiorców. Staramy się zainteresować swoją ofertą rolników i mieszkańców obszarów wiejskich na bieżąco wychodząc naprzeciw ich potrzebom.

Przed nami wdrożenie Planu Strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 oraz wsparcie rolników w realizacji celów nakreślonych w Europejskim Zielonym Ładzie, rozwijanie Sieci Gospodarstw Demonstracyjnych, które pozwolą zapoznać się rolnikom z nowoczesnymi i sprawdzonymi rozwiązaniami stosowanymi w praktyce. Działania z zakresu „Transferu wiedzy”, które nadal będą prowadzone w roku 2023. Są to tylko przykłady realizowanych działań, które pokazują, że doradztwo rolnicze jest nowoczesną i profesjonalną służbą publiczną, aktywnie wspierającą rozwój wsi i rolnictwa.

Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego ma przede wszystkim na celu poprawę poziomu dochodów rolnika, podnoszenie konkurencyjności rynkowej gospodarstw rolnych, wspieranie zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich, a także podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności zawodowych rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich. Głównym narzędziem do realizacji tego zadania jest działalność szkoleniowa, w roku 2022 przeprowadziliśmy 121 szkoleń w gminach i powiatach, spotkaliśmy się z tysiącami rolników, udzieliliśmy setki tysięcy porad i informacji, prowadziliśmy doradztwo grupowe, przeprowadzaliśmy pokazy, monitoringi, pisaliśmy artykuły, zakładaliśmy doświadczenia, organizowaliśmy konferencje, targi, spotkania tematyczne, wyjazdy studyjne, olimpiadę, szacowaliśmy szkody – podążaliśmy za potrzebami lubuskich rolników.

Nasi doradcy stają obecnie przed olbrzymim wyzwaniem, jakim jest Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027. To na nich spoczywa edukacja rolników, tłumaczenie zawilości i podpowiadanie w jaki sposób najlepiej wykorzystać możliwości jakie daje nowa perspektywa. Szczególnie ważnymi celem staje się edukacja w formie szkoleń dotyczących: wdrażania Wspólnej Polityki Rolnej, ochrony klimatu i środowiska, rolnictwa ekologicznego, zarządzania wodą w gospodarstwie, stosowania środków ochrony roślin, zasad bioasekuracji, bezpieczeństwa i higieny produkcji żywności, antybiotykooporności, produkcji żywności na niewielką skalę i wprowadzania jej na rynek, krótkich łańcuchów dystrybucji, współpracy i wspólnych form działania, podejmowania i rozwoju działalności pozarolniczej, prowadzenia rachunkowości. Musimy inwestować w rozwój naszych pracowników. Dobry doradca (specjalista zakładowy) to wykształcony doradca, ale również usatysfakcjonowany finansowo. To doradcy i specjaliści zakładowi realizują Plan Działalności Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, to oni są fundamentem ODR.

Musimy myśleć całościowo również o rozwoju naszej działalności gospodarczej (Hotel ODR, stołówka, sale konferencyjne). Czekają nas modernizacje i remonty sal wykładowych i obiektu Hotelowego. Brakuje na dzień dzisiejszy profesjonalnej sali konferencyjnej z nagłośnieniem i możliwością transmisji na żywo. Potrzebujemy zaplecza warsztatowo - gastronomicznego w celu przeprowadzania warsztatów i pokazów dla Pań z Kół Gospodyń Wiejskich. Przed nami dużo pracy i wyzwań, ale przy wsparciu Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, nasze cele mogą zostać zrealizowane. Wsparcie Rady Społecznej Doradztwa Rolniczego jest nieodzowne, na tym polu zawsze Ośrodek może liczyć na wsparcie, dobrą komunikację i współpracę.

Nieodzowną częścią działalności Ośrodka jest dział SIR – Sieć na Rzecz Innowacji w Rolnictwie i na Obszarach Wiejskich, to prężna komórka naszego Ośrodka. Rolnicy, hodowcy, ekolodzy, winiarze, pszczelarze, Koła Gospodyń Wiejskich - mieli szansę uczestniczyć w licznych wyjazdach studyjnych, konferencjach, warsztatach, zespołach tematycznych. SIR poprzez swoje działania wspierał, ułatwiał tworzenie oraz funkcjonowanie sieci kontaktów pomiędzy rolnikami, podmiotami doradczymi, jednostkami naukowymi, przedsiębiorcami sektora rolno - spożywczego oraz pozostałymi podmiotami wspierającymi wdrażanie innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich. Dział ułatwiał poprzez swoje działania wymianę wiedzy fachowej oraz dobrych praktyk w zakresie innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich. Był pomocny w tworzeniu grup operacyjnych na rzecz innowacji oraz nowych partnerstw.

Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w rok Jubileuszowym „100-lecia doradztwa rolniczego” będzie podejmował ciągłe starania na rzecz kształtowania kierunków gospodarki rolnej w województwie lubuskim.

I. Załącznik elektroniczny